

HİZMETE ÖZEL

10 F. 51

YERİNDEN YERİNE

1. Cumhurbaşkanlığı İdarî Teşkilatı
2. Cumhurbaşkanlığı Güvenlik Şurası
3. Cumhurbaşkanlığı İhtisas Komisyonları
4. Cumhurbaşkanlığı İhtisas Komisyonları
5. Cumhurbaşkanlığı İhtisas Komisyonları
6. Cumhurbaşkanlığı İhtisas Komisyonları
7. Cumhurbaşkanlığı İhtisas Komisyonları

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

1982 TARİHÇESİ

03010

10.10.82

10.10.82

10.10.82

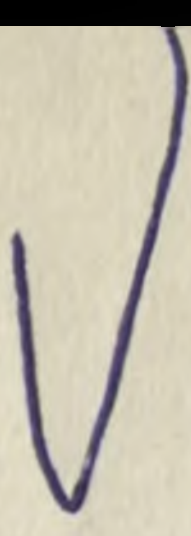
İcra Sekreterliği
Şubat 1983

T. C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
KÜTÜPHANESİ

HİZMETE ÖZEL

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
KÜTÜPHANASI

Kitap No. 12741
Ser. No.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
1983 TARİHÇESİ

351.01

DİŞ
1983

04609

İzmir Sekreterliği
Şubat 1983

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
KÜTÜPHANASI

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

TARİHÇE FİHRİSTİ

1. Sırasıyla önemli faaliyetler
2. Bakanlık katında görüşülen önemli konular (ismen)
3. Önemli ziyaretler
4. Tarihçeye geçmesi uygun görülen diğer hususlar
5. Merkez Teşkilâtında Üst Yöneticiler ve Personel Kimlik Listesi
6. Teşkilât Şeması (iç Teşkilât)
7. Antlaşma ve anlaşmalar

C. İLİ EKONOMİK İŞLER

A. KRONOLOJİ

5-9 Ocak 1982

Arap Birliği Genel Sekreteri Sadık Kilibita Türkiye'yi ziyaret.

7-14 Ocak 1982

Avrupa Konseyi Danışma Meclisi Siyasal ve Hukuk Alt-Komisyonu

1. Sırasıyla önemli Faaliyetler

11 Ocak 1982

Brüksel'de NATO Konseyi'nin Dışişleri Bakanları düzeyindeki ola-

A. KRONOLOJİ

ğan toplantısında, Polonya'da askeri hareketler nedeniyle Roma üzerine yapılan saldırıda, İttifak üyesi olan Sovyet Birliği'ne karşı siyasi ve ekonomik-enerji ve ticaret konularında alınan kararlar değerlendirilmiştir.

B. GENEL

21-24 Ocak 1982

İngiltere'de İngiltere-ABD Ortak Komisyonu ve ABD-İngiltere Ortak Komisyonu'nun Ankara'ya ziyareti.

C. İKİLİ EKONOMİK İLİŞKİLER

25-29 Ocak 1982

UNCTAD Araya Grubu ülkelerinin Cakarta toplantısına katılmış; özellikle çimento konusundaki işbirliği için gayret gösterilmiş, daha sonraki çalışmaların İstanbul'da devamı sağlanmıştır.

26-27 Ocak 1982

Türkiye-ABD Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması uyarınca kurulan Ortak Yürütme Grubunun Ankara'daki toplantısı.

27-29 Ocak 1982

Türkiye ile Fransa arasında mevcut işlenen Anlaşmanın uygulanmasından doğan aksaklıklarını gidermek üzere Ankara'da Karar Komisyonu toplantısı yapılmış ve bir protokol imzalanmıştır.

31 Ocak - 9 Şubat 1982

Bağdat'ta Türk-İrak Rödemarkasyon Ortak Komisyonu 1. dönem toplantıları.

2-8 Şubat 1982

Viyana'da BM Uyusturucu Maddeler 7. Olağanüstü Dönem Toplantısına iştirak.

8-11 Şubat 1982

Dışişleri Bakanımız Madrid'de AGİK İzleme Toplantısına katılmış, bu vesileyle ABD'li meslekdaşı Haig ile de görüşmüştür.

A. KRONOLOJİ

6 - 9 Ocak 1982

Arap Birliği Genel Sekreteri Şadli Klibi'nin Türkiye'yi ziyareti.

7 - 14 Ocak 1982

Avrupa Konseyi Danışma Meclisi Siyasî ve Hukuk Alt-Komisyonu üyelerinin ülkemizi ziyareti.

11 Ocak 1982

Brüksel'de NATO Konseyi'nin Dışişleri Bakanları düzeyindeki olağanüstü toplantısı (Polonya'da askerî idarenin sıkıyönetim ilânı üzerine yapılan toplantıda, ittifak üyelerinin Sovyetler Birliğine karşı siyasî ve ekonomik-enerji ve teknoloji transferi v.b.- alanlarda önlemler almaları kararlaştırılmıştır).

21 - 24 Ocak 1982

İngiltere Dışişleri Bakanlığı Daimî Müsteşarı Sir Michael Palliser'in Ankara'yı ziyareti.

25 - 29 Ocak 1982

UNCTAD Asya Grubu ülkelerinin Cakarta toplantısına katılmış; özellikle çimento konusundaki işbirliği için gayret gösterilmiş, daha sonraki çalışmaların İstanbul'da devamı sağlanmıştır.

26 - 27 Ocak 1982

Türkiye-ABD Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması uyarınca kurulan Ortak Yürütme Grubunun Ankara'daki toplantısı.

27 - 29 Ocak 1982

Türkiye ile Fransa arasında mevcut işgücü Anlaşmasının uygulanmasından doğan aksaklıkları gidermek üzere Ankara'da Karma Komisyon toplantısı yapılmış ve bir protokol imzalanmıştır.

31 Ocak - 9 Şubat 1982

Bağdat'ta Türk-Irak Rödemarkasyon Ortak Komisyonu 1. dönem toplantıları.

2 - 8 Şubat 1982

Viyana'da BM Uyuşturucu Maddeler 7. Olağanüstü Dönem Toplantısına iştirak.

8 - 11 Şubat 1982

Dışişleri Bakanımız Madrid'de AGİK izleme Toplantısı'na katılmış, bu vesileyle ABD'li meslekdaşı Haig ile de görüşmüştür.

T. C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
KÜTÜPHANESİ

12 - 15 Şubat 1982

Dışişleri Bakanı, Münih'de 19. Uluslararası Silahsızlanma Sempozyumuna katılmıştır.

13 - 14 Şubat 1982

Wehrkunde toplantısı dolayısıyla Dışişleri Bakanının Münih'i ziyareti.

14 Şubat 1982

Türkiye-ABD Yüksek Düzeyli Ortak Savunma Grubu, Münih'te istikşafî nitelikte bir toplantı yapmıştır. (Türkiye'nin modern uçak, radar, ek askerî yardım ve tank modernizasyonu ihtiyaçları üzerinde durulmuştur.)

15 Şubat 1982

FAO'nun Türkiye'de bir Mukim Temsilcilik açmasına dair Anlaşma Bakanlar Kurulunca onaylanmış ve Temsilcilik açılarak faaliyete geçmiştir. Buna paralel olarak FAO, IFAD, WFP ve WFC ile ilişkilerimizi daha da geliştirme amacıyla Roma Büyükelçiliğimiz bünyesinde müstakil bir birim kurulmuştur.

15 - 16 Şubat 1982

ABD Senato Silahlı Kuvvetler Komitesi Başkanı Senatör John G. Tower'ın ziyareti. (Senatör, Dışişleri ve Milli Savunma Bakanları ile görüşmüş, Başbakan ve Devlet Başkanı tarafından kabul edilmiştir.)

11 Şubat - 16 Mart 1982

Ankara'da Türk-Sovyet Rödemarkasyon Ortak Komisyonu 7. dönem toplantıları.

18 Şubat 1982

Türkiye'nin NATO'ya katılmasının 30. Yıldönümü törenlerle kutlanmıştır.

22 - 25 Şubat 1982

Bükreş'te yapılan toplantıda, Romanya ile konsolosluk ilişkileri ele alınmıştır.

24 - 27 Şubat 1982

Devlet Başkanımızın Bulgaristan ziyaretinde, Rezve Deresi ile ilgili tekliflerimiz karşı tarafa tevdi edilmiş ve Büyük Aziziye Tepesi ile ilgili bir Protokol iki ülke Dışişleri Bakanlarınca imzalanmıştır.

23 Şubat 1982

İran Dışişleri Bakanı Ali Akbar Velayeti, Türkiye'ye uğramış ve Dışişleri Bakanımızla görüşmüştür.

25 Şubat 1982

Kıbrıs Rum tarafı, «Kayıp Şahıslar Komitesi» çalışmalarını terk etmiştir.

3 - 8 Mart 1982

Dışişleri Bakanı, İslam Barış Komitesi çalışmaları için Cidde'ye gitmiştir.

8 - 12 Mart 1982

NATO çapındaki HILEX 10 Karargâh tatbikatı, Dışişleri Bakanlığı eşgüdümünde askerî ve sivil makamlarımızın istirakiyle oynanmıştır. (Tatbikat sırasında Akdeniz Çağrı Kuvvetinin (NAVOCFOR-MED) faaliyete geçirilmesine ilişkin oyun, komuta/kontrol sorunu nedeniyle Yunanistan'ca engellenmiştir. Ayrıca, Yunanistan'la Ege hava sahasına ilişkin anlaşmazlıklarımız da su yüzüne çıkmıştır.)

8 Mart - 30 Nisan 1982

BM Deniz Hukuku Konferansı 11. Dönem toplantılarına iştirak edilmiştir (Konferans sonunda kabul edilen tasarıya Türkiye olumsuz oy vermiştir).

9 - 12 Mart 1982

Ankara'da Türkiye-Yugoslavya 3. dönem Emlak Müzakereleri yapılmıştır.

10 - 11 Mart 1982

Pakistan Devlet Başkanı, Devlet Başkanımıza taziyet ziyaretinde bulunmuştur.

15 - 17 Mart 1982

Başbakanımızın Irak'ı ziyaretinde, Irak'la işgücü anlaşması ve sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmesini teminen tarafımızdan hazırlanan tasarılar muhataplarımıza verilmiştir.

15 Mart - 1 Mayıs 1982

Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Kâmuran Gürün Fransa, ABD, Uzak Doğu ülkeleri ve Avustralya'yı ziyaret etmiş, ABD ve Avustralya'nın büyük şehirlerinde Türk lobisi oluşturma çalışmalarında bulunmuştur.

18 Mart 1982

Belçika Dışişleri Bakanı Tindemans, AET Dönem Başkanı sıfatıyla, Ankara'yı ziyaret etmiştir. (Ülkemize 12 Eylül 1980'den sonra Batıdan yapılan nadir ziyaretlerden biri olması ve Türkiye'nin Batı Avrupa ile ilişkilerinin idamesinde katkısı bulunması nedeniyle, Tindemans'ın bu gelişi önem taşımaktadır.)

18 ve 25 Mart 1982

İsrail işgalindeki Batı Yakasında El Bireh, Ramallah ve Nablus Belediye Başkanlarının İsrail makamlarınca görevlerinden alınmaları üzerine, Türk Hükümeti bir bildiriyle İsrail'in tutumunu kınamıştır.

19 - 25 Mart 1982

MGK Üyesi ve Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin Er-sin Pakistan'ı ziyaret etmiştir.

23 - 31 Mart 1982

Konsolosluk Hukuk ve Sosyal İşler Genel Müdür Yardımcısı Orhan Kulin başkanlığında dört kişilik bir heyetimiz Tunus'a giderek bu ülkeyle aktedilecek Konsolosluk, Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma, Cezai Konularda Adli Yardımlaşma ve Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmelerinin müzakerelerini yapmış, metinler 31 Mart'da parafe edilmiştir.

23 - 24 Mart 1982

Nükleer Planlama Grubunun (NPG) Savunma Bakanları olağan toplantısı, Colorado Springs.

24 Mart 1982

AET, suni şekilde şişirilen fiyatlar nedeniyle Yunanistan'a kuru üzümde anlaşma uyarınca vermek zorunda kaldığı sübvansiyonu azaltabilmek için, diğer bazı ülkeler meyanında bizim de ihraç fiyatımızın yükseltilmesini ısrarla talep etmiş ve bu talep, 22 Aralık 1981 tarihli sirküler uyarınca, 1 Ocak 1982'den itibaren yerine getirilmiştir. 9 numara kuru üzümde 1250 dolar/ton asgarî ihraç fiyatı uygulanırken Türkiye, Yunanistan'ın haksız rekabet yapmaması şartını ileri sürmüştür. Ancak bu şartın yerine getirilmediği anlaşıldığından, 24 Mart'da asgari fiyat uygulamasına son verilmiştir (Bknz: 14 Ekim).

28 - 30 Mart 1982

ABD Milli Harp Akademisine mensup 18 kişilik bir grubun Türkiye'yi ziyareti.

28 Mart - 3 Nisan 1982

Cenevre'de, Akdeniz'de özel koruma alanları kurulmasına ilişkin protokol toplantısı (protokol ilgili makamlarca incelenmektedir).

Mart 1982

Avustralya Göçmen ve Etnik İşler Bakanlığı Müsteşarı J.C. Mena-due Ankara'yı ziyaret etmiş; yeni bir göç politikası kararlaştırdıklarını, aramızdaki 5.10.1967 tarihli Anlaşmayı feshetmek istediklerini, bundan böyle aile birleştirmeleri suretiyle her yıl 1000-2000 vatandaşımızı alabileceklerini söylemiştir.

3 ve 6 Nisan 1982

Falkland Adaları ile ilgili olarak Bakanlığımızca yapılan birinci açıklamada, «Türkiye'nin bütün uluslararası uyuşmazlıkların barışçı yollardan çözülmesi görüşünde olduğu ve Arjantin'in kuvvete başvurmuş olmasının üzüntüyle karşılandığı», ikinci açıklamada ise «BM Güvenlik Konseyi kararının desteklendiği» belirtilmiştir.

4 Nisan 1982

Tekstil konusunda AET ile ilişkiler tırmanmasını yıl boyunca sürdürmüştür.

% 16 oranındaki geçici anti-damping verginin kaldırılmasına yönelik çalışmalar, Topluluğun katı ve uzlaşmaz tutumu yüzünden sonuç vermemiş ve 2 Nisan'da Büyükelçiler düzeyinde yapılan Ortaklık Konseyi toplantısında, son anda, Topluluk uzlaşmaya varmaktan vazgeçtiği için, başarısızlığa uğranılmıştır. Bunun üzerine Topluluk, 4.4.1982 tarihi itibarıyla anti-damping vergiyi % 12 oranında kesintileştirmiş, buna karşılık Türkiye, bir karşı tedbir mahiyeti taşımadan, kendi yönünden korunmaya muhtaç bazı Topluluk çıkışlı demir-çelik mamullerine % 15 fon uygulamaya başlamıştır.

Devlet Bakanı Özel ile Komisyon Başkan Yardımcısı Davignon'un Paris'te yaptıkları görüşmede, ilişkilerdeki bu tırmanmanın engellenmesi gereği üzerinde anlaşmaya varılarak, pamuk ipliğinde 75.500 ton/yıl üzerinden ve bir asgari ihraç fiyatına uyum kaydıyla bir düzenleme yapılması kararlaştırılmıştır. Ancak, Topluluğun bu düzenlemeyi Türk Hükümetinin garanti ve kontrol etmesine ilişkin ve Özal-Davignon mutabakatına aykırı ısrarlı tutumu nedeniyle, somut adım gene atılamamıştır (Bknz: 30 Temmuz).

5-9 Nisan 1982

Baden Württemberg Eyaleti SPD Tübingen milletvekili R. Hann Ankara'ya gelerek, Almanya'daki işçilerimizin sorunlarını görüşmüştür.

9 Nisan 1982

KTFD Başkanı R. Denктаş BM Genel Sekreteri ile istişarelerde bulunmak üzere Cenevre'ye gitmiştir.

11 Nisan 1982

Kudüs'teki Ömer Camii'ne yapılan saldırı nedeniyle 14 Nisan günü bazı Müslüman ülkelerdeki Büyükelçiliklerimiz mahallî makamlarca paralel olarak çalışmayı durdurmuş, Dışişleri Bakanı Ankara'daki İslam Büyükelçilerini davetle Türk Hükümetinin duyduğu üzüntüyü ifade etmiştir.

11 - 25 Nisan 1982

Batı Azerbeycan Genel Valisi Türkiye'yi ziyaretle Ankara'da da temaslarda bulunmuştur. Bilahare Van Valisi, 22 Haziran'da Urumiye'yi ziyaret etmiştir.

19 - 23 Nisan 1982

Kaduna (Nijerya)daki Pamuk Üreticisi GYÜ'ler İzmir Grubu toplantısında pamuk işbirliğine dair görüşlerimiz açıklanmıştır.

Nisan 1982

Türkiye, Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu (IFAD) Denetleme Komitesi Başkanlığına seçilmiştir.

27 - 28 Nisan 1982

Venezuela eski Cumhurbaşkanı Rafael Caldera, Hükümetimizin davetlisi olarak Türkiye'ye gayriresmî bir ziyarette bulunmuş ve İstanbul'da ağırlandı.

27 - 28 Nisan 1982

Türkiye-ABD Yüksek Düzeyli Ortak Savunma Grubu ilk resmî toplantısını Ankara'da yapmıştır. Toplantıda:

- a. Türkiye'nin uçak modernizasyonu ihtiyacı,
- b. Türkiye'nin doğusunda Müttefiklerarası Seyyar Kuvvet (AMF) tatbikatları dışında NATO tatbikatları yapılması,
- c. Müşterek Kullanımlı Ortak Harekat Üslerine ilişkin anlaşma taslağının sonuçlandırılması konuları üzerinde durulmuştur.

28 Nisan 1982

İspanya'nın NATO üyeliği Bakanlar Kurulunca onaylanmıştır.

29 Nisan 1982

Strazburg'da, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin 70 inci olağan toplantısına Dışişleri Bakanının katılması.

3 - 14 Mayıs 1982

Cenevre'de 35. Dünya Sağlık Asamblesine iştirak.

4 - 7 Mayıs 1982

BM Apartheid Özel Komitesi Başkanı ve Nijerya Daimi Temsilcisi Al Haji Yusuf Maitama-Sule Türkiye'yi ziyaret etmiştir.

5 Mayıs 1982

Atatürk Sempozyumu vesilesiyle Danışma Meclisi Başkanı Sadi İrmak'ın Münih'i ziyareti.

5 Mayıs 1982

Avrupa Grubunun (EUROGROUP) Savunma Bakanları düzeyindeki olağan toplantısı, Brüksel.

6 - 7 Mayıs 1982

Savunma Planlama Komitesinin (DPC) Savunma Bakanları olağan toplantısı, Brüksel.

7 Mayıs 1982

T.C. ile Tunus Cumhuriyeti arasında «Kansolosluk Sözleşmesi», «Hukukî ve Ticarî Konularda Adli Yardımlaşmaya Dair Sözleşme» ile, «Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma ve Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesi»ni imzalamak üzere Tunus Dışişleri Bakanı Türkiye'yi ziyaret etmiş ve anılan sözleşmeler 7 Mayıs'da imzalanmıştır.

8 - 12 Mayıs 1982

Çin Halk Cumhuriyeti Özel Temsilcisi He Ying Türkiye'ye gelmiştir.

10 - 11 Mayıs 1982

Maliye Bakanımızın katıldığı OECD Bakanlar Konseyi toplantısında milletlerarası ticaretteki durgunluk dönemine himayecilik eğilimlerinin olumsuz etkileri görüşülmüş ve GYÜ'lerin sorunları ile Türkiye'nin dışa dönük sanayileşme politikası hakkında bilgi verilmiştir.

13 Mayıs 1982

İspanya'nın NATO'ya katılımına ilişkin onay belgesi ABD Hükümetine tevdi edilmiştir.

16 - 24 Mayıs 1982

Pakistan Genelkurmay Başkanı Orgeneral M.i. Khan Türkiye'yi ziyaret etmiştir.

18 - 19 Mayıs 1982

Dışişleri Bakanı Türkmen, Bonn'da Alman Dış Politika Derneğinde bir konferans vermiştir.

17 - 18 Mayıs 1982

NATO Konseyinin Dışişleri Bakanları düzeyindeki olağan toplantısı, Lüksemburg (Uluslararası terörizmin kınanmasına ilişkin bir paragraf ilk kez bu toplantı sonunda yayınlanan Ortak Bildiri'de yer almıştır).

19 - 25 Mayıs 1982

Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu (IFAD) Başkanı A.M. Al-Sudeary Türkiye'yi ziyaret etmiş, hükümet yetkilileriyle görüşmüştür.

20 - 23 Mayıs 1982

Başbakan Ulusu KTFD'ni ziyaret etmiştir.

24 - 28 Mayıs 1982

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Yönetim Kurulunun Cenevre'deki özel toplantısında 1983-1987 Türkiye'ye Teknik Yardım Programı kabul edilmiştir.

25 Mayıs 1982

Viyana'da UNFDAC ile imzalanan bir Anlaşma ile, ülkemizde haşhaş ekiminin ve uyuşturucu madde kaçakçılığının kontrolünde kullanılmak üzere 250 bin dolarlık araç gereç yardımı ve eğitim olanakları sağlanmıştır.

25 - 26 Mayıs 1982

«Otobüs ve Otokarlarla Arızı Yolcu Taşımacılığı Anlaşması» (ASOR), Dublin'de yapılan Avrupa Ulaştırma Bakanları Konferansı sırasında tarafımızdan da imzalanmıştır. (15 Ekim 1982 tarih ve 8/5454 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanmış; yeterli sayıda onay belgesi henüz verilmemiş olduğundan, 1982 sonuna kadar yürürlüğe girmemiştir.)

26 Mayıs 1982

İstanbul'da «İslam Ülkeleri Merkez Bankaları ve Para Ajansları ve İslam Kalkınma Bankası Governörleri senelik toplantısı». (Bu vesileyle Türkiye'ye gelen İslam Konferansı Örgütü Genel Sekreteri Habib Chatty Cumhurbaşkanımız ve Başbakanımızca kabul edilmiştir.)

29 - 31 Mayıs 1982

Bonn'da yıllık mutâd Başkonsoloslar Toplantısı yapılmıştır.

31 Mayıs - 23 Haziran 1982

Cenevre'de ILO 68. Dönem Uluslararası Çalışma Konferansına iştirak edilmiştir.

4 - 9 Haziran 1982

İran-İrak savaşının çözümü için kurulan İyi Niyet Komitesi çalışmalarına katılmak üzere Başbakan Bülend Ulusu ve Dışişleri Bakanı Türkmen Cidde'ye gitmişlerdir.

6 Haziran 1982

İsrail'in Lübnan'a başlattığı yoğun saldırıya derhal son vermesi 7 Haziran günü yapılan bir açıklama ile istenmiştir.

9 Haziran 1982

KTFD Başkanı R. Denктаş New York'ta BM Genel Sekreteri ile iştiraklerde bulunmuştur.

9 - 10 Haziran 1982

NATO Devlet ve Hükümet Başkanları toplantısı, Bonn. Başbakanımız ve Dışişleri Bakanımızın katıldığı toplantı sonunda Devlet ve Hükümet Başkanlarının Deklarasyonu ile ittifakın savunma politikasına ve silahların denetimi ile silahsızlanmaya ilişkin silahların denetimi ile silahsızlanmaya ilişkin belgeler yayınlanmıştır. Deklaras-

yonda uluslararası terörizmle mücadelede işbirliği yapılmasına da yer verilmiştir.

11 Haziran 1982

Lübnan'ı terketmek üzere Lübnan-Suriye sınırındaki Jüssiye sınır kapısında bekleyen sivil araçlara İsrail uçaklarının 10 Haziran günü yaptıkları saldırıda 12 Türk vatandaşının ölümü ve 27 sinin de yaralanması nedeniyle, Ankara'daki İsrail Maslahatgüzarı Dışişleri Bakanlığına davet edilerek, protestoda ve maddî ve manevî tazminat talebinde bulunulmuştur.

11 - 17 Haziran 1982

BM Silahsızlanma II. Özel Oturumu için New York'a giden Dışişleri Bakanı, ABD Dışişleri Bakanı Haig ile de görüşmüştür.

13 - 16 Haziran 1982

Pakistan Devlet Başkanı Özel Temsilcisi Tuğg. A. Malik Türkiye'yi ziyaret etmiştir.

15 - 21 Haziran 1982

KTFD Başbakanı M. Çağatay ve parlamenterlerden oluşan bir heyetin Türkiye'yi ziyareti (I. Grup).

15 Haziran - 22 Temmuz 1982

Türkiye ile Yunanistan arasında yumuşama sağlamak amacıyla Atina Büyükelçimiz ve Yunanistan Dışişleri Müsteşarı arasında bir dizi görüşmeler yapılmıştır. (Görüşmeler sonunda yayınlanan basın açıklaması: «Türk ve Yunan Hükümetleri, aralarında dostluk ve samimî ilişkiler kurulmasının ve her alanda işbirliği yapılmasının iki milletin de çıkarlarına uygun olacağı düşüncesinden hareketle 2 Ekim 1982'de Ottawa'da buluşacak Dışişleri Bakanlarının ikili ilişkilerin değişik veçheleri üzerinde verimli bir diyalogun çerçevesini çizmelerini sağlayacak uygun bir ortamın yaratılması ve karşılıklı polemige yol açabilecek davranış ve beyanlardan kaçınılması hususlarında mutabık kalmışlardır.»)

15 - 17 Haziran 1982

Federal Almanya ile yürütülmekte olan vize görüşmelerine Ankara'da devam edilmiş, konsolosluk işleri de geniş şekilde ele alınmıştır.

18 Haziran ve 17 Temmuz 1982

İsrail'in Lübnan'ı işgali nedeniyle Filistin Kızılayına ve Lübnan Kızılayına çadır, battaniye, gıda, ilâç ve tıbbî malzeme yardımı yapılmıştır.

21 - 24 Haziran 1982

Avrupa Müttefik Kuvvetleri Başkomutanı (SACEUR) Orgeneral B. W. Rogers'in ziyareti. (Rogers, Devlet Başkanı tarafından kabul

edilmiş, daha sonra Erzurum, Sarıkamış, Kars, Ağrı ve Malatya'da incelemelerde bulunmuştur).

29 Haziran - 7 Temmuz 1982

KTFD Federe Meclis Başkanı N. Konuk başkanlığında bir heyetin Türkiye'yi ziyareti (II. Grup).

30 Haziran - 5 Temmuz 1982

Berlin Sosyal Güvenlik, Sağlık ve Aile Senatörü U. Fink ülkemize gelerek, özellikle Berlin'deki işçilerimizin sorunlarını tartışmıştır.

7-11 Temmuz 1982

Ürdün Veliahdı Prens Hasan'ın Türkiye'yi ziyareti.

8 Temmuz 1982

Ankara'da Ürdün'le bir işgücü Anlaşması imzası.

12-21 Temmuz 1982

Uluslararası Çalışma Teşkilatının (ILO) 1981'den itibaren ülkemizdeki sendikaların durumunu yerinde görmek amacıyla bir Doğrudan Temas Misyonu gönderme isteği Haziran 1982'de kabul edilmekle, ILO'nun iki memuru Ankara ve İstanbul'da görüşmelerde bulunmuştur.

15 Temmuz 1982

İsviçre Hükümeti, 13 Aralık 1957 tarihli ve Avrupa Konseyi ülkeleri arasında Şahısların Dolaşımına ilişkin Anlaşma'nın 7. maddesindeki âmme düzeni gerekçesine dayanarak, Türk vatandaşlarına vize uygulamaya başlamıştır.

22 Temmuz 1982

Türkiye ile Yunanistan arasında polemiğe yol açabilecek davranışlardan ve beyanlardan kaçınılmasını öngören bir mutabakata varılmıştır.

27 Temmuz - 2 Ağustos 1982

Ankara'daki Türk-İrak Rödemarkasyon Ortak Komisyonu 2. dönem toplantıları sonunda, rödemarkasyon işinin tarafımızdan üstlenilmesine dair ve teknik, idarî ve malî esasları kapsayan bir Tutanak imzalanmıştır.

29 Temmuz 1982

Başbakan Ulusu, ABD Başkanının Özel Temsilcisi Vernon Walters'i kabul etmiştir.

29 Temmuz - 6 Ağustos

Ankara'da yapılan Türkiye-Suriye Emlak Müzakerelerinde, tazminat miktarının tespiti ve karşılıklı tedbirlerin kaldırılması konularında son aşamaya gelinmiştir.

30 Temmuz 1982

AET ile tekstil sahasındaki olumsuz havayı ve tırmanmayı önlemek amacıyla, Brüksel'de bir anlaşma imzalanmıştır. Anlaşma iki kısımdan müteşekkil olup biri Hükümet diğeri özel sektör tarafından ayrı ayrı imzalanmış, bu anlaşmanın devamı olarak da 9 Ağustos 1982 günü yeni bir uygulama anlaşması aktedilmiştir.

Pamuk ipliği sorunu bu çerçevede sonuçlanırken bu kere ortaya konfeksiyon konusu çıkmıştır. Temmuz 1982'den itibaren Topluluk, Türkiye'nin t-shirt ve bazı üye ülkeler hambez ve gömlek ihracatını durdurmuşlardır. Bu da yeni bir kriz yaratmıştır. Yıl sonuna kadar süren temaslarda, Topluluk bu alanda da global bir kısıtlama anlaşması yapılmasını savunmakta, Türkiye ise bunun Katma Protokol aykırılığını ileri sürerek imtiyazlı statüsünün gereğinin yerine getirilmesini istemektedir. Topluluğun bu tutumu sonunda tırmanmayı hızlandırmıştır. Nitekim, pamuk ipliği anlaşması nedeniyle kaldırılan % 15 fon bu defa 12 Aralık 1982 tarihinde genişletilerek yeniden konulmuştur. Ancak bu tedbir de sektörün korunma gereklerinden kaynaklanmakta olup misilleme teşkil etmemektedir.

3 - 23 Ağustos 1982

Sovyetlerin Afganistan'a müdahalesi sonucu Pakistan'a sığınan Türk soylu Afgan ailelerinden Türkiye'ye yerleşmek isteyenlerin bir defaya mahsus olmak olarak serbest veya iskânlı göçmen olarak ülkeyimize kabulü kararlaştırılarak, mültecilerin Pakistan'dan getirilmesi işlemleri Bakanlığımız koordinatörlüğünde yürütülmüştür.

3809 Afganlı mültecinin Türkiye'ye nakillerinde Pakistan makamları ve BM Mülteciler Yüksek Komiserliğiyle işbirliği yapılmıştır.

4 Ağustos 1982

İsrail'in Lübnan'da sürdürdüğü işgal sırasında Beyrut Büyükelçiliğimiz binalarının ağır hasar görmesi ve kısmen yanması nedeniyle, Ankara'daki İsrail Maslahatgüzarı Dışişleri Bakanlığına davet edilerek gerekli protestoda ve maddi ve manevi tazminat talebinde bulunulmuştur.

6 Ağustos 1982

İran-İrak çatışması konusunda İran Devlet ricali ile görüşmek üzere Başbakan Ulusu ve Dışişleri Bakanı Türkmen Tahran'a gitmişlerdir.

9 - 21 Ağustos 1982

Viyana'da, Uzayın Barışçı Amaçlarla Kullanılması II. Birleşmiş Milletler Konferansına iştirak.

11 Ağustos 1982

İngiltere, İrlanda ve Danimarka'nı AET'na katılmalarından dolayı ortaklık ilişkilerinin uyumunu sağlamak amacıyla 30.6.1973'de imzalanan Tamamlayıcı Protokoller, 2700 sayılı kanunlaşmış ve yürürlüğe konulmaları Bakanlar Kurulunun 21.9.1982 tarih ve 8/5363 sayılı Kararı ile uygun bulunmuştur. Yıl sonu itibariyle, onay belgelerinin teatisi beklenmektedir.

20 - 26 Ağustos 1982

Nijer'in başkenti Niamey'deki 13. İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansına Dışişleri Bakanı Türkmen'in iştiraki. (Aynı konferansa KTFD Dışişleri Bakanı K. Atakol da katılmıştır.)

21 - 27 Ağustos 1982

Dünya Turizm Örgütü'nün Acapulco'da yapılan toplantısına Meksiko Büyükelçimiz başkanlığında bir heyetle katılmıştır.

22 - 29 Ağustos 1982

ABD Kongresi'ne bağlı Helsinki Karma Komitesi'nden iki uzmanın Türkiye'yi ziyareti.

24 Ağustos - 14 Eylül 1982

Cenevre'de, Birleşmiş Milletler 4. Coğrafî İsimlerin Standardizasyonu Konferansına iştirak.

31 Ağustos - 2 Eylül 1982

Türk-F. Alman Çalışma Grubu 9. Dönem toplantısı Ankara'da yapılmıştır.

Eylül - Aralık 1982

Birleşmiş Milletler 37. Genel Kurul Toplantılarına iştirak, New York.

5 - 9 Eylül 1982

Kuzey Atlantik Asamblesi parlamenterlerinin Türkiye'yi ziyareti.

6 - 13 Eylül 1982

Suriye Arap Cumhuriyeti ile «Konsolosluk Sözleşmesi»ni müzakere etmek üzere, Genel Müdür Yardımcısı O. Kulin başkanlığında üç kişilik bir heyet Suriye'ye gitmiş Sözleşme 13 Eylül'de Şam'da parafe edilmiştir.

17 - 18 Eylül 1982

Beyrut'da Sabra ve Şatila Filistin kamplarındaki katliam karşısında teessürümüz Devlet Başkanımız ve Dışişleri Bakanımızca derhal ifade edilmiş; İslam Konferansınca «Filistinlilerle Dayanışma Günü» ilân edilen 24 Eylül'de camilerimizden hutbe ve mevlid okutulmuş, Danışma Meclisinde saygı duruşunda bulunulmuştur.

23 - 24 Eylül 1982

Devlet Bakanı Sermet R. Pasin Brüksel'de Komisyon Başkan Yardımcıları Haferkamp ve Davignon ve Lüksemburg'da Avrupa Yatırım Bankası Başkanı Yves Le Portz ile ortaklık ilişkilerinin canlandırılması konusunu görüşmüştür. Bu görüşmeler sonrasında, özel işbirliği fonu ve enerji işbirliği konularında hareketlenme görülmüştür.

23 Eylül - 2 Ekim 1982

BM 37. Genel Kurulu için New York'da bulunan Dışişleri Bakanı, 29 Eylül'de ABD Dışişleri Bakanı Shultz ile görüşmüştür.

28 Eylül - 6 Kasım 1982

Nairobi'de Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Tam Yetkililer Konferansına iştirak.

3 Ekim 1982

Türk ve Yunan Dışişleri Bakanları, 22 Temmuz 1982 tarihinde yapılan açıklamalara (Ankara ve Atina) uygun olarak Montreal'de buluşmuşlardır. İter Türkmen ve Yannis Haralambopoulos, «Türk-Yunan ilişkilerini genel olarak gözden geçirmişler ve Hükümetlerinin iki ülke arasındaki ilişkileri geliştirmek yolunda çaba harcamaları hususundaki kararlılıklarını belirtmişlerdir. Bu amaçla, gelecek toplantılarında iki ülke arasındaki sorunlara ilişkin görüşmelerin usulünü ve aynı zamanda yöntemini ele almak ve tavsiyelerini Hükümetlerine sunmak hususlarında anlaşmışlardır. İki Bakan, ayrıca Brüksel'de Aralık 1982 tarihinde tekrar buluşmak konusunda mutabakata varmışlardır.

2 - 3 Ekim 1982

Montreal'de NATO Dışişleri Bakanlarının Özel Toplantısı (Doğu-Batı ilişkilerinin bütün veçheleri hakkında uygulanacak geniş kapsamlı ve global bir politikaya duyulan ihtiyaç üzerinde durulmuştur.)

4 - 9 Ekim 1982

Kahire'deki «Pamuk Üreticisi GYÜ'ler İzmir Grubu» toplantısında pamuk işbirliğine dair görüşlerimiz açıklanmıştır.

5 - 6 Ekim 1982

Kuzey Atlantik Asamblesi İnsangücü ve Personel Alt-Komitesi heyetinin Türkiye'yi ziyareti.

6 Ekim - 5 Kasım 1982

Ankara'daki Türk-Sovyet Rödemarkasyon Ortak Komisyonu 8. dönem toplantıları sonunda Arpaçay bölgesinde sınırın rödemarkasyonuna ilişkin belgeler imzalanmıştır.

7-8 Ekim 1982

ABD-Türkiye Yüksek Düzeyli Ortak Savunma Grubu ikinci Toplantısı, Ankara (Bu toplantıda:

- a) Türkiye'nin acil uçak ihtiyacının karşılanması için Mısır'dan F-4 uçakları sağlanması hususunda inceleme ve temaslar yapılması;
- b) Türkiye'nin doğusunda yapılan NATO tatbikatlarının sıklaştırılması olanaklarının araştırılması;
- c) Türkiye'nin modern uçak ihtiyacına ilişkin projeyi sonuçlandırmak amacıyla bir Ortak Çalışma Grubu kurulması;
- d) Muş ve Batman'da inşa edilecek hava üslerinin önfinansmanı olanaklarının araştırılması, kararlaştırılmıştır.)

9-13 Ekim 1982

KTFD Başbakanı M. Çağatay'ın Ankara'yı ziyareti.

14 Ekim 1982

KTFD Başkanı R. Denктаş, BM Genel Sekreteri ile istişare için New York'a gitmiştir.

14 Ekim 1982

AET, kuru üzümde tek taraflı olarak 1000 dolar/tonluk yeni bir asgari fiyat uygulamasını Türkiye dahil tüm üçüncü ülkeler için başlatmıştır. Bu da ilişkilerde yeni bir uyumsuzluk kaynağıdır.

11-17 Ekim 1982

Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Siyasî İşler Yardımcısı Büyükelçi Erdem Erner, İngiltere Dışişleri Bakanlığı Siyasî Direktörü ile görüşmelerde bulunmak üzere Londra'yı ziyaret etmiştir.

12-15 Ekim 1982

Türkiye-ABD Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması uyarınca kurulan Ortak Yürütme Grubunun Vaşington toplantısı.

17-21 Ekim 1982

Baden Württemberg Çalışma Bakanı Dietmar Schlee, beraberindeki heyetle, Türkiye'yi ziyaret etmiş; 19.10.1982'de Ankara'daki toplantıda Almanya'daki işçilerimizin sorunları görüşülmüştür.

21-22 Ekim 1982

Benelüks ülkeleriyle yürütülen vize kolaylıkları sağlama toplantılarına Ankara'da devam edilmiş; ayrıca konsolosluk işleri de geniş şekilde ele alınmıştır.

24 - 30 Ekim 1982

Tunus İçişleri Bakanı Driss Guiga, Türkiye'yi ziyaret etmiştir.

1 Kasım 1982

Türkiye ile AET arasında zeytinyağına uygulanacak ek prelevman indirimi konusunda, mektup teatisi suretiyle, 1.11.1982-31.10.1983 dönemini kapsayan bir anlaşma imzalanmıştır.

3 - 20 Kasım 1982

Paris'de «Hükümetlerarası Oşinografi Komisyonu (IOC)» 12. Genel Kurul toplantısına katılmış; Türkiye IOC Yürütme Konseyi'ne seçilmiştir.

8 Kasım 1982

Tahran'da yapılan «Council of Deputies» toplantısında RCD'nin sona erdirilmesi kararlaştırılmış; karar, 31 Aralık 1982'de yürürlüğe girmiştir.

8 Kasım 1982

NATO Apex Express 82 Tatbikatı. (Yunanistan'ın tatbikat senaryosuna Limni Adasıyla ilgili bir oyun konması önerisinin Savunma Planlama Komitesi tarafından reddi üzerine iptal edilmiştir.)

8 - 11 Kasım 1982

1 Ağustos 1982'de yürürlüğe giren «Türk Mal, Hak ve Menfaatlerinin Tazminine ilişkin Anlaşma»nın öngördüğü Türk-Mısır Karma Komisyonu, 1. Dönem toplantısını Ankara'da yapmıştır.

9 - 10 Kasım 1982

Avrupa Konseyi Kollok ve Bakanlar Komitesi'nin 71 inci olağan toplantısına Dışişleri Bakanının katılması.

12 Kasım 1982

AET Gümrük İşbirliği Komitesi Brüksel'de toplanmıştır. 12 Eylül 1980'den sonra Toplulukça kurumsal faaliyetler askıya alındığından, bu toplantı yeniden canlanma yolunda Topluluğun düşüncesinin göstergesi olarak önem taşımaktadır.

14 - 17 Kasım 1982

Başbakan ve Dışişleri Bakanı, Brejnev'in cenaze töreni için, SSCB'ne gitmişlerdir.

15 - 26 Kasım 1982

AET'na katılma hazırlıkları cümlesinden olarak, kamu ve özel sektörden 47 kişinin katıldığı bir personel eğitimi semineri, Bakanlığımızca başarıyla gerçekleştirilmiştir. Bu seminer kendi türünde ilk organizasyondur.

16-17 Kasım 1982

Fransa ile aramızdaki vize rejimini gözden geçirme toplantılarına Ankara'da devam edilmiş, konsolosluk işleri de geniş şekilde ele alınmıştır.

16-22 Kasım 1982

Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Büyükelçi Oktay Cankardeş, AET ile siyasî danışma toplantıları çerçevesinde Kopenhag'ı ziyaret etmiştir.

17-18 Kasım 1982

Ankara'ya gelen, ABD Kongresinin uyuşturucu maddeler mülteciler ve bankacılıkla ilgili 6 üyesi ve beraberlerindeki görevliler, Devlet Bakanı İ. Öztrak ve yetkili kuruluşlarımızla görüşmüşlerdir.

18-20 Kasım 1982

ABD New York Milletvekili ve Temsilciler Meclisi Dışişleri Komitesi üyesi Stephen Solarz'ın ziyareti. (Adıgeçen TÜRKİŞ Başkanı, Danışma Meclisi Üyesi F. Gölcüklü, Genelkurmay II. Başkanı, Maliye Bakanı, Dışişleri Bakanı, Milli Savunma Bakanı ve Başbakan tarafından kabul edilmiştir.)

20 Kasım 1982

Federal Almanya Dışişleri Bakanı Genscher Ankara'ya gelerek, 1 Ocak 1983'de başlayacak AET Dönem Başkanlığı sırasında göstermeyi düşündüğü faaliyetler ve bu çerçevede işgücünün serbest dolaşımı konularını izah etmiştir.

22-29 Kasım 1982

Uluslararası ticaretin sorunlarını görüşmek üzere uzun bir süredir hazırlanmakta olan «GATT Bakanlar Toplantısı» Cenevre'de yapılmış; Devlet Bakanı başkanlığında katılınan toplantıda GYÜ'lerin karşılaştıkları sorunlar ve gerekli önlemler hakkındaki görüşlerimiz belirtilmiştir.

29 Kasım 1982

Avrupa Grubunun (EUROGROUP) Savunma Bakanları olağan toplantısı, Brüksel.

30 Kasım 1982

Nükleer Planlama Grubunun (NPG) Savunma Bakanları olağan toplantısı, Brüksel.

Kasım 1982

Türkiye-AET ilişkileri ilk defa olarak plan çalışmalarında yeni anlayıştan hareketle ele alınmıştır, Gerçekten, Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı hazırlıkları çerçevesinde kurulan AET Özel İhtisas Ko-

misyonu Eylül-Kasım döneminde planın katılma perspektifi içinde hazırlanmasını öneren bir rapor hazırlamıştır.

29 Kasım - 2 Aralık 1982

İstanbul'da yapılan İslam Ülkeleri Çimento Uzmanlar Toplantısında, Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliğince hazırlanan «İslam Ülkeleri Çimento Birliği Tüzüğü» görüşülmüştür.

1 - 2 Aralık 1982

NATO Savunma Planlama Komitesinin (DPC) Savunma Bakanları düzeyindeki olağan toplantısı, Brüksel. (Yunanistan Başbakanı ve Savunma Bakanı Papandreou, Limni Adasının silahlandırılabilceğini iddia etmiş; Türkiye'yi Ege Denizinde Yunan hava sahasını ihlâl etmekle suçlamıştır. Milli Savunma Bakanı Haluk Bayülken bu iddialara gerekli cevapları vermiştir. Avrupa Müttefik Kuvvetleri Başkomutanı (SACEUR) Org. Rogers ise, Yunanistan'ın İttifak'ın entegre askeri yapısına dönüşüne olanak veren anlaşmaya ilişkin görüşlerini, bu konudaki görüşlerimize paralel olarak açıklamıştır.

1 - 18 Aralık 1982

MGK üyesi ve Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Sedat Celasun'un Pakistan'ı ziyareti.

2 Aralık 1982

13 Kasım 1981'de İstanbul'da parafe edilen Türkiye-Avusturya yeni Sosyal Güvenlik Sözleşmesi Viyana'da imzalanmıştır.

7 Aralık 1982

Türkiye'deki belirli havaalanlarının, NATO'nun Takviye Planı uyarınca ciddi bunalım veya savaş dönemlerinde ABD ile ortaklaşa kullanılmasına ilişkin düzenlemeleri derpiş eden ve 29 Kasım 1982 tarihinde Brüksel'de Genelkurmay II. Başkanı Org. Necdet Öztörün ile ABD Savunma Bakanı Yardımcılarından Richard Perle arasında imzalanmış olan Mutabakat Muhtırası 7 Aralık'da Bakanlar Kurulunca onaylanmıştır.

7 - 9 Aralık 1982

Sofya'da 3. Dönem Türkiye-Bulgaristan Emlak Müzakereleri yapılmıştır.

8 - 12 Aralık 1982

Milli Savunma Bakanı Ümit Haluk Bayülken Ürdün'ü ziyaret etmiştir.

9 - 10 Aralık 1982

NATO Konseyinin Bakanlar düzeyindeki olağan toplantısı, Brüksel (Dışişleri Bakanımız, ABD Dışişleri Bakanı Shultz ile görüşmüştür).

14 - 19 Aralık 1982

MGK üyesi ve Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Nejat Tümer Japon Deniz Meşru Müdafaa Kuvvetleri Komutanının davetlisi olarak Japonya'ya gitmiştir.

17 Aralık 1982

Federal Almanya ile 130 milyon DM'lık 13. Dilim askeri yardım anlaşması Bonn'da imzalanmıştır.

20 Aralık 1982

OECD İvedi Yardım Programı çerçevesinde ülkemize yapılan kredi ve malî yardımların sonuncusu için Paris'te düzenlenen taahhüt toplantısında, Türk ekonomisinin son dönemdeki olumlu gelişmelerinden hareketle Türkiye'nin bundan sonraki yıllar için yardıma ihtiyacı bulunmadığı ve OECD ülkelerinin yapacakları katkının daha ziyade uluslararası bankaları harekete geçirmek yönünden önemli olduğu belirlenmiş; daha sonra ülkeler peyderpey katkılarını açıklamışlardır (bugüne kadar proje, program ve ihracat kredisi olarak 800 milyon doları aşan bir meblağa ulaşılmıştır).

24 Aralık 1982

Türkiye, Katma Protokol'dan kaynaklanan vecibelerini ertelemiştir. 16 Nisan 1982 tarih ve 8/4559 sayılı Kararname ile 1982 yılındaki ve 24 Aralık 1982 tarih ve 8/5857 sayılı Kararname ile de 1983 yılındaki gümrük indirimi ve Ortak Gümrük Tarifesine uyum yükümlülükleri geri bırakılmıştır.

B. GENEL

1981 ve 1982 yıllarında Batı Avrupa ülkeleriyle ilişkilerimiz, Türkiye'deki yönetim değişikliği nedeniyle, kısmî bir durgunluk devresine girmiş; buna mukabil ABD ile siyasî ilişkiler, ambargonun kaldırılmasını takip eden dönemde erişilen en yüksek düzeyde cereyan etmiştir.

ABD, Kanada, Japonya ve Avustralya yönetim değişikliğini anlayışla karşıladıklarını ifade ve sivil idareye dönüleceğine dair inançlarını izhar etmişler; ABD, Türkiye'nin Polonya ile kıyaslanmasına sert bir şekilde karşı çıkmıştır.

Diğer taraftan bu dönem, başta Federal Almanya olmak üzere Batılı ülkelerin Türkiye'nin ekonomik durumuyla ilgili çeşitli girişimlerinin devam ettiği bir devre olmuş; Batı Avrupa ile mevcut işbirliği NATO ve çeşitli uluslararası toplantılar çerçevesinde devam ettirilmiştir.

Komşu memleketler, Balkan devletleri, bölge ülkeleri ile münasebetler en üst seviyelerde ziyaretlerle takviye edilmiş; 1982 yılı sonunda Cumhurbaşkanımızın Uzak Doğu seyahati ile de, dünyada ve bölgemizdeki bütün ülkelerle rejim farkı gözetilmeksizin dostane ve barışçı ilişkiler idame etme politikamız yeni bir boyut kazanmıştır.

Yunanistan'da PASOK Hükümetinin iktidara geçtiği 1981 Ekim ayından sonra Yunanistan'ın Türkiye'ye karşı izlediği politika, iki ülke arasında başlamış olan diyalogun kesilmesine yol açmış ve Yunan Hükümetinin bu tutumu Türk-Yunan ilişkilerine yeni gerginlik unsurları eklemiştir.

C. İKİLİ EKONOMİK İLİŞKİLER

ÖNEMLİ TEMASLAR

1 9 8 2

11 - 15 Ocak

İran Sanayi Bakanı'nın Türkiye'yi ziyareti.

13 - 14 Ocak

Bonn'da Türkiye-F. Almanya Karayolu Ulaştırma Karma Komisyonu Toplantısı.

19 - 20 Ocak

Paris'te COCOM Yüksek Düzeyli Değerlendirme Komitesi Toplantısı.

21 - 23 Ocak

İngiltere Dışişleri Bakanlığı Daimi Müsteşarı'nın Ankara'yı ziyareti.

24 - 27 Şubat

Sayın Devlet Başkanımızın Bulgaristan'ı ziyareti.

4 - 12 Mart

Bayındırlık Bakanı Tahsin Önalp'in Endonezya'yı ziyareti.

15 - 17 Mart

Başbakan Sayın Bülend Ulusu'nun Irak'ı ziyareti.

20 - 22 Mart

Devlet Başkanı Sayın Kenan Evren'in Kuveyt'i ziyareti.

21 - 24 Mart

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Turgut Özal'ın Suriye'yi ziyareti.

27 Mart - 3 Nisan

Ticaret Bakanı Kemal Cantürk'ün Ürdün'ü ziyareti.

5 - 8 Nisan

Sayın Devlet Başkanımızın Romanya'yı ziyareti.

5 - 8 Nisan

OECD Türkiye'ye Yardım Konsorsiyomu Başkanı Dr. Geberth'in Türkiye'yi ziyareti.

20 - 25 Nisan

Libya Tarım Sekreteri Abouzaid Omar Dourda'nın Türkiye'yi ziyareti.

12 - 16 Nisan

Uluslararası Enerji Ajansı İcra Direktörü Dr. Lantzke'nin Türkiye'ye ziyareti.

14 - 16 Nisan

Helsinki'de Türkiye-Finlandiya Ulaştırma Karma Komisyonu Toplantısı.

4 - 6 Mayıs

Ankara'da Türkiye-İtalya Ulaştırma Karma Komisyonu Toplantısı.

4 - 6 Mayıs

Bulgaristan Ekonomik İşlerle Görevli Başbakan Yardımcısı Lukanov'un ülkemizi ziyareti.

6 - 10 Mayıs

Pakistan Sanayi Bakanı İlahı Buksh Soomro'nun ülkemizi ziyareti.

13 - 15 Mayıs

ABD Dışişleri Bakanı Haig'in Türkiye'yi ziyareti.

14 - 15 Mayıs

Romen Dışişleri Bakanının ülkemizi ziyareti.

17 - 24 Mayıs

Suriye Turizm Bakanı Hevres El-Dakr'ın ülkemizi ziyareti.

23 - 24 Mayıs

Paris'te Uluslararası Enerji Ajansı Yönetim Kurulu'nun Enerji Bakanları düzeyindeki toplantısı.

13 - 16 Haziran

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Turgut Özal'ın Libya'yı ziyareti.

14 - 16 Haziran

Roma'da Türkiye-İtalya Karma Ulaştırma Komisyonu Toplantısı.

20 - 23 Haziran

Ürdün İşe Bakanı İbrahim Eyüb'ün ülkemizi ziyareti.

29 Haziran - 1 Temmuz

Bonn'da Türkiye-F. Almanya Kara Ulaştırma Komisyonu Toplantısı.

4 - 9 Temmuz

Bulgar Ulaştırma Bakanı V. Tsanov'un ülkemizi ziyareti.

1 - 3 Ağustos

Sudan Devlet Başkanı Nimeri'nin ülkemizi ziyareti.

24 - 27 Ağustos

Ticaret Bakanı Sn. Kemal Cantürk'ün Nijerya'yı ziyareti.

1 - 9 Eylül

Tahran'da İran-Türkiye-Avrupa Doğal Gaz ve Petrol Boru Hatları müzakereleri.

18 - 23 Eylül

Sayın Tarım ve Orman Bakanımızın Romanya'yı ziyareti.

20 - 23 Eylül

Sayın Devlet Başkanımızın Yugoslavya'yı ziyareti.

30 Eylül - 2 Ekim

Ticaret Bakanı Kemal Cantürk'ün Tunus'u ziyareti.

4 - 7 Ekim

Başbakan Bülend Ulusu'nun Tunus'u ziyareti.

12 - 14 Ekim

Ankara'da Türkiye-Hollanda Karma Ulaştırma Komisyonu Toplantısı.

21 - 22 Ekim

Paris'te Türkiye-Fransa Karayolu Karma Komisyonu Toplantısı.

21 - 25 Ekim

Pakistan Tarım Bakanı Muhammed Fazıl Cancivan'ın Türkiye'yi ziyareti.

27 - 31 Ekim

Ulaştırma Bakanı Prof. Dr. Mustafa Aysan'ın Irak'ı ziyareti.

11 - 16 Kasım

Ticaret Bakanımız Sayın Kemal Cantürk'ün Arnavutluğu ziyareti.

15 - 18 Kasım

Yugoslav Federal Ulaştırma Bakanının ülkemizi ziyareti.

16 - 19 Kasım

ÇHC Dış Ekonomik İlişkiler ve Ticaret Bakan Yardımcısı Lu Xue-jian'ın ülkemizi ziyareti.

18 - 20 Kasım

Endonezya Bayındırlık Bakanı Paernomosidi Hadjisaroso'nun ülkemizi ziyareti.

18 - 21 Kasım

Ticaret Bakanı Kemal Cantürk'ün Mısır'ı ziyareti.

20 Kasım

Almanya Federal Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Gnescher'in Türkiye'yi ziyareti.

21 - 26 Kasım

Ankara'da Türkiye-Yunanistan Karayolu Karma Komisyonu Toplantısı.

22 - 24 Kasım

Macar Başbakanı G. Lazar'ın ülkemizi ziyareti.

22 - 27 Kasım

Kültür ve Turizm Bakanımız İlhan Evliyaoğlu'nun Bulgaristan'ı ziyareti.

28 Kasım - 3 Aralık

Sayın Dışişleri Bakanımızın SSCB'yi ziyareti.

28 Kasım - 4 Aralık

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fahir İlkel'in Irak'ı ziyareti.

12 - 16 Aralık

Bern'de Türkiye-İsviçre Karayolu Karma Komisyonu Toplantısı.

13 - 17 Aralık

Sn. Cumhurbaşkanımız Kenan Evren'in ÇHC'ni ziyaretleri.

13 - 17 Aralık

Gümrük ve Tekel Bakanı Ali Bozer'in BAE'ni ziyareti.

16 - 20 Aralık

Bonn'da Türkiye-F. Almanya arasında imzalanması öngörülen Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması müzakereleri.

17 - 20 Aralık

Sn. Cumhurbaşkanımız Kenan Evren'in Endonezya'yı ziyaretleri.

20 Aralık

Paris'te OECD Türkiye Yardım Konsorsiyomu Toplantısı.

20 - 23 Aralık

Sn. Cumhurbaşkanımız Kenan Evren'in Kore Cumhuriyeti'ni ziyaretleri.

23 - 25 Aralık

Sn. Cumhurbaşkanı Kenan Evren'in Bangladeş'i ziyaretleri.

27 - 29 Aralık

Pakistan Maliye, Ekonomik İşler, Ticaret ve Koordinasyon Bakanı Ghulam Ishaq Khan'ı ülkemizi ziyareti.

İMZALANAN ANLAŞMALAR

1 9 8 2

19 Ocak

Türkiye-Hindistan Karma Komisyonu Protokolü.

25 Ocak

Türkiye-Sudan Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması.

3 Nisan

Türkiye-Ürdün Ticari ve Ekonomik Protokolü.

8 Nisan

Türkiye ile Romanya arasında Karadeniz'de Doğrudan Bağlantı Kurulmasına Dair Anlaşma.

20 - 25 Nisan

8. Dönem Türkiye-Libya Karma Ekonomik Komisyon Protokolü.

9 Mart

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Turgut Özal'ın Tahran'ı ziyareti.

17 Mart

Türkiye-İrak Ekonomik ve Teknik İşbirliği Ortak Komisyonu Dönem Arası Gözden Geçirme Toplantısı Tutanağı.

22 Mart

Türkiye-Kuveyt Ekonomik, Sınai ve Teknik İşbirliği Anlaşması.

23 Mart

Türkiye-Suriye Ekonomik Görüşmeleri Genel Protokolü.

23 Mart

T.C. Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uzun Vadeli Ekonomik İşbirliği Anlaşması.

23 Mart

T.C. Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Anlaşması.

23 Mart

T.C. Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-Suriye Ekonomik, Bilimsel, Teknik ve Ticari İşbirliği Karma-Komisyonu Kurulmasına Dair Anlaşma.

23 Mart

T.C. Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması.

23 Mart

T.C. Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 1982 yılı Mal Mübadelesi Protokolü.

23 Mart

Gümrük işleri ve Kaçakçılığın Kontrolü ve Önlenmesi için Bilgi Teatisi Alanlarında İşbirliği Protokolü.

Telekomünikasyon Alanında Mutabakat Muhtırası.

20 Mayıs

T.C. ile SSCB arasında ticarete serbest dövize geçilmesine dair Protokol.

17 Mayıs

Türkiye-İrak Ekonomik ve Teknik İşbirliği Karma Komisyonu Üçüncü Dönem Toplantısı Tutanağı.

13 - 16 Haziran

Trablus'da Türkiye-Libya 9. Dönem Karma Ekonomik Komisyon Protokolü.

25 Ağustos

Türkiye-Nijerya Ticaret Anlaşması.

30 Eylül - 2 Ekim

Tunus'ta Türkiye-Tunus Karma Ekonomik Komisyon Protokolü.

15 Kasım

Türkiye-Arnavutluk Ticaret Anlaşması.

16 Kasım

Türkiye-Macaristan Turizm İşbirliği Anlaşması.

19 Kasım

Türkiye-ÇHC Ekonomik Sınai ve Teknik İşbirliği Karma Komisyonu Mutabakat Tutanağı.

23 Kasım

Hükümetimiz ile Belçika Krallığı Hükümeti arasında Kredi Anlaşması.

2 Aralık

Türkiye-İrak Ekonomik ve Teknik İşbirliği Karma Komisyonu 3. Dönem Toplantısı Tutanağı.

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
KÜTÜPHANESİ

15 Aralık

Türkiye-Çin Ekonomik, Sınai ve Teknik İşbirliği Karma Komisyonu Mutabakat Tutanağı'nın Sn. Cumhurbaşkanımız tarafından imza edilmesi.

17 Aralık

Hükümetimiz ile ABD Hükümeti arasında 200 milyon dolarlık Bağış Anlaşması.

18 Aralık

Türkiye-Endonezya Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması.

29 Aralık

Türkiye-Pakistan 4. Dönem Karma Ekonomik Komisyon Protokolü.

2. Bakanlık Katında Görüşülen Önemli Konular

Dışişleri Bakanımız bu yıl zarfında birçok uluslararası toplantıya katılmış ve gerek Ankara'da gerek yurtdışında yabancı meslekdaşları ile ikili temaslarda bulunmuştur.

Bu toplantı ve temaslar sırasında Bakan, ilgili ülkelerle ikili ilişkilerimiz üzerinde durduğu gibi, uluslararası sorunlar hakkında görüş teatisinde bulunmuş ve muhataplarına bölgemizdeki meselelere dair yaklaşımımızı izah etmiştir.

Bu meyanda Sayın Bakan, aşağıdaki hususlara ağırlık vermiştir :

1. Türk-Yunan ilişkileri, Şubat-82
2. Orta Doğu sorunu, Şubat-82
3. İran-İrak savaşını sona erdirme çabalarına Türkiye'nin katkısı, Mart-82
4. Franković (DPA), Mart-82
5. İspanyol TV, Nisan-82
6. Herve Valette (İsviçre'li), Nisan-82
7. Fin Rd-TV ekibi, Nisan-82
8. Newsweek muhabiri, Nisan-82
9. David Tange, İngiliz gazeteci, Nisan-82
10. Carl Meyer, ABD'li gazeteci, Mayıs-82
11. Antonio Gambino, İtalyan gazeteci, Mayıs-82
12. Fin'li gazeteci Sn. Karkhe, Mayıs-82
13. ABD'li gazeteci grubuyla yapılan basın toplantısı, Mayıs-82
14. Yabancı gazeteci grubunu kabli, Eylül-82
15. Gunnar Gang, Fin'li gazeteci, Ekim-82
16. İsviçre TV, Ekim-82
17. Newsweek Roma Büro Şefi, Ekim-82
18. Norveç TV, Ekim-82
19. Edward Mortimer, İngiliz gazeteci, Kasım-82
20. Axel Krause, Avusturya'lı gazeteci, Kasım-82
21. Leif Davidson, Danimarka'lı gazeteci, Kasım-82
22. Albert Henrick Moh, Norveç'li gazeteci, Aralık-82

**SAYIN DIŞIŞLERİ BAKANININ YABANCI BASIN YAYIN
TEMSİLCİLERİNİ KABÜLLERİ, BASIN TOPLANTILARI
VE MÜLAKATLARI**

1982

1. İki Ürdün'li gazeteci	Bulgaristan	Ocak-82
2. Yugoslav gazeteciler	Kuveyt	Ocak-82
3. Norveç'li gazeteci	Romanya	Şubat-82
4. Basın toplantısı	Yugoslavya	Şubat-82
5. ABD'li gazeteci Joseph Craft	Orta Halk Cumhuriyeti	Şubat-82
6. AGİK Dönüşü basın toplantısı	Endonezya	Şubat-82
7. Hollanda NOS TV ile mülakat	Güney Kore	Şubat-82
8. Thor Husby (Norveç'li gazeteci)	Bağdad	Mart-82
9. Christina Nylander (İsveç'li gazeteci)		Mart-82
10. Trankoviç (DPA)		Mart-82
11. İspanyol TV		Nisan-82
12. Herve Valette (İsviçre'li)		Nisan-82
13. Fin Rd-TV ekibi	İran	Nisan-82
14. Newsweek muhabiri	S.A.C.B.	Nisan-82
15. David Tange, İngiliz gazeteci		Nisan-82
16. Cord Meyer, ABD'li gazeteci		Mayıs-82
17. Antonio Gambino, İtalyan gazeteci		Mayıs-82
18. Fin'li gazeteci Bn. Kakko		Mayıs-82
19. ABD'li gazeteci grubuyla yapılan basın toplantısı		Mayıs-82
20. Yabancı gazeteci grubunu kabul		Eylül-82
21. Gunnar Gang, Fin'li gazeteci		Ekim-82
22. İsviçre TV		Ekim-82
23. Newsweek Roma Büro Şefi		Ekim-82
24. Norveç TV		Ekim-82
25. Edward Mortimer, İngiliz gazeteci		Kasım-82
26. Axel Krause, Avusturya'lı gazeteci		Kasım-82
27. Leif Davidson, Danimarka'lı gazeteci		Kasım-82
28. Albert Henrick Moh, Norveç'li gazeteci		Aralık-82

3. Önemli Ziyaretler

(Devlet Başkanı, Başbakan, Dışişleri Bakanı katında teati olunan ve/veya sonunda bildiri yayınlanan resmî ziyaretler).

(Diğer ziyaretler, Tarihçe'nin «Faaliyetler» bölümündedir).

Cumhurbaşkanımızın ziyaretleri:

24-27 Şubat 1982	Bulgaristan	
20-22 Mart 1982	Kuveyt	B
5-8 Nisan 1982	Romanya	
20-23 Eylül 1982	Yugoslavya	B
13-17 Aralık 1982	Çin Halk Cumhuriyeti	
17-20 Aralık 1982	Endonezya	B
20-23 Aralık 1982	Güney Kore	B
23-25 Aralık-1982	Bangladeş	B

Başbakanımızın ziyaretleri:

15-17 Mart 1982	Irak	B
4-7 Ekim 1982	Tunus	B

Dışişleri Bakanımızın ziyaretleri:

19-21 Ekim 1982	İran	
28 Kasım - 3 Aralık 1982	S.S.C.B.	B

Türkiye'yi ziyaret edenler:

18-20 Ocak 1982	Tunus Cumhuriyeti Dışişleri ile Görevli Devlet Sekreteri Mahmud Mestiri	B
22-24 Kasım 1982		
10-11 Mart 1982	Pakistan Devlet Başkanı Zia Ül Haq (taziyet ziyareti)	B

B : Ortak Bildiri, Basın Bildirisi, Ortak Basın Bildirisi metni, tarih sırasına göre, ektedir.

- 12-17 Nisan 1982 Sri Lanka Dışişleri Bakanı A.C. Hameed
- 5-11 Mayıs 1982 Tunus Dışişleri Bakanı Beji Caid Essebsi B
- 13-15 Mayıs 1982 ABD Dışişleri Bakanı Alexander M. Haig Jr.
- 14-15 Mayıs 1982 Romanya Dışişleri Bakanı (Romen Cumhurbaşkanı'nın temsilcisi olarak)
- 7-11 Temmuz 1982 Ürdün Veliahdı Prens Hasan Bin Talal
- 1-3 Ağustos 1982 Sudan Cumhurbaşkanı Gafar Mohamed Numeiri
- 17-20 Ağustos 1982 Cibuti Dışişleri ve İşbirliği Bakanı Mümin Farah Bahdon B
- 2-6 Kasım 1982 Mısır Arap Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Kemal Hassan Ali B
- 18.20 Kasım 1982 Ürdün Kralı Hüseyin Bin Talal
- 22-24 Kasım 1982 Macaristan Halk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Başkanı (Başbakanı) György Lazar B

BASIN BİLDİRİSİ

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Sayın Kamuran Gürün'ün davetlisi olarak, Tunus Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Devlet Sekreteri Sayın Mahmud Mestiri 18-20 Ocak 1982 tarihlerinde Türkiye'ye resmi bir ziyarette bulunmuştur.

Misafir Devlet Sekreteri bu ziyaret sırasında Dışişleri Bakanı Sayın İltis Türkmen, Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Sayın Kamuran Gürün ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Turgut ile görüşmeler yapmıştır. Mahmud Mestiri ayrıca Başbakan Sayın Bülend Ulusu tarafından da kabul edilmiştir.

Yapılan görüşmeler Türkiye ve Tunus'un aralarındaki münasebetleri ve bilhassa iktisadî işbirliğini daha da geliştirmek hususundaki müşterek arzusunun teyidine imkan vermiştir.

Bu anlayış içinde ve Eylül 1980'de Ankara'da yapılmış olan 7. Karma Komisyon Toplantısının ruhuna uygun olarak, Taraflar, müştereken tesbit edilmiş projelerin tatbiki için sarfedilen gayretleri devam ettirmeye karar vermişler ve yeni gelişmeler sağlamak imkanlarını araştırmışlardır.

Aynı çerçevede, Taraflar sun'î gübre sahasındaki münasebetlerin daha da derinleştirilmesi amacını güden üçlü Türkiye-Tunus-Kuveyt toplantısını memnuniyetle kaydetmişlerdir.

Ortak ilgi alanlarının tümünü kapsayan siyasî görüşmelerde, ele alınan bütün meseleler üzerinde ve bilhassa Orta-Doğu ve Filistin konularında Tarafların görüşlerinin geniş ölçüde birbirine uyduğu tesbit edilmiştir.

İkili düzeyde, iki ülke arasında mevcut sıkı münasebetlerin tatminkâr bir şekilde geliştiği de Taraflarca memnuniyetle kaydedilmiştir.

17 Mart 1982

BASIN BİLDİRİSİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ BAŞBAKANI

BÜLEND ULUSU'NUN IRAK'I RESMİ

ZİYARETİ

Irak Cumhuriyeti Hükümetinin daveti üzerine Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı 15-17 Mart 1982 tarihleri arasında Irak'a resmi bir ziyarette bulunmuştur. Başbakan Bülend Ulusu'ya bu ziyaretinde yüksek seviyede bir heyet refakat etmiştir.

Başbakan Bülend Ulusu ve beraberindeki heyete, Devrim Komuta Konseyi Üyesi ve Başbakan Birinci Yardımcısı Taha Yasin Ramazan tarafından, iki komşu ülkenin hükümetlerini ve halklarını bağlayan dostluk ve yakınlık ilişkilerini yansıtan sıcak ve samimi bir hüsünü kabul gösterilmiştir.

Irak Cumhurbaşkanı Saddam Hüseyin, Başbakan Bülend Ulusu'yu kabul etmiş ve Başbakan Cumhurbaşkanı Türkiye Cumhuriyeti Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren'in iki dost komşu ülke arasındaki ilişkilerin daha da geliştirilmesi ve arttırılması hususunda ortak arzuyu ifade eden selam ve iyi dileklerini iletmiştir.

Başbakan Bülend Ulusu ve Irak Devrim Komuta Konseyi Üyesi ve Başbakan Birinci Yardımcısı Taha Yasin Ramazan, iki komşu ülke arasındaki dostluk havası içinde karşılıklı anlayış ve yakınlık ruhuyla ilişkileri daha da güçlendirmeye katkılarda bulunacak görüşmeler yapmışlardır.

Görüşmelerde ikili ilişkilerin bütün veçheleri ve iki ülke arasındaki yakın bağlar çerçevesinde bu ilişkilerin daha da geliştirilmesini sağlayacak imkanlar ele alınmıştır.

Taraflar her alanda daha önce tesbit edilen hedefleri dahi aşmış olan gelişmeleri büyük memnuniyetle dile getirmişlerdir. Bu olumlu gelişmeleri ve iki ülkede mevcut geniş ekonomik potansiyeli gözönüne alarak, taraflar karşılıklı çıkarları ve ortak yararları esas alarak ekonomi, ticaret, ulaşım, haberleşme, kültürel, teknik, bilimsel ve diğer alanlarda ilişkilerini kuvvetlendirmek hususundaki kararlılıklarını vurgulamışlardır. Taraflar, ilişkilerini daha da arttırmak amacıyla iki ülke arasında her düzeydeki temasların devamının önemi ve gerekliliği üzerinde durmuşlardır.

Bu ziyaret sırasında, Taha Yasin Ramazan'ın 1981 Ağustosunda Ankaya'yı ziyareti sırasında yapılan Türkiye-Irak Ortak Komitesinin ikinci toplantısında iki ülke arasında muhtelif alanlarda işbirliği konusunda varılan mutabakatların uygulanmasındaki gelişmeleri gözden geçirmek üzere uzmanlar arasında bir toplantı yapılmıştır.

Görüşmelerde ayrıca, iki ülkeyi ilgilendiren uluslararası ve bölgesel sorunlar ele alınmıştır. Bölgenin tüm güvenliğini ve istikrarını büyük ölçüde etkileyen durumu gözden geçiren taraflar, Irak ile İran arasındaki ihtilâfı sulhcu yollarla sona erdirmek için biran önce çözüm bulunması hususundaki kuvvetli arzularını ifade etmişlerdir.

Başbakan Bülend Ulusu, Devrim Komuta Konseyi Üyesi ve Başbakan Birinci Yardımcısı Taha Yasin Ramazan'a, kendisine ve beraberindeki heyete Irak'ta buldukları süre zarfında gösterilen sıcak kabul ve samimî misafirperverlik için içten teşekkürlerini ifade etmiştir.

Başbakan Bülend Ulusu, Devrim Komuta Konseyi Üyesi ve Başbakan Birinci Yardımcısı Taha Yasin Ramazan'ı Türkiye'yi resmen ziyarete davet etmiştir. Davet memnuniyetle kabul edilmiş olup tarihi diplomatik yollardan tesbit edilecektir.

TÜRK—KUVEYT ORTAK BİLDİRİSİ

1. Kuveyt Devleti Emiri Altes Şeyh Jaber Al Ahmad Al Sabah'ın daveti üzerine Türkiye Cumhuriyeti Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren, beraberinde resmi bir heyetle, 20-22 Mart 1982 tarihlerinde Kuveyt'e bir ziyarette bulunmuşlardır. Dışişleri Bakanı İlder Türkmen, Ticaret Bakanı Kemal Cantürk, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Turgut ile üst düzeyde bir heyet Devlet Başkanı Kenan Evren'e refakat etmiştir.

2. Devlet Başkanı Evren ile heyeti, Türkiye ile Kuveyt arasındaki kuvvetli dostluk ve yakınlık bağlarını yansıtan sıcak ve samimi bir hüs-nükabul görmüştür. Karşılıklı heyetlerin katılmasıyla yapılan resmi görüşmeler, gayet samimi ve kardeşçe bir hava içerisinde cereyan etmiştir.

3. Devlet Başkanları, iki kardeş ülke arasında İslamiyet bağları ve mirasına dayanan ilişkilerinin devamlı olarak gelişmesini memnuniyetle kaydetmişler ve çeşitli alanlardaki ikili işbirliğin daha da geliştirmek ve güçlendirmek hususundaki kararlılıklarını teyid etmişlerdir.

4. Uluslararası durumu gözden geçiren taraflar, Birleşmiş Milletler yasasındaki ilkeleri desteklediklerini belirterek, Uluslararası barış ve güvenliğin, ancak anlaşmazlıkların barışçı yollardan halli egemenliğe, bağımsızlığa saygı ile içişlerine karışmama esaslarına dayalı uluslararası prensiplere riayet edilmesiyle sağlanabileceği hususundaki inançlarını tekrarlamışlardır.

5. İki Devlet Başkanı, İsrail'in Arap ulusuna ve ülkelerine karşı izlediği saldırı ve genişleme politikasından kaynaklanan Orta Doğu'daki durum karşısındaki sürekli kaygılarını ifade etmişlerdir. Devlet Başkanları, ancak İsrail'in işgal altındaki tüm Arap topraklarından geri çekilmesi ve bağımsız devlet kurma hakkı dahil Filistin halkının milli, meşru ve vazgeçilmez haklarının tanınması suretiyle, Orta Doğu sorununa kapsamlı, adil ve kalıcı bir çözüm bulunabileceğine olan inançlarını tekrarlamışlardır. Aynı şekilde her iki taraf, Filistin halkının yegane temsilcisi olan Filistin Kurtuluş Örgütüne sağladıkları kuvvetli desteği ve bölgede barışın tesisine yönelik bütün gayretlere FKÖ'nün katılması gereğini vurgulamışlardır.

Taraflar Golan Tepeleri ile ilgili son İsrail kararını kınamışlardır. Ayrıca, taraflar, İsrail tarafından Lübnan'ın masum ahalisine ve tüm güvenliğine yöneltilen saldırgan hareketleri de takbih etmişlerdir. Taraflar Lübnan'ın kendi meşru yönetimi altında egemenliğine, toprak

bütünlüğüne ve ulusal birliğin korunmasına atfettikleri önemi vurgulamışlardır.

6. Kuveyt tarafı, Türkiye'nin Arap ve Filistin davasındaki adil tutumunu ve sürekli desteğini takdirle karşıladığını ifade etmiştir.

7. Taraflar, İslam Konferansı Örgütü'nün rolünün güçlendirilmesine katkıda bulunmak üzere İslam Ülkeleri arasında çeşitli sahalardaki dayanışma ve işbirliğinin artırılması gerektiğini vurgulamışlardır.

8. İki Devlet Başkanı, Irak ve İran arasında süregelen silahlı çatışmadan derin endişe duyduklarını ifade etmişlerdir. Taraflar, bu iki İslam ülkesi arasındaki feci çatışmanın sona erdirilebilmesi için barışçı bir çözümün bulunması ümidini izhar etmişlerdir. Bu çerçevede, her iki taraf, İslam Barış Komitesi'nce sarfedilen çabaları kuvvetle desteklerini tekrarlamışlardır.

9. İki Devlet Başkanı, Afganistan'daki halihazır duru mkarşısında duydukları süregelen endişelerini ve Afganistan'ın bağımsızlığına ve egemenliğine saygı gösterilmesi esasına dayalı olarak soruna siyasi bir çözüm bulunması gerektiği hususundaki inançlarını ifade etmişlerdir.

10. Taraflar, Körfez Bölgesinin güvenlik ve istikrarının korunmasının münhasıran bölge ülkelerinin sorumluluğu altında olduğu hususundaki görüşlerini teyid etmişlerdir. Taraflar, Körfez İşbirliği Konseyi'nin son zamanlarda bütün alanlarda amaçlarını genelleştirmede ve üye ülkelerin halklarının istemlerini karşılamak hususunda kaydettiği ilerleme karşısında duydukları memnuniyeti ifade etmişlerdir.

11. Taraflar, Türkiye ve Kuveyt'te aralarında ekonomik işbirliğini daha da geliştirmek imkânını verecek büyük bir potansiyel mevcut olduğunu teyid etmişlerdir.

Altes Kuveyt Emirinin Türkiye'yi ziyaretini müteakip bu alanda atılan önemli adımlar memnuniyetle kaydedilmiştir. Bu çerçevede, Türkiye ve Kuveyt ortaklığı ile büyük bir sun'î gübre kompleksi inşası hususunda tesbit edilen imkân memnuniyetle kaydolunmuştur. Ayrıca, gerçekten, Türkiye ve Kuveyt arasında petro-kimya alanında diğer işbirliği imkânlarının da mevcudiyeti vurgulanmıştır.

12. Kuveyt Fonunun birçok Türk alt yapı projelerine iştirakinin devamından memnuniyet beyan edilmiştir. Kuveyt Fonunun, Türkiye'de diğer projelere de katkıda bulunabilme imkânı kaydedilmiştir.

13. Her iki taraf da Türkiye ve Kuveyt'teki iş ve sanayii çevreleri arasında esasen artan temasların daha da geliştirilmesini ve iki ülke arasında ticaret, turizm, taahhüt hizmetleri gibi faaliyetlerin teşvik edilmesini içten arzulamaktadırlar.

14. Taraflar, ayrıca Türkiye ve Kuveyt Bankacıları ve mali kuruluşları arasında gelişen münasebetleri kaydetmişlerdir. Her iki taraf devam edegelen bu münasebetleri, bu bağları daha da güçlendirmek amacıyla, kuvvetle desteklemeye karar vermişlerdir.

15. Aralarındaki işbirliğinin devamlı gelişmesini sağlamak üzere, iki taraf bir «Ekonomik, Sınai ve Teknik İşbirliği Anlaşması» imzalayarak, ilerlemeleri gözden geçirmek üzere, muntazaman yıllık toplantılar yapacak bir karma ekonomik komisyon tesis etmişlerdir.

16. Her iki taraf, aralarında mevcut ve ülkelerinin menfaatlerine hadim olarak halklarının ihtiyaçlarını karşılamaya yönelmiş ekonomik ilişkilerinin müşterek yararlarına hizmet edeceği inancındadırlar.

17. Türkiye Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren, kendisine ve beraberindeki heyete gösterilen sıcak ve yakın konukseverlikten dolayı en derin takdirlerini ifade ederek Kuveyt Emiri Altes Şeyh Jaber Al Ahmad Al Sabah'ı Türkiye'ye resmi ziyarette bulunmağa davet etmiştir. Bu davet memnurlukla kabul edilmiştir.

TÜRK-TUNUS BASIN BİLDİRİSİ

1. Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı İltiz Türkmen'in daveti üzerine Tunus Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Beji Caid Essebsi refakatinde yüksek düzeyde bir heyet olduğu halde 5 Mayıs 1982 tarihinden itibaren Türkiye'yi resmi bir ziyarette bulunmuştur.

2. Tunus Dışişleri Bakanı Beji Caid Essebsi, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren tarafından kabul edilmiş ve kendisine Tunus Cumhuriyeti Devlet Başkanı Habib Bourgiba'nın kardeşçe selamlarını iletmiştir.

Sayın Caid Essebsi ayrıca, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Bülend Ulusu tarafından kabul edilmiştir.

3. İki Bakan arasındaki resmi görüşmeler derin bir dostluk, kardeşlik ve karşılıklı anlayış havası içinde cereyan etmiş ve Taraflar ele alınan konular hakkındaki görüş birliğini memnuniyetle müşahade etmişlerdir.

4. Her iki Bakan iki ülke arasında tarih içinde oluşan asırlık bağlara dayanan ilişkilerin sürekli gelişmesi karşısında duydukları memnuniyeti ifade etmişlerdir.

Bakanlar İslam ülkeleri arasında verimli bir işbirliğinin tesisine örnek teşkil edebilecek gerçek yatay bir işbirliğinin temellerini atabilmek için bütün alanlarda ve özellikle ticaret ve sanayi alanlarında işbirliğini yoğunlaştırmayı kararlaştırmışlardır.

Bu amaçla, tesbit edilmiş olan ortak iktisadi projelerin en kısa sürede gerçekleşmesini teminen bütün imkanları seferber etme konusundaki kararlılıklarını belirtmişlerdir.

5. Uluslararası ve bölgesel durumu gözden geçiren Taraflar, Orta-Doğu'da, İsrail'in Arap ülkelerine karşı saldırgan ve yayılmacı politikasından kaynaklanan durum karşısındaki derin endişelerini dile getirmişlerdir. Bakanlar, Orta-Doğu uyumsuzluğuna adil, kapsamlı ve kalıcı bir çözümün ancak, İsrail'in işgal altındaki bütün Arap toprakları ile Kudüs'ten geri çekilmesi ve kendi bağımsız Devletini kurabilme hakkı da dahil, Filistin halkının vazgeçilmez ve meşru ulusal haklarının tanınması suretiyle bulunabileceği yolundaki inançlarını tekrarlamışlardır. Taraflar ayrıca Filistin halkının yegane temsilcisi olarak Filistin Kurtuluş Örgütüne sağladıkları kuvvetli desteği ve bölgede barışın tesisine yönelik bütün gayretlere FKÖ'nün katılması gerektiğini vurgulamışlardır.

Taraflar İsrail'in Golan Tepelerinin ilhakına yönelik son kararını, Gazze ve Batı Yakasındaki gayrimeşru hareketlerini ve İslam'ın kutsal yerlerinde giriştiği tedhiş hareketlerini takbih etmişlerdir.

Taraflar ayrıca İsrail tarafından Lübnan'a karşı girişilen saldırıları kınamışlar ve Lübnan'ın milli birliği, toprak bütünlüğünü, egemenlik ve bağımsızlığının muhafazasına atfettikleri önemi vurgulamışlardır.

6. Tunus tarafı Türkiye'nin Arap ve Filistin davasına sürekli destek sağlamak suretiyle takındığı haklı tutumu büyük takdirle karşıladığını ifade etmiştir.

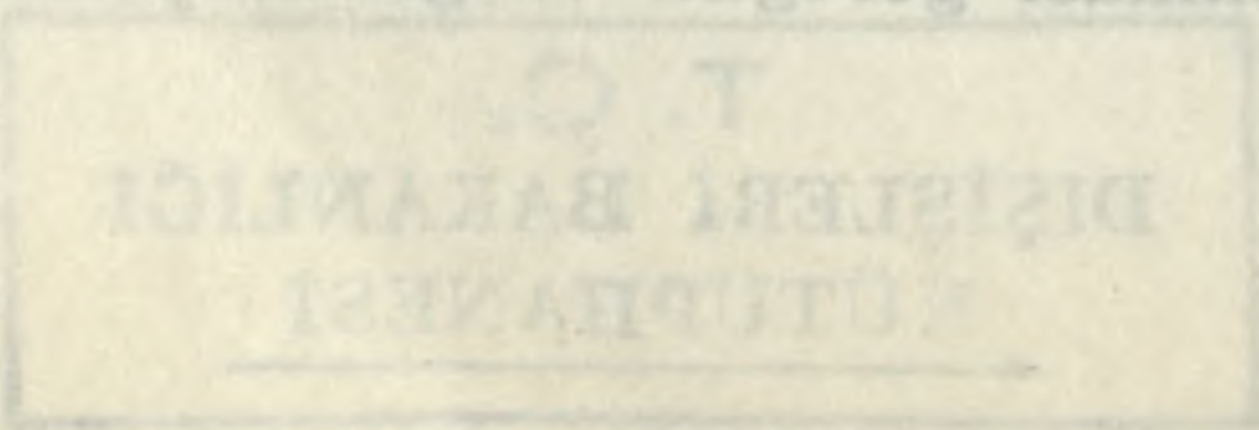
7. İki Bakan Irak ve İran arasında süren silahlı çatışma karşısındaki derin endişelerini ifade etmişlerdir. Bu çerçevede, iki müslüman ülke arasındaki kardeş kavgasına biran önce son verecek bir barışçı çözüm bulunması yolundaki ümitlerini dile getirmişlerdir. Taraflar ayrıca İslam Barış Komitesi'nin çabalarını kuvvetle desteklediklerini teyid etmişlerdir.

8. Afganistan'daki halihazır durum karşısında sürekli endişelerini dile getiren Taraflar, soruna, Afganistan'ın bağımsızlık ve egemenliğine saygı gösterilmesi esasına dayalı olarak siyasi bir çözüm bulunması gerektiği hususundaki inançlarını ifade etmişlerdir.

9. Afrika sorunlarını gözden geçiren Bakanlar, özellikle Kıtanın güneyinde, Güney Afrika Hükümetince ısrarla uygulanan ırk ayırımı politikası sonucu ortaya çıkan durum ile Namibya'nın gayri meşru işgali üzerinde durmuşlar ve bu politikayı şiddetle kınamışlardır.

10. İki ülke arasında mevcut dostluk ilişkileri çerçevesinde, ziyaret sırasında bir Hava Ulaştırma Anlaşması, bir Konsolosluk Sözleşmesi, bir Cezai Konularda Adli Yardımlaşma ve Suçluların Geri Verilmesine ilişkin Sözleşme ve bir Hukuki ve Ticari Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesi imzalanmıştır.

11. Sayın Beji Caid Essebsi Sayın İltis Türkmen'i Tunus'a resmi bir ziyarette bulunmaya davet etmiştir. Bu davet memnuniyetle kabul edilmiştir. Ziyaretin tarihi ileride karşılıklı mutabakatla tespit edilecektir.

ORTAK BASIN BİLDİRİSİ

Cibuti Cumhuriyeti Dışişleri ve İşbirliği Bakanı Mümin Bahdon Farah, Dışişleri Bakanı İlder Türkmen'in konuğu olarak 17-20 Ağustos 1982 tarihleri arasında Türkiye'ye resmi bir ziyarette bulunmuştur.

Cibuti Dışişleri Bakanı Mümin Bahdon Farah bu ziyareti sırasında Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren ve Başbakan Bülend Ulusu tarafından kabul edilmiştir.

Konuk Dışişleri Bakanı ile İlder Türkmen, dostane ve samimi bir hava içerisinde cereyan eden görüşmelerde uluslararası sorunları ele almışlar ve ülkelerinin görüş birliği içerisinde olduğunu memnuniyetle müşahade etmişlerdir.

Türk ve Cibuti Dışişleri Bakanları, iki ülke arasındaki işbirliğini geliştirmek arzusundan hareketle, bu amaca ulaşılmasını kolaylaştıracak usul ve imkânları ve karşılıklı olarak ilgi duyulan alanları gözden geçirmişlerdir. Bakanlar, ülkeleri arasında ekonomik, teknik, bilimsel ve kültürel alanlarda işbirliğinin genişletilmesi ve güçlendirilmesi için gerekli şartların mevcudiyetini memnuniyetle kaydetmişlerdir. Bu itibarla, mümkün olan en kısa zamanda bir ekonomik ve teknik işbirliği anlaşmasının akdedilmesi hususunda mutabakata varmışlardır. Görüşmeler sırasında, ayrıca, yakında imzalanacak bir kültürel değişim programının ana hatları üzerinde de anlaşma sağlanmıştır.

Cibuti Dışişleri ve İşbirliği Bakanı, Sayın Türkmen'i ülkesini resmen ziyarete davet etmiştir. Bu davet, tarihi daha sonra tespit edilmek üzere, memnuniyetle kabul edilmiştir.

ORTAK BİLDİRİ

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren, Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Kurulunun daveti üzerine, 20-23 Eylül 1982 tarihleri arasında Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyetine resmi ve dostane bir ziyaret yapmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren ve Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Kurulu Başkanı Petar Stambolic, Türk-Yugoslav ikili ilişkilerini incelemişler ve önemli uluslararası konular üzerinde görüş teatisinde bulunmuşlardır.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren, Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti Meclisi Federal Yürütme Konseyi Başkanı Bayan Milka Planinc'i kabul etmiş ve görüşmelerde bulunmuştur.

Orgeneral Kenan Evren, Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyetine yaptığı resmi ziyaret sırasında, Makedonya Sosyalist Cumhuriyeti'ni de ziyaret etmiş ve Makedonya Sosyalist Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Kurulu Başkanı Angel Cemerski ile görüşmüştür.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Başkanı ve beraberindeki Heyet üyeleri, Yugoslavya'da buldukları sırada, Belgrad ve Makedonya Sosyalist Cumhuriyetinde muhtelif ekonomik, tarihi ve kültürel merkezleri gezmişler ve Yugoslavya'nın kaydettiği ilerlemelerin çeşitli vechelerini takdirle karşılamışlardır.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Başkanına, her yerde, iki ülke arasında mevcut dostane ilişkileri yansıtan sıcak bir kabul gösterilmiştir.

Görüşmelere : Türkiye tarafından Dışişleri Bakanı İler Türkmen, Belgrad Büyükelçisi Galip Balkar, Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Ekonomik İşler Yardımcısı Büyükelçi Oktay İşcen, Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Büyükelçi Nazmi Akıman, Devlet Başkanı Özel Kalem Müdürü Üstün Dinçmen, Doğu Avrupa, Asya ve Uzak Doğu Genel Müdür Yardımcısı Elçi Halit Güvener.

Yugoslavya tarafından Dışişleri Federal Sekreteri Lazar Mojsov, Federal Yürütme Konseyi Üyesi Boro Denkov, Dışişleri Federal Sekreteri Lazar Mojsov, Federal Yürütme Konseyi Üyesi Boro Denkov, Dışişleri Federal Sekreteri Yardımcısı Zdenko Svete, Ankara Büyükelçisi Redzep Djiha, Yugoslavya SF Cumhurbaşkanlığı Kurulu Başkanı Dış İlişkiler Danışmanı Dragoslav Pejic, Dışişleri Federal Sekreterliği Komşu Ülkeler Dairesi Genel Müdürü İlija Djukic katılmışlardır.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Başkanı ve Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Kurulu Başkanı, Türkiye ile Yugoslavya arasındaki ilişkilerin başarılı gelişmesinden duydukları memnuniyeti belirtmişlerdir. İki taraf, ilişkilerini güçlendirmeğe ve karşılıklı çıkar ve ilgi duydukları her alanda işbirliğini arttırmaya hazır olduklarını ifade etmişlerdir.

İki taraf, iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin süratli ve dengeli bir artış göstermesi için gerekli tüm tedbirleri almak hususunda mutabık kalmışlardır.

İki taraf, Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu iki adet çok maksatlı kuru yük gemisi ve bir adet feribotun Yugoslavya tarafından sağlanması karşılığında Türkiye'nin Yugoslavya'ya çeşitli maden ürünleri satması hususunda ilgili makamlar arasında bir mutabakatın süratle gerçekleştirilmesini temenni etmişlerdir.

İki taraf, iki ülke arasında sanayi işbirliğinin geliştirilmesini teşvik etmek için gerekli ön şartların, imkanların ve vasıtaların mevcut bulunduğunu kaydetmişler ve aynı zamanda, üçüncü ülke pazarlarında ortak faaliyet göstermeye ilgi duyduklarını ve buna hazır bulduklarını teyid etmişlerdir.

Ulaştırma alanındaki başarılı işbirliğinin iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin gelişmesine katkıda bulunabileceği kaydolunarak, ilgili makamlardan, ulaştırma sorunlarını bir bütün olarak ele almaları ve her iki taraf için de kabul edilen ilkelere uygun çözümleri bulmaları istenmiştir. İki taraf, her iki ülkenin ulaştırma bakanlarının yakın bir gelecekte ulaştırma sorunlarını tüm olarak görüşmek üzere biraraya gelmelerini kararlaştırmışlardır.

Turizm alanında işbirliği imkanlarını araştıran iki taraf, bu işbirliğini 1981 Aralık ayında İstanbul'da yapılan Karma Komisyon toplantısı sonuçlarına uygun olarak geliştirmek hususundaki niyetlerini teyid etmişlerdir.

İki ülke arasındaki kültürel ilişkiler de görüşülmüştür. İki taraf, Türkiye ve Yugoslavya halklarının zengin tarihi ve kültürel mirasının bu alandaki işbirliğinin kapsamlı şekilde gelişmesi için sağlam bir temel oluşturduğu ve kültür değişim programının bu işbirliğine büyük katkıda bulunduğu hususundaki inançlarını belirtmişlerdir.

İki taraf, Yugoslavya'da eşitlik şartları altında gelişen Türk etnik grubu ile aynı şekilde Türkiye'de yaşayan Yugoslav göçmenlerin iki ülke arasında canlı ve sağlam bir dostluk bağı teşkil etmesinden duydukları memnuniyeti kaydetmişlerdir.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Başkanı ve Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Kurulu Başkanı, Avrupa ve Balkanlar'a özel önem atfederek, mevcut uluslararası durum hakkında görüş teatisinde bulunmuşlar ve konuların büyük bir kısmı üzerinde benzer görüşleri paylaştıklarını memnuniyetle kaydetmişlerdir.

Taraflar, kuvvet kullanma siyasetinin ve kuvvet yoluyla tehdidin, başka ülkelerin içişlerine karışmanın ve dünyanın çeşitli yerlerindeki uyuşmazlık ve savaşların sonucu olarak uluslararası durumun devamlı surette kötüye gitmesinden ve uluslararası ilişkilerde gerginliğin artmasından duydukları derin endişeyi ifade etmişlerdir. Taraflar, aynı zamanda, uluslararası ilişkilerin daha fazla bozulmasını ve kötüye gitmesini doğrudan etkileyen dünyada mevcut gayri müsait ekonomik durumun vahim ve olumsuz etkilerine işaret etmişlerdir. Bu çerçevede, taraflar, dünyanın çeşitli yerlerinde gerginliğe yol açan nedenlerin, uluslararası ilişkilerin dayandığı egemenliğe saygı, bağımsızlık, içişlerine karışmama, hak eşitliği ve kuvvet veya kuvvet tehdidini başvurmama şeklindeki temel ilkelere riayet suretiyle bertaraf edilmesi amacına yönelik tüm gayretlerin yoğunlaştırılması gerektiğini teyid etmişlerdir.

iki taraf, dünyada emsali görülmemiş boyutlar kazanan ve insanlık için yarattığı büyük tehlike yanında tüm ülkelere ağır bir ekonomik yük teşkil eden silahlanma yarışının hızlanmasından duydukları derin endişeyi ifade etmişlerdir. Bu silahlanma yarışına son verilmesi ve dünyada barış, güvenlik ve ilerleme için hayati önem taşıyan, sıkı ve etkili uluslararası kontrol altında tam ve genel silahsızlanmaya ulaşılması amacıyla nükleer ve konvansiyonel silahların azaltılmasına yönelik somut önlemlerin alınması için tüm çabaların gösterilmesi gerektiğini vurgulamışlardır.

Avrupa'daki durum ile ilgili olarak, barış ve güvenliğe yönelik tehdidin artmış olduğu ve güven ortamının bozulduğu endişe ile kaydedilmiştir. Bu çerçevede, taraflar, Helsinki Nihai Belgesinin ilke ve hükümlerinin tam uygulanması ve Agik Madrid toplantısının başarı ile sonuçlanması için azami çabanın gösterilmesi gerektiğini vurgulamışlardır. Taraflar, bunun Avrupa'da silahsızlanmaya, güvenlik ve işbirliğini arttırmaya, güvenin kuvvetlendirilmesine katkıda bulunacağını ve bütün Avrupa ülkelerinin hayati ilgi duydukları Avrupa Güvenlik ve İşbirliği konferansının devamını temin edeceğini mütalaa etmişlerdir.

iki taraf, Balkanlardaki duruma özel önem atfetmişler ve bölgede barış ve güvenliğin güçlendirilmesinin Avrupa'da olduğu kadar dünyada da istikrara katkıda bulunacağını vurgulamışlardır. Taraflar, Balkan ülkeleri arasında ikili iyi komşuluk ilişkilerinin geliştirilmesi için her türlü çabayı göstereceklerine dair kararlılıklarını tekrarlamışlar ve

aynı zamanda, ekonomik, bilimsel ve teknik alanlarda olduğu gibi ortak çıkarlara uygun düşen diğer alanlarda da çok tarflı işbirliğinin kurulmasının faydasını teyid etmişlerdir.

İki taraf, İsrail'in bölgenin ve dünyanın barış ve istikrarını tehdit eden Lübnan'a vaki vahşiyane tecavüzü sonucunda ortaya çıkan vahim gelişmeleri büyük bir endişe ile kaydetmişlerdir. Taraflar Lübnan'da barış ve istikrarı yeniden kurmak ve ülkenin egemenliğini, birliğini, bağımsızlığını ve toprak bütünlüğünü ihya etmek amacı ile Lübnan'dan İsrail kuvvetlerinin derhal geri çekilmesini amaçlayan tüm gayretlerin desteklenmesi gerektiğini vurgulamışlardır.

Taraflar, Orta Doğu sorununun kapsamlı, adil ve kalıcı çözümünün, ancak Filistin halkının kendi Bağımsız Devletini kurmak hakkı da dahil olmak üzere milli, meşru ve vazgeçilmez haklarının tanınması ve İsrail'in 1967'den beri işgal ettiği tüm Arap topraklarından geri çekilmesi ile sağlanabileceği hususunda mutabık kalmışlardır. Bu bakımdan iki taraf, Filistin Kurtuluş Örgütüne, Filistin halkının meşru temsilcisi sıfatıyla gösterdikleri devamlı desteği teyid etmişlerdir.

İki taraf, Irak-İran anlaşmazlığının devamının bölgede ve bunun ötesinde barış ve istikrara bir tehdit teşkil ettiğini kabul ederek, anlaşmazlığın her iki tarafı da tatmin edecek barışçı bir çözüme gecikmeksizin ulaştırılması amacı ile tüm gayretlerin sarfedilmesinin önemini vurgulamışlardır.

İki taraf, en fakir ve gelişme yolundaki ülkelere en ağır darbeyi vuran dünyadaki son derece gayri müsait ekonomik durum hakkında derin endişelerini belirtmişlerdir. Taraflar, bir yeni ekonomik düzenin kurulmasına yol açacak küresel görüşmeler konferansı toplanması amacıyla yönelik çaba gösterilmesi gerektiğini vurgulamışlardır.

Taraflar, sömürgeciliğin ve ırk ayrımının her türlü şeklinin tamamen ortadan kaldırılmasına yönelik kararlı önlemlerin alınması gerektiğini vurgulamışlardır.

İki taraf, Birleşmiş Milletler yasaının ilke ve amaçlarına başladıklarını teyid etmişlerdir. Taraflar, Birleşmiş Milletler'in dünya barış ve güvenliğini güçlendirmek ve dünyada ekonomik ve sosyal ilerlemeyi arttırmak yolundaki rolünü desteklemeye devam edeceklerini açıklamışlardır.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren'in Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyetinde bulunduğu sırada yaptığı bütün toplantı ve görüşmeler içten ve dostane bir hava içinde cereyan etmiştir. İki taraf bu ziyaretin iki ülke arasındaki ilişkilerin ve işbirli-

ğinin daha da gelişmesinde önemli bir itici güç teşkil edeceği hususundaki inançlarını belirtmişlerdir.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Başkanı, Yugoslavya Sosyalist Federal Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Kurulu Başkanına, kendisine ve beraberindeki Heyeti Yugoslavya'yı ziyareti sırasında gösterilen konukseverlik ve sıcak hüsnü kabul için derin takdirlerini ifade etmiş ve kendisini Türkiye'ye resmi bir ziyaret yapmak üzere davet etmiştir. Bu davet memnuniyetle kabul edilmiştir.

TÜRKİYE-TUNUS ORTAK BİLDİRİSİ

Tunus Cumhuriyeti Başbakanı Ekselans Mohamed Mzali'nin daveti üzerine, Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Ekselans Bülend Ulusu başkanlığında Ticaret Bakanı Kemal Cantürk ve Kültür ve Turizm Bakanı İlhan Evliyaoglu'nun dahil olduğu yüksek seviyede bir heyet 4-7 Ekim 1982 tarihleri arasında Tunus'a resmi bir ziyarette bulunmuştur.

Türkiye Cumhuriyet Başbakanı Bülend Ulusu, Tunus Cumhurbaşkanı Habib Bourgiba tarafından kabul edilmiş ve kendisine Türkiye Cumhuriyeti Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren'in kardeşçe selamlarını iletmiştir.

İki Başbakan arasındaki resmi görüşmeler, Türk-Tunus ilişkilerinin özelliğini teşkil eden ve uzun bir tarihle yoğrulmuş olan (şekillenen) geleneksel dostluk, kardeşlik ve karşılıklı anlayış havası içinde cereyan etmiştir. Her iki taraf, ele alınan konular hakkında tam bir görüş birliğinin bulunduğunu memnuniyetle kaydetmiştir.

Uluslararası durumu gözden geçiren taraflar, İsrail'in yayılmacı politikası nedeniyle Orta-Doğu'da hüküm süren vahim durum karşısındaki derin endişelerini ifade etmişlerdir.

Taraflar, İsrail'in Filistin halkına karşı uyguladığı politikayı kınamışlar ve Sabra ve Chalita'daki mülteci kamplarında işlenen cinayet ve katliamlar karşısında nefretlerini belirtmişlerdir.

Her iki taraf, bütün bölge üzerinde hegemonya ve hakimiyet kurmaya yönelik geniş çaplı bir sömürgeci faaliyet sürdüren İsrail ordusunun Lübnan'ı işgal etmesini kuvvetle takbih ederek ve Lübnan'ın milli birlik, toprak bütünlüğü ve bağımsızlığına atfettikleri büyük önemi teyid etmişlerdir.

Taraflar ayrıca, İsrail'in bölgede uyguladığı ilhakçı ve hegemonyacı politikayı ve özellikle Golan'ı ilhak kararları ile BM kararları ve uluslararası hukuku hiçe sayarak Gaza ve Ürdün'deki gayri meşru girişimlerini kınamışlardır.

Bundan başka taraflar, İsrail'in işgal ettiği topraklarda sürdürdüğü Yahudileştirme politikası ile kutsal Kudüs şehrinin yapısını değiştirmeyi hedef alan zorbalık ve oldu-bittiye dayalı uygulamalarını da kınamışlardır.

Her iki Başbakan, Orta-Doğu meselesine adil ve kapsamlı bir çözümlü İsrail'in Kudüs dahil işgal ettiği tüm Arap topraklarından çekil-

mesi ve özellikle Filistin halkının Filistin'de kendi bağımsız devletini kurması da dahil olmak üzere meşru ve vazgeçilmez milli haklarının tanınmasıyla bulunabileceği konusundaki inançlarını teyid etmişlerdir.

Taraflar, ayrıca, Filistin halkının yegane temsilcisi sıfatıyla FKÖ'ne tam desteklerini teyiden belirtmişler ve bölgede sulh ve güvenliğin sağlanmasına ve sorunun çözümüne yönelik her türlü müzakere sürecine katılmasınının gereğini vurgulamışlardır.

Bu; konuda, Fej'de yapılan XII. Arap zirvesine atıfta bulunan Türk tarafı, zirve sonuçlarını ve özellikle Başkan Bourgiba tarafından teklif edilen ve Zirvede kabul edilen, uluslararası meşru niyete dayalı barış planını büyük memnuniyetle karşıladığını belirtmiştir. Türk tarafı planı «Müsbet, yapıcı ve gerçekçi» olarak nitelendirmiştir.

Tunus tarafı, Türkiye'nin Orta-Doğu sorununa ilişkin tutumunu ve Türk yöneticileri ile halkı tarafından Arab ve Filistin davasına sağlanan sürekli desteği büyük takdirle karşılamıştır.

Türk tarafı, Tunus'un Filistin direnişine gösterdiği dayanışmayı ve özellikle FKÖ'nün yöneticilerini ve mücahitlerini ülkesine kabul etmek kararını takdirle karşılamıştır. Türk tarafı ayrıca, Orta-Doğu'da barış ve birliğin tesisi ve elim bir durumda bulunan Filistin halkı ile İslam Konferansı Örgütüne üye ülkelerin daha etkin bir dayanışma içinde olması yönünde Başkan Bourgiba'nın yaptığı çeşitli girişimleri takdire şayan bulduğunu ifade etmiştir.

Taraflar, İran'la Irak arasında süre gelen silahlı çatışmadan duydukları derin endişeyi ifade ederek, bu iki ülke arasındaki kardeş kavgasına en kısa süre içersinde son verilebilmesini teminen barışçı bir çözüm yolunun bulunması ümidinde olduklarını izhar etmişlerdir. Bu amaç doğrultusunda harcanan çabalara ve arabuluculuk girişimlerine, özellikle İslam Barış Komitesi'nin çalışmalarına olan desteklerini yinelemişlerdir. Bu çerçevede Tunus tarafı Türkiye'nin gerek İslam Barış Komitesi çerçevesindeki çabalarını gerek diğer girişimlerini takdirle karşıladığını belirtmiştir.

Öte yandan, taraflar Afgan halkının maruz kaldığı dram karşısında duydukları kaygıları ve Afganistan'ın egemenliğine ve bağımsızlığına saygı gösterilmesi esasına dayalı olarak soruna siyasi bir çözüm bulunması gerektiği hususundaki inançlarını ifade etmişlerdir.

Türk ve Tunus Başbakanları, Afrika sorunlarına ilişkin olarak, Güney Afrika Cumhuriyetinin uygulamakta olduğu Apartheid siyaseti yüzünden Güney Afrika'da hüküm süren duruma ve Namibya'nın gayrimeşru işgaline değinerek, bu ırkçı ve çağdışı politikayı takbih etmişlerdir.

iki Başbakan, Türkiye ile Tunus arasındaki işbirliğinin son iki yıl zarfında bütün alanlarda, özellikle iktisadi ve kültürel alanlarda gösterdiği gelişmeyi memnuniyetle kaydetmişler ve bu ilişkilerin iki ülke arasında esasen mevcut olan dostane siyasi münasebetler düzeyine yükseltilmesi suretiyle bu ilişkilerin kardeş müslüman ülkeler Güney-Güney işbirliği için bir model oluşturması hususundaki ortak iradelerini vurgulamışlardır.

Her iki Başbakan Türkiye ve Tunus arasındaki işbirliğinin hali hazır durumunu ve 1-2 Ekim 1982 tarihinde Tunus'ta toplanan ikili Karma Komisyonunun ulaştığı neticeleri incelemişlerdir.

Her iki Başbakan, iki ülke yetkililerinin Türkiye ile Tunus arasında mevcut birbirlerini tamamlayıcı mahiyetteki karşılıklı bilgi alışverişinin kolaylaştırılması ve verimli işbirliğinin sürdürülebileceği alanların saptanmasına ilişkin olarak gösterdikleri iyi niyetli çabaları takdirle karşılamışlardır.

Bu amaçla iki Başbakan, ticari mübadelelerin arttırılması, yeni mamüllerinde bu kapsama dahil edilmesine, iki ülke işadamları arasında sınai ve teknik alanlardaki işbirliğinin ihyasını teşvik ile turizm alanındaki ilişkilerinin geliştirilmesini ve Türkiye ile Tunus arasında işbirliğinin arttırılması için gerekli koşulları yaratmak üzere deniz ve hava bağlantısının kurulmasını kararlaştırmışlardır.

Sn. Ulusu ve Sn. Mzali, her iki ülkeye mensup heyetlerin aktettikleri anlaşmalardan duydukları memnuniyeti belirtmişlerdir.

Bu anlaşmalar arasında;

Diesel motorlarının yapımı, düz cam fabrikası, buzdolabı kompresörleri imalatı, pamuklu dokumacılık gibi ortak sınai projelerin gerçekleştirilmesi amacıyla Türk ve Tunuslu müteşebbüsler arasında mühendislik hizmetlerine ilişkin anlaşmalar,

Samsun fabrikasının SIAPE tarafından yenilenmesi ve ihya edilmesi projesi ile Tunus'un pamuk üretimini kalkındırma projesi çerçevesinde bir teknik işbirliği programının ihdası,

İstanbul'da bir Tunus ticaret temsilciliğinin açılması,

Tunus-İstanbul arasında düzenli uçak seferlerinin başlaması,

Yakın bir tarihte bir Denizcilik Sözleşmesinin aktedilmesi; Tunus ve Türkiye limanları arasında düzenli deniz hattının işletmeye açılması,

Turizm alanında bir işbirliği programının tesisi yer almaktadır.

Türk ve Tunus Başbakanları iki ülke arasındaki ticaretin geliştirilmesi amacıyla aşağıdaki tavsiyelerde bulunmuşlardır :

Ticari mübadeleler için öngörülen kotaların uygulanması ve iki taraf ilgililerince belirlenecek yeni mamüllerle ilgili sair ticari işlemlerin yapılması.

Türkiye'de, Tunus ve Kuveyt'in iştiraki ile kurulacak Kimyevi Gübre Fabrikası için tarafların tutumlarını yakınlaştırmak amacıyla ekonomik incelemelerin sürdürülmesi,

Türkiye ile Tunus arasında, turizm alanında işbirliği çerçevesinde, toplu gezilerin düzenlenmesi ve otel personeli yetiştirilmesi konusunda işbirliği yapılması,

Her iki ülkenin gemi inşa sektöründeki yetkililer arasında gemi inşa ve onarım alanında işbirliği imkanlarının araştırılması,

Türkiye'nin ihracatı Geliştirme Merkezi ile Tunuslu karşı kuruluş olan CEPEX arasında gerek iki ülkenin iç pazarları gerek üçüncü ülkeler pazarlarında ticari işbirliği imkanlarının araştırılması,

Ayrıca, Türk Tarafı, 28-29 Ekim 1982 tarihlerinde Tunus'ta yapılacak «Tunus'un 6 ncı İktisadi ve Sosyal Kalkınma Planı Uluslararası Haftasına» katılmaya davet edilmiştir.

Diğer taraftan, Türk ve Tunus'lu sanayi temsilcilerinin aralarındaki iş ilişkilerini kolaylaştırmak amacıyla, Tunus'ta Banka sektörlerinin yüksek seviyedeki temsilcilerinin katılmasıyla diğer bir hafta düzenleneceği kararlaştırılmıştır.

Taraflar kültürel işbirliği alanında bu iki ülkenin ortak tarihlerine ilişkin araştırmalarını kolaylaştırılması ve desteklenmesi hususunda mutabık kalmışlardır.

Türkiye Başbakanı, Tunus Başbakanına, kendisine, eşine ve beraberindeki heyete gösterilen sıcak misafirperverlik nedeniyle teşekkür etmiştir. Başbakan Bülend Ulusu, Tunus Başbakanı Mohamed Mzali'yi resmi bir ziyaret için Türkiye'ye davet etmiştir. Ziyaretin tarihi daha sonra ortaklaşa tesbit edilecektir.

TÜRKİYE—MISIR ORTAK BASIN BİLDİRİSİ

1. Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Ekselans İltis Türkmen'in daveti üzerine, Mısır Arap Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Ekselans Kemal Hassan Ali 2-6 Kasım 1982 tarihlerinde Türkiye'ye resmi bir ziyaret yapmıştır. Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı'na bu ziyaretinde yüksek düzeyde bir heyet refakat etmiştir.

2. Ekselans Kemal Hassan Ali Türkiye Cumhuriyeti Devlet Başkanı Ekselans Kenan Evren tarafından kabul edilmiş ve kendisine Mısır Arap Cumhuriyeti Başkanı Hosny Mubarak'ın bir dostluk ve iyi dilek mesajını sunmuştur. Ekselans Kemal Hassan Ali Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Ekselans Bülend Ulusu tarafından da kabul edilmiştir.

3. Mısır Başbakan Yardımcısı ve beraberindeki heyet Türkiye ile Mısır arasında mevcut kardeşçe ilişkiler çerçevesinde sıcak ve içten bir hüsni kabul görmüştür. Heyetlerin de katılımıyla yapılan resmi görüşmeler iki ülke arasında kardeşlik bağlarını yansıtan bir dostluk havası içinde cereyan etmiştir.

4. İki Bakan geleneksel bağlara ve ortak tarihe dayanan ikili ilişkilerinin devamlı gelişmesinden duydukları memnuniyeti belirtmişler ve iki ülke arasındaki işbirliğinin daha da güçlendirilmesi ve genişletilmesi için kararlılıklarını teyid etmişlerdir.

5. Uluslararası durumu gözden geçiren iki Bakan, barış ve güvenliğe yönelik mevcut ve muhtemel tehditler karşısında duydukları endişeyi ifade ile, egemenlik, toprak bütünlüğü, bağımsızlık ve içişlerine müdahale etmeme ilkelerine dayalı olarak uluslararası ilişkilerde istikrarın güçlendirilmesi için her türlü çabanın sarfedilmesi gerektiğini teyid etmişlerdir.

6. Orta Doğu sorununa kapsamlı, adil ve kalıcı bir çözümün ancak İsrail'in işgal altındaki tüm Arap topraklarından 1967 öncesi sınırlarına çekilmesi, Filistin halkının, bağımsız devlet kurma hakkı dahil olmak üzere kendi kaderini kendi tayin etmesi ve bölgedeki tüm ülkelerin güvenlik ve tanınmış sınırlar içinde yaşamlarına imkan verecek koşulların yaratılmasıyla gerçekleşebileceği konusunda görüş birliğine varmışlardır. Bu çerçevede taraflar Filistin Kurtuluş Örgütüne sağladıkları sürekli desteği ve barış çabalarına katılmasının gerekli olduğunu da teyid etmişlerdir.

7. Aynı şekilde, iki taraf Orta Doğu bunalımında son olarak ortaya çıkan dramatik tırmanmayı da ayrıntılı şekilde görüşmüşlerdir. İsrail'

in Lübnan'ı istilasını şiddetle kınamışlar ve bu istilanın yol açtığı ciddi sonuçlar karşısında kaygılarını dile getirmişlerdir. Bu çerçevede Sabra ve Şatilla kamplarına meydana gelen ve İsrail'in tüm sorumluluğunu taşıdığı katliamdan duydukları üzüntüyü ifade etmişlerdir. Taraflar Lübnan'da meşru yönetim altında ülkenin egemenliği, bağımsızlığı, birliği ve toprak bütünlüğünün tekrar tesis edilmesini ve ülkede barış ve istikrarın kurulmasını sağlamak üzere İsrail ve diğer yabancı kuvvetlerin Lübnan'dan derhal çekilmesi yönünde sarfedilen tüm gayretlerin desteklenmesinin gerekliliğini vurgulamışlardır.

8. Irak ve İran arasında süregelen silahlı çatışmadan derin endişe duyduklarını ifade etmişler ve iki İslam arasındaki bu çatışmanın biran önce sona erdirilebilmesi için her iki tarafça kabule şayan âdil ve şerefli bir çözüm bulunmasını temenni etmişlerdir.

9. İki Bakan, Afganistan'da süregelen yabancı işgali karşısında duydukları endişeyi ve Afganistan'ın egemenliği ve bağımsızlığına saygı gösterilmesi esasına ve Afgan halkının kendi kaderini kendi tayin etme hakkına dayalı olarak soruna siyasi bir çözüm bulunması gerektiği hususundaki inançlarını ifade etmişlerdir.

10. Taraflar, ülkeleri arasındaki ikili ilişkilerin halihazır durumuyla bu ilişkilerin geliştirilmesi imkanlarını gözden geçirmişlerdir. Her düzeydeki temasların, birbirlerinin tutumlarını daha iyi anlamalarına katkıda bulunacağını ve ikili işbirliği alanlarını genişleteceğini ve güçlendireceğini vurgulamışlardır.

11. Taraflar ticari ve iktisadi işbirliği alanlarında gelişen hareketlilikten ötürü memnuniyetlerini ifade etmişlerdir. 1982 yılının ilk yedi ayında 150 milyon doları aşan ve daha da artacağı umulan ticaretlerdeki önemli artışa işaret etmişlerdir.

12 — Ticari ve iktisadi işbirliğini daha da ilerletmek üzere işadamlarının ve sanayicilerin daha sık temaslarda bulunmalarını teşvik etmek hususundaki kararlılıklarını ifade etmişlerdir. Gerek genel gerek proje bazında daha geniş bilgi ve uzmanlık mübadelesi ve dağıtımını teşvik etmek hususunda mutabık kalmışlardır.

Ekonomik işbirliği imkanlarını geliştirmek ve arttırmak amacıyla bankaları arasındaki temaslara teşvik etmeyi kararlaştırmışlardır.

13 — Bu ay içinde Kahire'de Türk ürünleri Sergisinin açılacak olmasını memnuniyetle karşılamışlardır. Aynı dönemde bir Türk Kültür Haftasının düzenlenmesini memnuniyetle kaydetmişlerdir.

14 — Bir bütün olarak ikili ilişkileri kadar aralarındaki iktisadi işbirliğinin de altyapısını güçlendirmek amacıyla ulaşım ve haberleşme bağ-

lantılarının sürekli olarak geliştirilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Türk Hava Yollarının Kahire'ye düzenli seferlere başladığı ve benzer bir adımın Mısır Hava Yollarından da beklendiği kaydedilmiştir. Türk Denizcilik Bankası tarafından Türkiye ile Mısır arasında düzenli bir deniz seferi tesisi incelenmektedir.

15 — Taraflar, Ekonomik, Sınai ve Bilimsel işbirliği Anlaşmasıyla kurulan Karma Ekonomik Komisyonun daha birçok iktisadi işbirliği alanları saptayacağına ve bu amaçla yakında toplanacağına inançlarını ifade etmişlerdir.

16 — Kültürel alanda, halkları arasında daha yakın ilişkileri ve anlayışı teşvik etmeyi kararlaştırmışlardır. Bu maksatla, ortak çabalarını arttırmak ve kültür ve sanat mübadelelerini yoğunlaştırmak suretiyle ortak kültür miraslarını ve geleneksel bağlarını zenginleştirmenin önemini vurgulamışlardır.

17 — Mısır'daki Türk vatandaşlarının emlak hak ve menfaatlerinin tazminine ilişkin anlaşmanın onaylanması memnuniyetle karşılanmıştır. Taraflar, bu konuya ilişkin olarak Karma Komisyonun 8-12 Kasım tarihlerinde ilk toplantısını yapacağını keza memnuniyetle kaydetmişlerdir.

18 — Taraflar tüm terörizm eylemlerini kınamışlar ve bu alanda etkin bir ikili ve çok taraflı işbirliğinin gereği hususunda mutabık kalmışlardır. Bu tür eylemlere karşı kesin bir tutum benimsenmesi ve tüm resmi temsilcilerin ve binalarının korunmasının ve güvenliğinin etkin biçimde sağlanabilmesi için gerekli bütün önlemlerin alınması hususundaki kararlılıklarını ifade etmişlerdir.

19 — Mısır Arap Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Ekselans Kemal Hassan Ali, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Ekselans İler Türkmen'i resmi bir ziyarette bulunmak üzere Mısır'a davet etmiştir. Davet memnuniyetle kabul edilmiştir.

ORTAK BASIN BİLDİRİSİ

Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Bülend Ulusu'nun daveti üzerine, Macaristan Halk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Başkanı György Lazar, 22-24 Kasım 1982 tarihleri arasında Türkiye'yi resmen ziyaret etmiştir.

Türkiye Cumhurbaşkanı Sayın Kenan Evren György Lazar'ı kabul etmiştir.

Macaristan Halk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Başkanı Türkiye'de bulunduğu sırada Ankara ve İstanbul'da ekonomik, sosyal ve kültürel kuruluşları ziyaret etmiş, Ticaret ve Sanayi Odalar Birliği yöneticileri ve iş çevreleri temsilcileri ile görüşmüştür. György Lazar ve beraberindeki heyet her yerde içten sıcak bir hüsünakbul görmüştür.

Türkiye Başbakanı ve Macaristan Halk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Başkanı ülkelerinin ikili ilişkilerinin mevcut durumu, bu ilişkilerin geliştirilme olanakları ile uluslararası durumun önemli konuları üzerinde içten ve samimi bir hava içinde geçen resmi görüşmelerde bulunmuşlardır.

Başbakanlar, son yıllarda her iki ülkenin de çıkarlarına olan ikili ilişkilerin gelişmiş olmasından duydukları memnuniyeti ifade etmişler ve Hükümetlerinin bu ilişkileri iki ülkenin ortak çıkarlarına uygun düşen alanlarda geliştirme arzularını vurgulamışlardır. Bu çerçevede, iki ülke arasında yüksek düzeydeki temasların önemine ve halen sürdürülmekte olan görüşmelerin faydalarına işaret etmişlerdir.

İki Başbakan görüşmeleri sırasında iki ülke arasında ticari mübadeleleri ve iktisadi işbirliğini kapsamlı bir şekilde incelemişlerdir. Bu meyanda ülkelerinin ekonomik ve ticari ilişkilerin dengel ve her iki ülkenin ortak menfaatlerine uygun bir şekilde genişletmek ve geliştirmek için ortak gayret sarfedilmesi üzerinde mutabık kalmışlardır.

Başbakanlar, iki ülke arasında kültürel ve bilimsel işbirliği programı çerçevesinde yürütülen faaliyetlerin Türk ve Macar halkları arasında kültür değerlerinin alışverişine ve karşılıklı anlayış ile saygı havasının güçlenmesine yardımcı olduğuna dair inançlarını dile getirmişlerdir.

İki Başbakan, önemli uluslararası konular üzerinde açık ve samimi bir fikir teatisinde bulunmuşlardır. Bu çerçevede, Avrupa'daki duruma, Orta-Doğu ile Lübnan'daki son gelişmelere ve silahsızlanma sorunlarına özel önem vermişlerdir. Uluslararası gerilim artmasından ve silahsızlanma yarışının hızlanmasından dolayı duydukları endişeyi dile getirmiş-

lerdir. Devletlerin içişlerine karışmama, ülke bütünlüğü bağımsızlık ve eşitlik ilkelerine gereken saygının gösterilerek mevcut gerginliğin sona erdirilmesi ve uluslararası barış ve güvenliğin korunması ve güçlendirilmesi için tüm devletlerin etkin katkılarda bulunmasının gerekliliğini vurgulamışlardır.

Başbakanlar Helsinki Nihai Senedi'nin ilkeleri temeli üzerinde başlatılan Avrupa'da güvenlik ve işbirliği sürecinin geliştirilmesi de dahil olmak üzere global bir dialog ve işbirliğinin devamının önemine işaret etmişlerdir.

Ziyaret esnasında, iki ülke arasında turizm alanında işbirliğini öngören bir anlaşma ile Türkiye ve Macaristan arasında Cezai Konularda ve Suçluların İadesinde Karşılıklı Yardımlaşma Anlaşması'nın Onay Belgelerinin teatisini tespit eden bir tutanak iki ülke temsilcilerince imzalanmıştır.

Türkiye Başbakanı Bülend Ulusu, Macaristan Halk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Başkanı György Lazar tarafından Macaristan'a resmi bir ziyarette bulunmaya davet edilmiştir. Bu davet memnuniyetle kabul edilmiştir.

TÜRK—SOVYET ORTAK BASIN BİLDİRİSİ

SSCB Hükümetinin davetine icabetle Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı İler Türkmen yüksek düzeydeki bir heyetle birlikte, 28 Kasım-3 Aralık 1982 tarihleri arasında Sovyetler Birliğine resmi bir ziyaret yapmıştır.

Türkiye Dışişleri Bakanı İler Türkmen, SSCB Bakanlar Kurulu Başkanı N. Tikhonov tarafından da kabul edilmiştir.

Türkiye Dışişleri Bakanı İler Türkmen ile Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Politbürosu üyesi, SSCB Dışişleri Bakanı Andrei Gromiyko, ikili ilişkiler ve uluslararası önemli konular hakkında yararlı bir görüş teatisinde bulunmuşlardır.

Açık ve işe yönelik bir hava içinde cereyan eden görüşmelerde taraflar, iki ülke arasındaki ilişkilerin istikrarlılığından duydukları memnuniyeti kaydetmişler, bu ilişkileri, geleneksel politikalarına uygun olarak ve BM Yasası ve Helsinki Nihai Senedi ilke ve hükümleri ile 1972 tarihli Türk-Sovyet Bildirisi ile 1978 tarihli Siyasi Belgeyi dikkate alarak güçlendirmeye ve geliştirmeye ilişkin ortak arzularını ifade etmişlerdir.

Uluslararası durumu gözden geçiren Bakanlar ülkelerin eşitlik, bağımsızlık, toprak bütünlükleri ve içişlerine müdahale edilmemesi ilkelere dayalı evrensel bir diyalogun devamının önemini vurgulamışlardır.

Taraflar, uluslararası durumun bozulmasından duydukları ciddi endişeyi dile getirmişlerdir. Taraflar, silahlanma yarışının durdurulması ve tersine çevrilmesi, güvenliğinin, somut adımlara dayalı ve her safhasında tüm ülkelerin güvenliklerini koruyan tedrici bir silahsızlanma düzeyinde sağlanması gereğine işaret etmişlerdir. Güven arttırıcı önlemlerin ve tam olarak uygulanmaları halinde karşılıklı güven havasının yaratılmasına önemli katkılarda bulunacak, silahların kontrolü ve silahsızlanma çabalarını olumlu olarak etkileyecek olan Helsinki Nihai Senedi'nin hüküm ve ilkelerinin önemini vurgulamışlardır.

İki Taraf, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı ile başlatılmış bulunan süreci daha da geliştirmek yolundaki arzularını ifade etmişlerdir. Bu çerçevede, Madrid İzleme Toplantısının önemini belirtmiş ve bu Toplantının kapsamlı içerikli ve dengeli bir sonuç belgesi ile yapıcı bir şekilde nihayete erdirilmesi yolunda tüm ülkelerin etkin katkılarının gerekliliğini kaydetmişlerdir.

İki Taraf, Lübnan'ın işgalini ve İsrail'in tüm sorumluluğunu taşıdığı Filistin kamplarına karşı girişilen katliamı kuvvetle kınamış ve İsrail Birliklerinin Lübnan'dan süratle ve şartsız olarak çekilmesini istemişlerdir.

Türkiye ile Sovyetler Birliği'nin görüş birliği içinde oldukları, Orta-Doğu sorununa kapsamlı bir çözümün İsrail'in 1967'den beri işgal ettiği tüm Arap topraklarından çekilmesi, Filistin Arap Halkının kendi devletini kurma hakkıda dahil olmak üzere vazgeçilmez tüm haklarını kullanması ve bölgedeki bütün ülkelerin bağımsız varlık ve gelişmelerinin sağlanmasına dayandırılması yolundaki görüşleri ile yeniden teyid edilmiştir.

Moskova'daki ikameti sırasında Türkiye Dışişleri Bakanı İler Türkmen SSCB Dışticaret Bakanı N. S. Patolitchev ve SSCB Bakanlar Kurulu Dış Ekonomik İlişkiler Devlet Komitesi Başkan Yardımcısı I. A. Koulev ile de iki ülke arasındaki ticari sorunlar ile ekonomik ve sınai işbirliği ile ilgili olarak görüşmelerde bulunmuştur. Her iki taraf, iki ülke arasındaki ticaret ve ekonomik, sınai ve teknolojik işbirliğinden duydukları memnuniyeti ifade etmiştir. Taraflar, her iki ülkenin de yararına olan ticari ve ekonomik ilişkilerini, serbest döviz ödemeli sisteme geçiş Protokolu temelinde daha da geliştirmeye ilişkin arzularını teyid etmişlerdir. Taraflar, aynı şekilde enerji de dahil olmak üzere ekonomik ve sınai alanlarda yeni işbirliği imkanlarını da inceleyeceklerdir.

İki Bakan, görüşmelerinin olumlu geçmesinden duydukları memnuniyeti belirtmiş, bu görüşmelerin yararlılığını ve açıklığını vurgulamış ve bunların Sovyetler Birliği ile Türkiye arasındaki iyi komşuluk ilişkilerinin daha da gelişmesine yardımcı olacağını kaydetmişlerdir.

Türkiye Dışişleri Bakanı Moskova ve Sovyet Sosyalist Azerbeycan Cumhuriyeti'nin Başkenti Baku'da muhtelif mahallere ziyarette bulunmuştur.

Türkiye Dışişleri Bakanı, Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı A. Gromyko'yu Türkiye'ye resmi bir ziyaret yapmaya davet etmiştir. Bu davet memnuniyetle kabul edilmiştir. Ziyaretin tarihi diplomatik yollarla tesbit edilecektir.

TÜRKİYE-ENDONEZYA ORTAK BASIN BİLDİRİSİ

1. Türkiye Cumhurbaşkanı Sayın Kenan Evren ve kerimeleri Bayan Şenay Gürvit, Endonezya Cumhurbaşkanı ve Bayan Suharto'nun davetine icabetle, 17-20 Aralık 1982 tarihleri arasında Endonezya Cumhuriyetine resmî bir ziyarette bulunmuşlardır.

2. Türkiye Cumhurbaşkanına Dışişleri Bakanı İler Türkmen, Devlet Bakanı Sermet R. Pasin ve diğer yüksek düzeyde yetkililerden oluşan bir heyet refakat etmiştir.

3. Cumhurbaşkanı Sayın Kenan Evren ve kerimeleri Bayan Şenay Gürvit muvasalatlarında Cumhurbaşkanı ve Bayan Suharto tarafından karşılanmışlardır.

Ziyaret süresince Cumhurbaşkanı Kenan Evren ve beraberindeki heyet, Endonezya halkı ve Hükümeti tarafından Türk halkı ve hükümetine duyulan sıcak dostluk hislerini yansıtan çok içten bir hüsnü kabul görmüşlerdir.

4. Cumhurbaşkanı Kenan Evren ve Bayan Şenay Gürvit, 17 Aralık 1982 günü Cumhurbaşkanı ve Bayan Suharto tarafından kabul edilmişlerdir. Aynı tarihte Cumhurbaşkanı Evren, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Adam Malik ve Dışişleri Bakanı Muhtar Kusumaatmadja ve eşini kabul buyurmuşlardır.

5. Cumhurbaşkanı Kenan Evren ve kerimeleri Bayan Şenay Gürvit şerefine Cumhurbaşkanı ve Bayan Suharto resmî bir ziyafet düzenlemişlerdir. Cumhurbaşkanı Kenan Evren Naligata Kahramanlar Mezarlığına bir çelenk koymuşlar ve Cakarta Valisi tarafından şereflerine tertip edilen töreni onurlandırmışlardır.

Endonezya'daki ikametleri sırasında Cumhurbaşkanı Evren ve kerimeleri Bayan Şenay Gürvit ayrıca Bali'yi de ziyaret etmişlerdir.

6. Bu resmî ziyaret vesilesiyle iki Cumhurbaşkanı ikili, bölgesel ve uluslararası sorunlar üzerinde geniş bir görüş teatisinde bulunmuşlardır. Görüşmeler sıcak bir hava içersinde cereyan etmiş ve Cumhurbaşkanlarına iki ülke arasındaki dostane ilişkiler ve işbirliğini daha da geliştirmek hususundaki arzularını izhar etme olanağı sağlamıştır.

7. Cumhurbaşkanları, ülkeleri arasındaki ilişkilerin halihazır durumundan duydukları memnuniyeti belirtmişler ve bu ilişkileri, özellikle ekonomik, sınaî ve teknik alanlarda daha da geliştirmek ve çeşitlendirmek hususunda mutabık kalmışlardır.

8. Cumhurbaşkanı, «Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması»nın akdini memnuniyetle karşılamışlardır.

9. Cumhurbaşkanı, iki ülke arasında mevcut Kültür Anlaşması çerçevesinde eğitim, bilim ve sanat alanlarında kültürel ilişkilerini geliştirmeyi kararlaştırmışlardır.

10. Türkiye Cumhurbaşkanı ve Endonezya Cumhurbaşkanı uluslararası durumu gözden geçirmişler ve her iki ülkenin birçok uluslararası konuda benzer görüşleri paylaştıklarını memnunlukla kaydetmişlerdir. Cumhurbaşkanı, dünya barış ve istikrarını tehdit eden uluslararası anlaşmazlıklarla ilgili endişelerini belirtmişler ve Birleşmiş Milletler Yasası ilkelerine saygı gösterilerek mevcut anlaşmazlıkların sona erdirilmesi için bütün ülkelerce daha kararlı bir tutum izlenmesi gerektiğini, diyalog sürecinin devamının ve tüm dünyada itidal ve işbirliği anlayışıyla davranılmasının önemini vurgulamışlardır.

11. Cumhurbaşkanı, uluslararası durumu ayrıntılı bir şekilde gözden geçirmişler, özellikle Orta Doğu, Afganistan ve Kamboçya sorunları üzerinde durmuşlardır. Bu bölgelerin barış ve güvenliğinin dünya barış ve istikrarının idamesi için zorunlu olduğu görüşünü paylaşmışlardır.

Cumhurbaşkanı, Orta Doğu'daki son gelişmeler hakkındaki derin endişelerini ifade etmişlerdir. Orta Doğu sorununa adil ve devamlı bir çözümün, ancak İsrail'in 1967'den beri işgal ettiği Arap topraklarından çekilmesi ve Filistin halkının, kendi bağımsız devletini kurmak hakkı da dahil, vazgeçilmez haklarının tanınması suretiyle bulunabileceği ve Filistin Kurtuluş Örgütü'nün Filistin halkının yegane temsilcisi olarak görevini yerine getirebilmesi gerektiği inancını teyid etmişlerdir.

12. Cumhurbaşkanı, iki Müslüman ülke İran ve Irak arasında her iki milletin de beşerî ve maddî kaynaklarını tüketerek iki yılı aşkın bir süreden beri devam edegelen silahlı çatışma üzerindeki ciddî endişelerini vurgulamışlardır. Cumhurbaşkanı bu iki kardeş millet arasındaki feci çatışmanın sona erdirilmesi amacıyla barışçı bir çözüm yolunun kısa bir sürede bulunması ümidini izhar etmişlerdir. Bu çerçevede ihtilâfa adil ve şerefli bir çözüm bulunması amacıyla İslam Barış Komitesi'nce sarfedilen çabaları ve diğer teşebbüsleri desteklediklerini teyid etmişlerdir.

13. Afganistan'daki durumu gözden geçiren Cumhurbaşkanı, yabancı kuvvetlerin çekilmesi suretiyle ve Afganistan'ın egemenlik ve bağımsızlığına ve Afgan halkının kendi kaderini tayin hakkına saygı esasına dayalı siyasî bir çözüme ulaşılması hususundaki görüşlerini tekrarlamışlardır.

14. Cumhurbaşkanı, halen çözüme kavuşturulmamış olan Kampuçya sorunuyla ilgili endişelerini ifade etmişlerdir. Bu ülke halkına dışarıdan müdahale ve zorlama olmadan kendi hükümetini seçme imkanı verecek bir siyasi çözüm bulunması gereğini vurgulamışlardır. Bu münasebetle, Cumhurbaşkanı Demokratik Kamboçya Koalisyonu Hükümetinin kurulmasının, böyle bir çözüme katkıda bulunacak bir adım olduğu ümidini ifade etmişlerdir. Ayrıca, Kampuçya'ya barış getirilmesi ve Güney Doğu Asya'da istikrar ve refahın geliştirilmesi amacıyla Güney Doğu Asya Milletleri Birliği Örgütü (ASEAN)nün çabalarından dolayı takdirlerini belirtmişlerdir. Türkiye Cumhurbaşkanı Kenan Evren, Endonezya Hükümetinin bu yoldaki çabalarını övmüştür.

15. Cumhurbaşkanı, uluslararası terörizmin, uluslararası camia için ciddî bir tehdit olmaya devam ettiği görüşünü vurgulamışlar, kaynaklarına bakılmaksızın terörizm hareketlerini şiddetle kınamışlar ve terörizmi önlemek ve onunla savaşmak için etkin ikili ve çoktarafli işbirliği yapılması gereği üzerinde mutabık kalmışlardır.

16. Türkiye Cumhurbaşkanı, ziyareti süresince kendisine ve heyetine gösterilen sıcak konukseverlik dolayısıyla Cumhurbaşkanı ve Bayan Suharto ile Endonezya Hükümeti ve halkına derin şükranlarını ifade etmiştir. Türkiye Cumhurbaşkanı, samimiyetle Cumhurbaşkanı Suharto'yu Türkiye'yi ziyarete davet etmiştir. Bu davet memnuniyetle kabul edilmiştir.

Cakarta, 20 Aralık 1982

TÜRK—KORE ORTAK BİLDİRİSİ

1. Kore Cumhurbaşkanı Sayın Chun Doo Hwan'ın daveti üzerine Türkiye Cumhurbaşkanı Sayın Kenan Evren, Kore Cumhuriyetine 20-23 Aralık 1982 tarihleri arasında resmi bir ziyarette bulunmuştur. Cumhurbaşkanı Evren'e kerimeleri Bayan Şenay Gürvit; Dışişleri Bakanı Sayın İlder Türkmen; Devlet Bakanı Sayın Sermet Pasin ve Türk Hükümetinin yüksek dereceli görevlileri refakat etmişlerdir.

2. Türkiye Cumhurbaşkanı Sayın Kenan Evren ve Bayan Şenay Gürvit, ziyaret sırasında Kore Cumhurbaşkanı ve Bayan Chun Hwan'a 21 Aralık tarihinde bir nezaket ziyaretinde bulunmuşlardır. Türkiye Cumhurbaşkanı Başkan Chun Doo Hwan tarafından Hugunghwa yüksek liyakat nişanı verilmiştir. Cumhurbaşkanı Evren ve Bayan Şenay Gürvit, Kore Cumhuriyeti Sayın Başbakan Vekili ve Bayan Kim Joon Sung'un nezaket ziyaretlerini kabul etmişlerdir. Türkiye Cumhurbaşkanı Seul'deki Milli Şehitliğe ve Pusan'daki BM-Türk şehitliğine çelenkler koymuşlardır. Ayrıca Changwon'daki sınai tesisleri gezmişlerdir.

3. Ziyaret sırasında Cumhurbaşkanı Evren ve heyeti, Kore Cumhuriyeti halkı ve Hükümeti tarafından Türk halkı ve Hükümetine karşı duyulan sıcak dostluk hislerini aksettiren çok büyük bir samimiyetle karşılanmışlardır.

4. İki Cumhurbaşkanı samimi bir dostluk havası içinde görüşmüşler ve iki tarafı da ilgilendiren çeşitli konularda görüş teatisinde bulunmuşlardır. Toplantıda Türk tarafından Dışişleri Bakanı Sayın İlder Türkmen ve Devlet Bakanı Sayın Sermet Pasin; Kore tarafından Dışişleri Bakanı Lee Bum Suk ve Ticaret ve Endüstri Bakanı Sn. Kim Dong Whie ile her iki taraftan yüksek dereceli görevliler de hazır bulunmuşlardır.

5. Türkiye-Kore ilişkileri ile ilgili olarak iki Cumhurbaşkanı ülkeleri arasında mevcut dostluk ve işbirliği ruhunu memnuniyetle kaydetmişler ve bütün alanlarda ve özellikle ticari mübadeleler, ekonomik ve teknik işbirliği alanlarındaki ilişkilerini daha da güçlendirmek hususunda mutabık kalmışlardır. Ortak teşebbüsleri teşvike karar vermişler ve aralarındaki ilişkileri yeni işbirliği alanlarına yaymak üzere ticaret, ekonomik ve teknik işbirliği alanlarında her iki ülkenin karşılıklı mevcut imkanlarını araştırma ve kullanma ihtiyacı üzerinde fikir birliğine varmışlardır.

6. İki Cumhurbaşkanı, Ticaret Geliştirme ve Teknik İşbirliği Anlaşması çerçevesinde Ortak Komisyonun ikinci toplantısını akdetmesin-

den ve iki ülke arasındaki mevcut Kültür Anlaşması çerçevesinde yeni bir Kültürel Mübadele Programı imzalanmasından duydukları memnuniyeti kaydetmişlerdir.

7. Sayın Türkiye Cumhurbaşkanı ve Sayın Kore Cumhurbaşkanı halihazır milletlerarası durumu gözden geçirmişler ve her iki ülkenin birçok milletlerarası konuda benzer görüşleri paylaştıklarını memnuniyetle kaydetmişlerdir. İki Cumhurbaşkanı, dünya barışı ve istikrarını tehdit eden milletlerarası ihtilaflar dolayısıyla endişelerini ifade etmişler ve bütün ülkeler tarafından mevcut ihtilaflara son vermek hususunda daha azimle hareket edilmesine ihtiyaç bulunduğunu ve Birleşmiş Milletler Anayasasında yer alan prensipler doğrultusunda dialog sürecinin devamlılığının, itidalin ve işbirliğinin önemini vurgulamışlardır.

8. İki Cumhurbaşkanı karşılıklı bölgelerindeki gelişmeleri yakından gözden geçirmişlerdir. Bu bölgelerin barış ve güvenliğinin dünya barış ve istikrarı için zorunlu olduğu görüşünü paylaşmışlardır.

İki Cumhurbaşkanı Orta Doğu'daki son gelişmeler dolayısıyla derin endişelerini izhar etmişlerdir. Orta Doğu sorununa adil ve sürekli bir çözümün ancak İsrail'in 1967'den beri işgal etmekte olduğu arap topraklarından geri çekilmesi ve Filistin halkına kendi kaderini tayin hakkı dahil vazgeçilmez haklarının tanınması suretile gerçekleştirilebileceği hususundaki inançlarını teyit etmişlerdir.

9. İki Cumhurbaşkanı bölgenin barış ve istikrarı için bir tehdit teşkil eden İran-İrak harbinin devamından duydukları endişeyi izhar etmişler ve bu ihtilafa barışçı bir çözüm bulunması hususundaki acil ihtiyacı vurgulamışlardır.

10. İki Cumhurbaşkanı Kuzey Doğu Asya'daki son gelişmeleri gözden geçirmişlerdir. Kore Cumhurbaşkanı Sayın Chun Doo Hwan Türkiye Cumhurbaşkanı Sayın Kenan Evren'e, Kore sorunu üzerinde özellikle durarak, Kuzey Doğu Asya'daki son gelişmeler hakkında bilgi vermiştir.

11. Cumhurbaşkanı Evren ve Cumhurbaşkanı Chun, Kore Cumhuriyetinin Birleşmiş Milletlere üyeliği sorununun çözümünün, Kore Yarımadasındaki gerginliğin azalmasına katkıda bulunacağına dair inançlarını vurgulamışlardır.

12. Cumhurbaşkanı Evren ve Cumhurbaşkanı Chun dünyadaki halihazır ekonomik durumu gözden geçirmişlerdir. Bazı sanayileşmiş ülkelerin ticarete himayeciliğe yönelme temayülleri karşısında derin endişe izhar etmişler ve bu ülkeleri gelişme yolundaki ülkelerin gelişmiş ülkeler pazarlarına girebilmek için sarfettikleri gayretleri dikkate almaya davet etmiştir.

13. İki Cumhurbaşkanı, tam milletlerarası camia için ciddi bir tehdit olmaya devam eden milletlerarası terörizm karşısında duydukları derin endişeyi izhar ile kaynağı ne olursa olsun, her şekildeki terörizmi şiddetle kınamışlar ve milletlerarası camia içinde terörizmi önlemek ve ortadan kaldırmak ve tüm diplomatik, konsüler ve diğer resmi temsilcilerin korunmasını sağlayacak ortak gayretler gösterilmesi çağrısında bulunmuşlardır.

14. Türk milletinin Cumhurbaşkanı Evren'in başarılı önderliğinde gerçekleştirdiği siyasi, ekonomik ve sosyal gelişmeleri büyük takdirle karşılayan Cumhurbaşkanı Chun Hükümetinin sarsılmaz desteğini teyid ve Türk milletinin milli kalkınma gayretlerini tebrik etmiştir.

15. Türkiye Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı Chun Doo Hwan'a ve Kore Cumhuriyeti Hükümeti ile halkına ziyareti sırasında kendisine gösterilen sıcak misafirperverlikten dolayı şükranlarını ifade etmiştir. Cumhurbaşkanı Evren, Cumhurbaşkanı Chun'u Türkiye Cumhuriyetini ziyarete davet etmiştir. Cumhurbaşkanı Chun daveti memnuniyetle kabul etmiştir. Ziyaretin ayrıntıları diplomatik yollardan tespit edilecektir.

TÜRKİYE—BANGLADEŞ ORTAK BİLDİRİSİ

1. Bangladeş Halk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Yargıç A.F.M. Chowdhury ve eşinin daveti üzerine, Türkiye Cumhurbaşkanı Sayın Kenan Evren ve kerimeleri Bayan Şenay Gürvit, Bangladeş Halk Cumhuriyetine 23-25 Aralık 1982 tarihleri arasında bir resmî ziyarette bulunmuşlardır.

2. Türkiye Cumhurbaşkanı, Dışişleri Bakanı Sayın İlder Türkmən, Devlet Bakanı Sayın Sermet R. Pasin ve Türk Hükümetinin diğer yüksek görevlileri refakat etmişlerdir.

3. Ziyaret sırasında Cumhurbaşkanı Evren ve heyeti, Bangladeş Hükümeti ve halkı tarafından, Türk halkı ve Hükümetine duyulan sıcak dostluk hislerini yansıtan çok büyük bir samimiyet ve kardeşlikle karşılanmışlardır.

4. Ziyaret, karşılıklı olarak ilgi duyulan ve özellikle kendi bölgelerini ilgilendiren uluslararası sorunlar ile ikili ilişkileri daha da kuvvetlendirme olanakları hakkında semereli görüş teatilerinde bulunulması için değerli bir fırsat sağlamıştır. Resmî görüşmelerde heyetlere Türkiye Cumhurbaşkanı Sayın Kenan Evren ve Sıkıyönetim Komutanı Sayın Korgeneral Hussain Muhammad Ershad tarafından başkanlık edilmiştir. Türkiye Cumhurbaşkanı Dışişleri Bakanı, Devlet Bakanı ve beraberlerinde bulunan yüksek düzeydeki görevliler, Bangladeş Halk Cumhuriyeti Sıkıyönetim Komutanına ise Dışişleri Bakanı A.R. Shams-ud Doha, Gıda Bakanı Hava Korgenerali A.G. Mahmood ve Maliye ve Planlama Bakanı A.M.A. Muhith ile Bangladeş Hükümetinin diğer yüksek görevlileri refakat etmişlerdir.

Resmî görüşmeler, iki ülke arasındaki mevcut kardeşlik ilişkilerini simgeleyen samimiyet ve karşılıklı anlayış havası içinde cereyan etmiştir.

5. Taraflar çeşitli alanlarda Türkiye ve Bangladeş arasındaki ilişkileri gözden geçirmişlerdir. İki ülke arasında ekonomik işbirliği imkanlarını incelemişler ve ticaretlerini daha da geliştirmek, ekonomik, sınaî, teknik ve kültürel alanlarda işbirliğini artırmak niyetlerini teyid etmişlerdir. Bu çerçevede, iki ülke arasında mevcut Kültür Anlaşmasına istinaden hazırlanan ilk Kültür Değişim Programının ve Radyo ve Televizyon İşbirliği Protokolünün imzalanmış bulunmasını memnuniyetle karşılamışlardır.

6. Taraflar, milletlerarası durumu gözden geçirmişler ve dünya barışını tehdit eden milletlerarası sorunların yeni boyutlar iktisap et-

tiğini derin endişe ile kaydetmişlerdir. Bu çerçevede, milletlerarası toplumun, dünyanın bütün bölgelerinde gerginlikleri yumuşatmak için ısrarla çaba göstermesi gerektiğini inancını ifade etmişlerdir. Taraflar, dünya barış ve güvenliğini sağlamak ve egemenlik, eşitlik, ulusal bağımsızlık ve toprak bütünlüğüne saygı, iç işlere karışmama, kuvvete veya kuvvet kullanma tehdidine başvurmama ve milletlerarası anlaşmazlıkların barışçı yollarla çözümlenmesi esaslarına dayanan uluslararası ilişkilerin temel ilkelerini savunmak amacıyla her türlü gayretin gösterilmesi gerektiği inançlarını açıklamışlardır. Ayrıca, Birleşmiş Milletler Yasasının ilke ve amaçlarına tam riayet lüzumunu teyid etmişlerdir. Taraflar, ayrıca, İslam Konferansı Örgütü üyesi ülkelerin, bütün alanlardaki hedef ve amaçlarının süratle gerçekleştirilebilmesi için daha yoğun işbirliği içine girilmesini talep etmişlerdir.

7. Orta Doğu'daki halihazır durumu gözden geçirirlerken taraflar, İsrail'in Lübnan'ı işgalini ve masum Arap ve Filistin halkının uğradığı ve mesuliyetini İsrail'in üstlenmesi gereken katliamı şiddetle takbih etmişler, İsrail kuvvetlerinin Lübnan'dan kayıtsız şartsız ve derhal çekilmelerini sağlayacak tüm çabaları tam olarak desteklediklerini belirtmişlerdir. Bu çerçevede, taraflar, Orta Doğu'da adil ve devamlı bir barışın ancak İsrail'in Kudüs dahil işgal edilmiş bütün Arap topraklarından tamamen çekilmesi ve Filistin halkının, kendi anavatanında kendi bağımsız devletini kurmak hakkı da dahil, meşru ve vazgeçilmez millî haklarının ihya edilmesiyle mümkün olabileceği hususundaki kesin inançlarını tekrarlamışlardır.

8. Cumhurbaşkanı Evren ve General Erşad, iki Müslüman ülke olan İran ve Irak arasındaki silahlı kardeş kavgası hakkında duydukları derin endişeyi ifade etmişlerdir. Bu feci harbe kısa zamanda barışçı bir çözüm yolu bulunacağı hususundaki samimi ümitlerini izhar etmişlerdir. Bu çerçevede, bu uyuşmazlığa adil ve şerefli bir çözüm bulunması yolunda İslam Barış Komitesinin gayretlerini ve diğer girişimleri desteklediklerini teyid etmişlerdir.

9. Taraflar, Afganistan'daki durumu gözden geçirirken, Afgan topraklarından yabancı askerî kuvvetlerin çekilmesi ve Afgan halkına, herhangi bir dış müdahale veya karışma olmaksızın kendi kaderini serbestçe tayin imkanını verecek şartların tesisi esasına dayanan siyasi bir çözüm bulunması gerektiği inançlarını teyid etmişlerdir.

10. Taraflar, uluslararası terörizmin uluslararası toplum için ciddi bir tehdit teşkil ettiğini aynen vurgulamışlardır. Birleşmiş Milletlerin ilgili kararları çerçevesinde terörist faaliyetleri şiddetle kınamışlar, terörizmin önlenmesi ve terörizmle mücadele edilmesi ve ülkelerindeki bütün diplomatik, konsüler ve diğer resmî temsilciliklerin korun-

masının teminat altına alınması amacıyla etkin ikili ve çoktarafli işbirliği yapılması gereği üzerinde mutabık kalmışlardır.

11. Taraflar, ciddî boyutlar iktisap eden ve gerek kalkınan gerek kalkınmış ülkeleri etkileyen uluslararası ekonomik durumda süregelen bozukluğu gözden geçirirken, küresel müzakerelerin derhal başlaması gerektiğini tekrarlamışlardır. Bazı sanayileşmiş ülkelerde görülen ve gittikçe artan himayecilik karşısında endişe izhar etmişler ve uluslararası ticaretin engelsiz devamını sağlamaya yönelmiş tüm milletlerarası çabaları tam olarak desteklediklerini beyan etmişler. Ayrıca, münferiden ve toplu halde kendi kendilerini yeterlilik hedefini gerçekleştirmek yolunda bir adım olarak gelişmekte olan ülkeler arasında ekonomik işbirliğinin artırılmasının önemini de vurgulamışlardır.

12. Taraflar ülkelerinin uluslararası forumlarda sürdürdükleri sıkı işbirliğini memnuniyetle kaydetmişler ve İslam ülkeleri arasında dayanışma ve işbirliğinin karşılıklı yararlarına uygun düşeceğini ve dünya barış ve istikrarına katkıda bulunacağını vurgulamışlardır.

13. General Ershad, Güney Asya'da ve özellikle Bangladeş'teki son gelişmeleri izah etmiştir. Bangladeş'in komşu ülkelerle ilişkilerini, sosyo-kültürel ve ekonomik alanlarda etkin işbirliği vasıtasıyla ve mevcut bütün sorunlarını barışçı yollarla çözümlenmeye yönelerek geliştirmek ve güçlendirmek hususundaki teşebbüsüne de değinmiştir. Türkiye Cumhurbaşkanı, Bangladeş liderinin bölgedeki ülkeler arasında barış, işbirliği ve ahenkli münasebetler sağlamak amacıyla sarfettiği bu çabaları övmüştür.

14. Türkiye Cumhurbaşkanı, şahsına ve beraberindeki heyet üyelerine ziyareti sırasında gösterilen kardeşçe karşılama ve misafirperverlik için derin teşekkürlerini belirtmiştir. Cumhurbaşkanı Kenan Evren, Cumhurbaşkanı Yargıç A.F.M. Ahsanuddin Chowdury'yi ve Korgeneral Muhammad Ershad'ı içtenlikle Türkiye Cumhuriyetini ziyarete davet etmiştir. Bu davetler memnuniyetle kabul edilmiştir.

Dakka, 25 Aralık 1982

A. KÜLTÜREL FAALİYETLER

— ATATÜRK'ün doğumunun 100. Yılına kutlama faaliyetleri bu yıl içinde de devam etmiştir.

— II. Viyana Konferansının 30. Yıldönümü dolayısıyla Avusturya, Polonya ve Sıgaristan'da yapılacak zanaat faaliyetlerine katılma hazırlıkları yapılmıştır.

— Cumhuriyetimizin Kuruluşunun 66. Yıldönümü anı-kabotluğu zanaatındaki kutlama faaliyetlerinin hazırlıkları tamamlanmıştır.

— Yıl içinde aşağıdaki ülkelerle Kültürel Değişim Programları imzalanmıştır.

4. Tarihçeye Geçmesi Uygun Görülen Diğer Hususlar

* Hindistan	9. 1.1982	Ankara
* Bulgaristan	11. 3.1982	Ankara
* Yunanistan	31. 5.1982	Ankara
A. Kültürel Faaliyetler	14. 4.1982	Ankara
B. Enformasyon Faaliyetleri	17. 4.1982	Helsinki
C. Yayın, Arşiv, Araştırma	7. 5.1982	Lahey
D. Bina, Güvenlik, Kira, Haberleşme	8. 7.1982	Ankara
E. Sınır Olayları, İade Talepleri, İlticalar, Anarşik Teşebbüsler	20. 12.1982	Moskova
F. Ermeni Saldırıları	24. 12.1982	Kuveyt, Pekin, Seul, Dacca

— Düzenlenen ve hazırlanan sergiler:

«Çağdaş Türk Resmî» sergisi, Yugoslavya, Ocak 1982

«Türk El Sanatları» sergisi, Kahire, Mayıs 1982

«Türk El Sanatları» sergisi, Finlandiya, Mayıs/Ağustos 1982

«Türk Mutfağı ve Sanatı» sergisi, Kahire, Eylül 1982

«Çağdaş Türk Resimleri» sergisi, Hindistan, Ekim 1982

İskenderiye Sanat Biennaline resim sergisi gönderilmiştir (Ekim 1982).

22 Mayıs-30 Ekim 1983'de İstanbul'da Cumhurbaşkanımız İsmet İnönü'den açılacak «Anadolu Uygarlıkları» adlı 28. Avrupa Konseyi Sanat Sergisinin hazırlıkları yapılmıştır.

Hicret'in 15. Yüzyılına kutlama faaliyetleri çerçevesinde 20 Nisan-20 Eylül 1983'de İstanbul'da Başbakanımızca açılacak «İslam Sanatları Sergisi» hazırlıkları yapılmış; İslam Dayanışma Fonundan 50 bin dolarlık katkı sağlanmıştır.

A. KÜLTÜREL FAALİYETLER

— ATATÜRK'ün doğumunun 100. Yılı kutlama faaliyetleri bu yıl içinde de devam etmiştir.

— II. Viyana Kuşatmasının 300. Yıldönümü dolayısıyla Avusturya, Polonya ve Macaristan'da yapılacak anma faaliyetlerine katılma hazırlıkları yapılmıştır.

— Cumhuriyetimizin Kuruluşunun 60. Yıldönümü münasebetiyle yurtdışındaki kutlama faaliyetlerinin hazırlıkları tamamlanmıştır.

— Yıl içinde aşağıdaki ülkelerle Kültürel Değişim Programları imzalanmıştır :

* Hindistan	9. 1.1982	Ankara
* Bulgaristan	11. 3.1982	Ankara
* Fransa	31. 3.1982	Ankara
* Tunus	14. 4.1982	Ankara
* Finlandiya	17. 4.1982	Helsinki
* Hollanda	7. 5.1982	Lahey
* Ürdün	8. 7.1982	Ankara
* SSCB	19.10.1982	Moskova
* Kuveyt	20.10.1982	Kuveyt
* Çin H. C.	15.12.1982	Pekin
* Kore	20.12.1982	Seul
* Bangladeş	24.12.1982	Dakka

— Düzenlenen ve hazırlanan sergiler :

«Çağdaş Türk Resmi» sergisi, Yugoslavya, Ocak 1982

«Türk El Sanatları» sergisi, Kahire, Mayıs 1982

«Türk El Sanatları» sergisi, Finlandiya, Mayıs/Ağustos 1982

«Türk Mutfağı ve Sanatı» sergisi, Kahire, Eylül 1982

«Çağdaş Türk Resimleri» sergisi, Hindistan, Ekim 1982

İskenderiye Sanat Biennaline resim sergisi gönderilmiştir (Ekim 1982).

22 Mayıs-30 Ekim 1983'de İstanbul'da Cumhurbaşkanımız tarafından açılacak «Anadolu Uygarlıkları» adlı 28. Avrupa Konseyi Sanat Sergisinin hazırlıkları yapılmıştır.

Hicret'in 15. Yüzyılı kutlama faaliyetleri çerçevesinde 20 Nisan-20 Eylül 1983'de İstanbul'da Başbakanımızca açılacak «İslam Sanatları Sergisi» hazırlıkları yapılmış; İslam Dayanışma Fonundan 50 bin dolarlık katkı sağlanmıştır.

— Devlet Halk Dansları Topluluğu :

* 28 kişilik bir grup, 2 Kasım-29 Aralık 1982 tarihlerinde Hindistan, Bangladeş, Malezya, Singapur, Tayland, Endonezya, Çin H.C. ve Kore'yi kapsayan bir turneye gönderilmiştir.

* diğer bir grup, 9-11 Kasım 1982 tarihlerinde Katar'da gösteri yapmıştır.

— Düzenlenen Türk Haftaları :

23-29 Nisan 198	Sofya
14-16 Eylül 1982	Assisi
4 - 7 Ekim 198	Tunus
27 Kasım-4 Aralık 1982	Cidde

— Temmuz 1982'de Ankara Oda Orkestrası, İtalya ve Yugoslavya'da konserler vermiştir.

— Macaristan Kültür Bakan Yardımcısının 18-23 Eylül 1982 tarihli ziyaretinde, Macar tarihi kahramanlarından Kossuth ve Rakoczi'nin Kütahya ve Tekirdağ'da bir süre ikamet ettikleri evler, müze olarak açılmıştır.

— Avrupa Konseyi ile işbirliği halinde, Temmuz/Ağustos 1982'de Bodrum'da Sualtı Arkeolojisi Yaz Okulu açılmıştır.

— UNESCO ile, Göreme ve İstanbul'daki tarihî yöre ve yapıtların korunması ve restorasyonu için 78 milyon dolarlık dış yardım toplamasını öngören Uluslararası Kampanyaya ilişkin Hareket Planı imzalanmıştır.

B. ENFORMASYON FAALİYETLERİ

1982 yılı içerisinde :

* Cumhurbaşkanımız 13

* Başbakanımız 4

* Dışişleri Bakanımız 28

yabancı basın mensubuna mülâkat vermişlerdir.

Aynı yıl içinde yurdumuza gelen yabancı gazeteciler ile radyo-televizyon mensuplarının sayısı aşağıdaki gibidir :

* Muharrir ve muhabirler 41

* Radyo-TV Ekipleri 46

BAKANLIĞIMIZLA İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON HALİNDE TÜRKİYE RADYO-TELEVİZYON KURUMU VE ANADOLU AJANSI'NIN 1982 TARİHİNDE İLGİLİ ÜLKE KURULUŞLARI İLE YAPTIĞI ANLAŞMALAR :

A — TRT :

TRT-Irak TV'si işbirliği Protokolü	9 Şubat 1982
TRT-Macar TV'si işbirliği Protokolü	2 Aralık 1982
TRT-Bangladeş TV'si işbirliği Protokolü	25 Aralık 1982

AA :

AA-Bulgar Haber Ajansı (BTA)	29 Haziran 1982
AA-Mısır Orta Doğu Milli Haber Ajansı	Kasım 1982

B — Yurdumuzda her türlü bilimsel araştırma, inceleme, arkeolojik kazı yapmak ve film çekmek isteyen yabancılarla bunlar adına başvurulara uygulanacak esaslar'ı kapsayan kararname tasarısı Başkanlığa 24.12.1982 tarih, KEET-110.540/2619 sayı ile sevk edilmiştir.

1982 YILINDA YABANCI BASINDA

YER ALAN ÖZEL TÜRKİYE İLAVELERİ

1. Time Magazin	Ocak-82
2. Saudi Gazette	Ocak-82
3. The Times	Mart-82
4. Suddeutsche Zeitung	Nisan-82
5. Newsweek	Nisan-82
6. Kuveyt Times	Ekim-82
7. Middle East Economic Digest (MEED)	Ekim-82

C. YAYIN, ARŞİV, ARAŞTIRMA

— ATATÜRK'ün Millî Dış Politikası I ve II. Ciltlerin basımı ve dağıtımını tamamlanmıştır.

— Merkez Arşivindeki, Türkiye'nin akdettiği ikili anlaşmaların alfabetik sıra dahilinde ve her ülke itibariyle kronolojik olarak tasnif ve envanterinde Macaristan'a kadar gelinmiştir.

— Tarihî Araştırmalar Genel Müdür Yardımcısı Bilal Şimşir tarafından hazırlanan :

İngiliz Belgelerinde Osmanlı Ermenileri, Cilt I (1856-1880) ve Ege Sorunu-Belgeler, Cilt II (1913-1914) Türk Tarih Kurumunca yayımlanmış;

İngiliz Belgelerinde Osmanlı Ermenileri, Cilt II (1880-1890) baskıya verilmiştir (III. Cilt hazırlanmaktadır).

«Ermeni Sorunu» adlı üç dizilik bir televizyon programının senaryosu hazırlanmış; TRT ile birlikte çekimi ve TV'de gösterilmesi sağlanmış; aynı programın yabancı dilde kısaltılmışı da yapılmış; basına briefingler verilmiştir.

D. BİNA, GÜVENLİK, KİRA, HABERLEŞME

— OECD Daimî Temsilciliği Kançılırya binası ve ikametgâhı satın alınmıştır.

Los Angeles Başkonsolosluğu için iki bina satın alınmıştır.

— Siyasî nitelikte saldırıya maruz kalma ihtimaline göre saptanan öncelik sırasına uygun olarak 41 Temsilciliğimiz için zırhlı servis taşıtı satın alınmıştır.

Siyasî saldırıya maruz kalma ihtimali yüksek olan 18 Temsilcilik binası güvenlik donanımlarıyla teçhiz edilmiştir.

— Ankara Palas'ın tefriş, onarım ve restorasyonu çalışmalarına Bayındırlık Bakanlığı ile işbirliği halinde devam edilmiştir. Çalışmaların 1983 yılında tamamlanması planlanmıştır.

— Görev özelliği ve temsil vecibesi gereği, yönetmelikle belirtilecek makam ve rütbe sahiplerine, hizmetin lâyıkıyla ifasına uygun ve kira, ısınma, aydınlatma, bakım, onarım giderleri ilgili kurumlarca karşılanacak konut tahsisini öngören «Kamu Konutları Kanun Tasarısı» 1982 yılında Danışma Meclisine sevk edilmiş; Tasarı bugüne kadar Malî İşler ile Millî Savunma, İçişleri ve Dışişleri Komisyonlarında görüşülmüştür.

— Bakanlığımızda ve dış misyonlarımızdaki muharebe cihazlarının daha modern ve güvenli yeni cihazlarla değiştirilmesi çalışmalarına devam edilmiştir.

— 51 dış temsilciliğimizin muhabere cihazlarının bakım ve onarımı yapılmıştır.

— Haber Merkezinin telgraf trafiği 150.000.000 grup olmuştur.

— 159.611 gelen, 124.391 giden olmak üzere toplam 284.000 evrak kayıt, havale ve sevk olunmuştur.

E. SINIR OLAYLARI, İADE TALEPLERİ, İLTİCALAR, ANARŞİK TEŞEBBÜSLER

— Türk-İran sınırının rödemarkasyonuna dair 1975 tarihli teklifimize İran, Irak ile savaş bitince başlanması kaydıyla, 1982'de ilk defa olumlu cevap vermiştir.

İran ile sınırimızda mevcut bir anlaşmazlık, siyasî alana intikal etmiş; İran'a vaki önerimize cevap beklenmektedir.

— Aras Nehrindeki bazı sedde inşaatları nedeniyle Sovyetler ile çıkan anlaşmazlık, diplomatik kanala intikal etmeden, sınır makamlarınca çözümlenme safhasına girmiştir.

Sovyetler Birliği ile 5 yılda bir yapılması gereken ve 1973'den beri yapılmamış olan, Türk-Sovyet sınırındaki nehir ve akarsularda sınırın kontrolü çalışmalarına başlanması için Sovyetlerle temasa geçilmiştir.

Türk-Sovyet sınırında 2 erimizin şehit edilmesi üzerine, sınır bölgelerinde görev alacak mülkî ve askerî personelimizin eğitimi konusundaki toplantılara katılmış ve Bakanlığımız Hudut Dairesince hudutlar konusunda 3 saatlik bir konferans verilmesi kararlaştırılmıştır.

— 1982 yılında 95 kadarı F. Almanya'dan olmak üzere, 145 civarında suçlu hakkında iade talebimiz olmuştur.

Bu rakamdan, 1981 yılı içinde yapılan taleplerimizden gerçekleşenlerle beraber, 45 talebimiz kabul edilmiş ve iade gerçekleşmiştir.

Yine 1981 yılı içersindeki taleplerimizden bir kısmı ile birlikte, 35 talebimiz reddedilmiştir.

Tunus makamlarınca yakalanarak, Banker Cevher Özden'in Eylül ayında yurda iadesi sağlanmıştır.

— İran'ın İstanbul ve Erzurum Başkonsoloslukları defalarca panolarına laiklik ve üçüncü ülkeler aleyhinde ilanlar asıp izinsiz yayınlar dağıttıklarından, İran'ın Ankara Büyükelçisi birçok kereler uyarılmıştır.

İran'dan kaçarak Türkiye üzerinden başka ülkelere gitmek isteyenlerin sayısı 1982'de artış göstererek 2000 kişiye ulaşmıştır. Bunların 450 kadarı üçüncü ülkelere gönderilmiş; kalanlar işlemlerinin bitmesini beklemektedir. Türkiye'nin ilticalar konusundaki genel politikası gereği, bu gibi kişiler bir an evvel başka ülkelere gönderilmekte, Türkiye'de tutulmamaktadır.

— 1982 yılı zarfında Federal Almanya ve Batı Avrupa'daki misyonlarımıza ve Türk Hava Yolları Bürolarına aşırı ve bölücü unsurların yaptığı saldırılar ve işgal teşebbüsleri :

- * 13 Mart 1982, Köln Başkonsolosluğumuzun işgali (aşırı sol)
- * 22 Eylül 1982, Köln Başkonsolosluğumuza saldırı (TK Emek Partisi)
- * 22 Eylül 1982, THY Frankfurt Bürosunun işgali (bölücü)
- * 16 Ekim 1982, THY Stuttgart Bürosunun işgali (bölücü)
- * 3-4 Kasım 1982, Köln Başkonsolosluğumuzun 17 saat işgali (Dev-Yol)
- * 5 Kasım 1982, THY Paris Bürosunun işgali (Dev-Yol)
- * 5 Kasım 1982, Amsterdam Turizm Müşavirliğinin işgali (Dev-Sol)

F. ERMENİ SALDIRILARI

- * 13 Ocak 1982, Toronto, Fahrî Başkonsolosluğa bomba (ASALA)
- * 28 Ocak 1982, Los Angeles, Başkonsolosumuz Kemal Arıkan'ın şehadeti (Adalet Komandoları)
- * 22 Mart 1982, Boston, Fahrî Konsolosluğumuza bomba (Adalet Kom.)
- * 8 Nisan 1982, Ottawa, Ticaret Müşaviri Kâni Güngör'ün ağır yaralanması (ASALA)
- * 24 Nisan 1982, Dortmund, Türklere ait işyerlerine bombalı saldırılar (Yeni Ermeni Direnişi)
- * 4 Mayıs 1982, Boston, Fahrî Başkonsolos Orhan Gündüz'ün şehadeti (Adalet Kom.)
- * 18 Mayıs 1982, Tampa, Fahrî Başkonsolosluğa saldırı teşebbüsü
- * 7 Haziran 1982, Lizbon, İdarî Ataşe Erkut Akbay'ın şehadeti ve eşinin ağır yaralanması (bilahare vefatı) (Adalet Kom.)
- * 21 Temmuz 1982, Rotterdam, Başkonsolosumuz Kemalettin Demirer'in otomobiline ateş edilmesi (Ermeni Kızıl Ordusu)
- * 7 Ağustos 1982, Esenboğa, Havaalanında iki teröristin 9 kişiyi öldürmesi ve 82 kişiyi yaralaması (ASALA)
- * 12 Ağustos 1982, Paris, Turizm Müşavirliği önündeki polise ateş edilmesi
- * 27 Ağustos 1982, Ottawa, Askerî Ataşe Hv. Kur. Alb. Atilla Altıkat'ın şehadeti (Adalet Kom.)
- * 9 Eylül 1982, Burgat, İdarî Ataşe Bora Süelkan'ın şehadeti (ASALA ve Adalet Kom.)

İlder TÜRKMEN
Dışışleri Bakanı
İstanbul, 1927

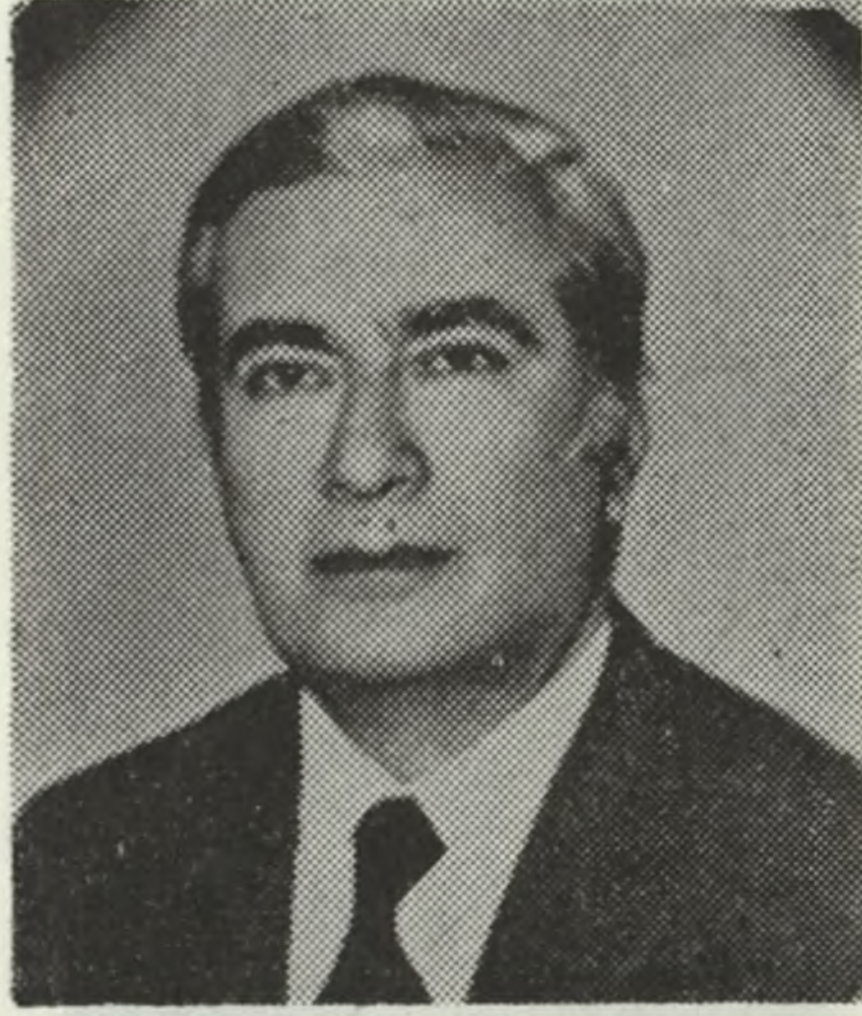
10687

22.9.1980-

DIŞIŞLERİ BAKANİ İLTER TÜRKMEN'İN ÖZGEÇMİŐİ

1927'de İstanbul'da doğan İlter Türkmen, 1945 Galatasaray Lisesi ve 1948-1949 Siyasal Bilgiler Okulu mezunudur. 1949 yılında Aday Meslek Memuru olarak Dışişleri Bakanlığına girmiş, 1949-1950 yıllarında I. Daire'de Aday Meslek Memuru, II. Dairede 1950-1952'de Aday Meslek Memuru ve III. Kâtip, 1952-1957'de NATO Daimi Temsilciliği'nde 3., 2. Kâtip ve BaŐkâtip, 1957-1959'da 2. Daire'de BaŐkâtip, 1959'da Siyaset Plânlama Başkan Muavini, 1959-1960'da Birleşmiş Milletler Daimi Temsilciliği Orta Elçilik Müsteşarı, 1960-1961'de Kahire Büyükelçiliği Ortaelçilik MüsteŐarlıđı görevinde bulunmuştur. 1961-1964 yıllarında Vaşington Büyükelçiliği Ortaelçilik Müsteşarı ve Büyükelçilik Müsteşarı olan Türkmen, 1964'de Genel Sekreterlik refakatında Daire Reis Muavini, 1964-1967'de Siyaset Plânlama Grubu Başkan vekili, Başkanı ve Daire Reisi, 1967-1968'de Genel Sekreter Siyasi İŞler Yardımcısı, 1968-1972'de Atina Büyükelçisi, 1972-1975'de Moskova Büyükelçisi, 1975-1978'de Birleşmiş Milletler Türkiye Daimi Temsilcisi olmuş, 1978-1979'da Yüksek MüŐavir (Merkezde), 1979-1980'de Birleşmiş Milletler Genel Sekreter Özel Temsilciliği görevinde bulunmuş, 1980 Ağustos ayında Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri, 22 Eylül 1980'de de Dışişleri Bakanı olmuştur.

Türkmen, evli olup İngilizce, Fransızca ve Rusca bilmektedir.

Ercüment YAVUZALP

Müşteşar, Büyükelçi

Müşteşar Yardımcısı, Büyükelçi

Ankara, 1924

İstanbul, 1923

10688

10688

1.10.1982 -

5.8.1981 -

(1.10.1982 tarihine kadar Müşteşarlık görevini ifa etmiş olan Büyükelçi Kâmuran Gürün'e ait bilgiler ve fotoğrafı, 1981 Tarihçesindedir.)

T. C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
KÜTÜPHANESİ

Oktay CANKARDEŞ

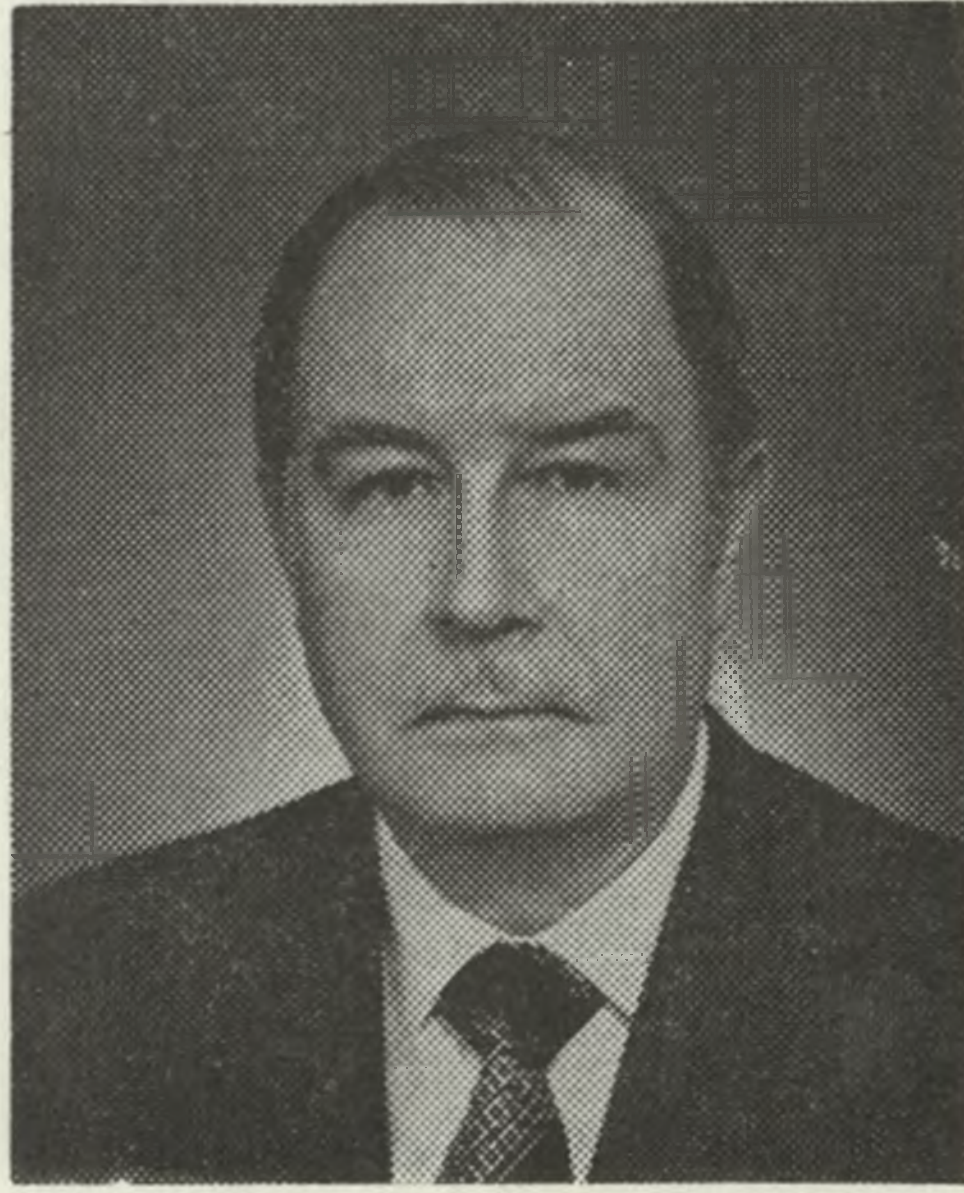
Müsteşar Yardımcısı, Büyükelçi

İstanbul, 1923

10686

5.8.1981 -

(5.8.1981 - 28.2.1982 Genel Sekreter Yardımcısı
28.2.1982'den itibaren Müsteşar Yardımcısı)

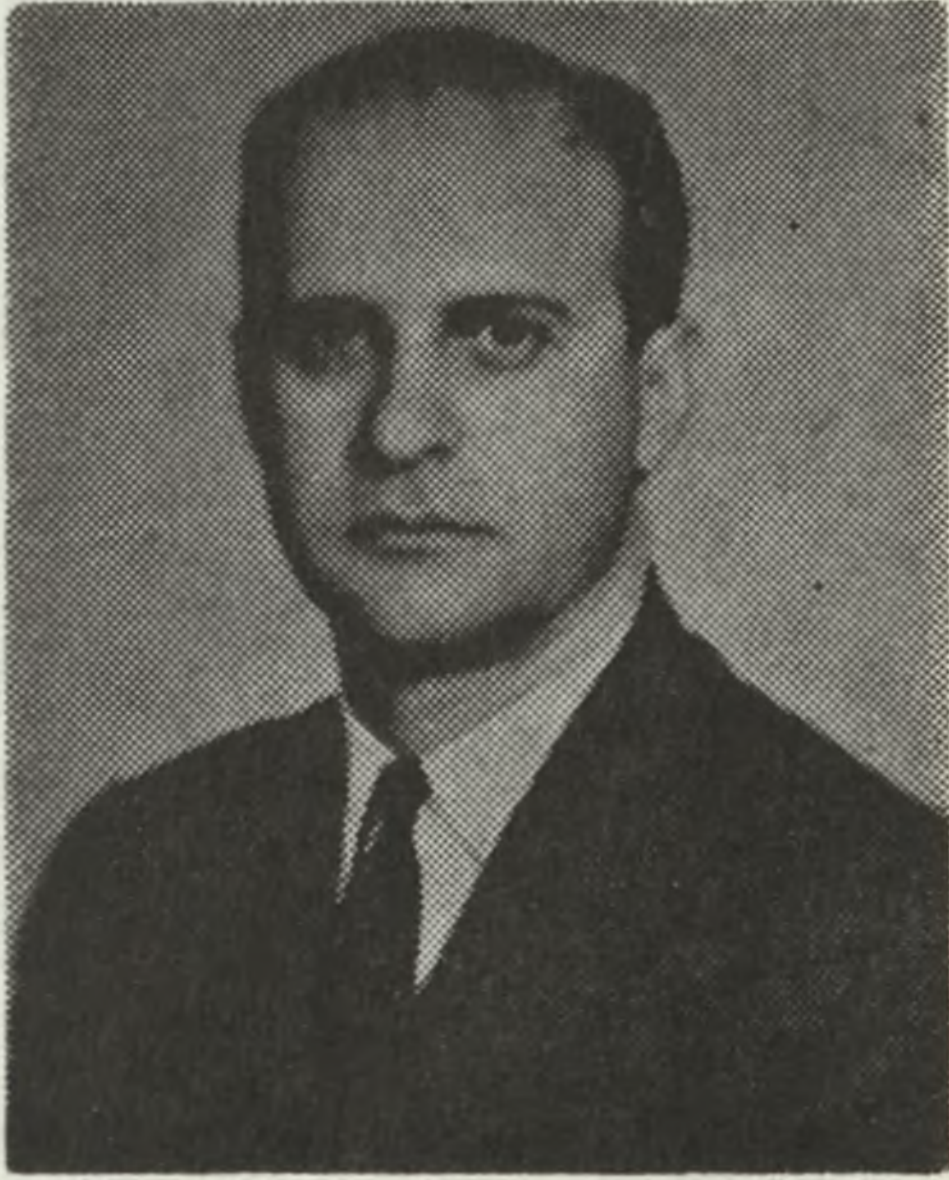
Erdem ERNER

Müsteşar Yardımcısı (Siyasî İşler), Büyükelçi

İstanbul, 1927

10669

5.8.1981 -

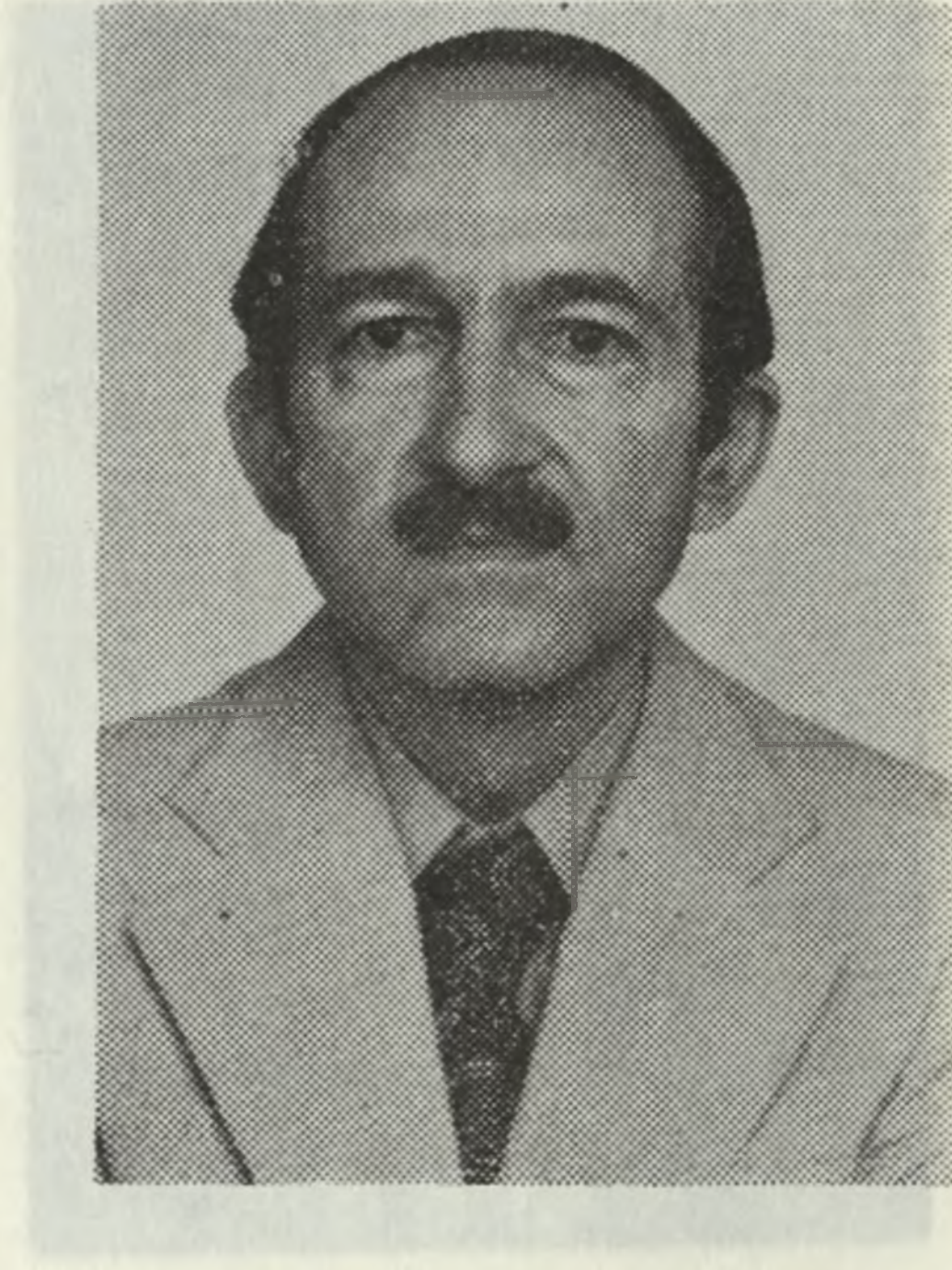
Hikmet ÖZKAN

Müsteşar Yardımcısı (İdarî İşler), Büyükelçi

İskenderun, 1924

10667

4.8.1981 -

Gün **Mustafa AKŞİN**

Müsteşar Yardımcısı (Ekonomik İşler), Büyükelçi

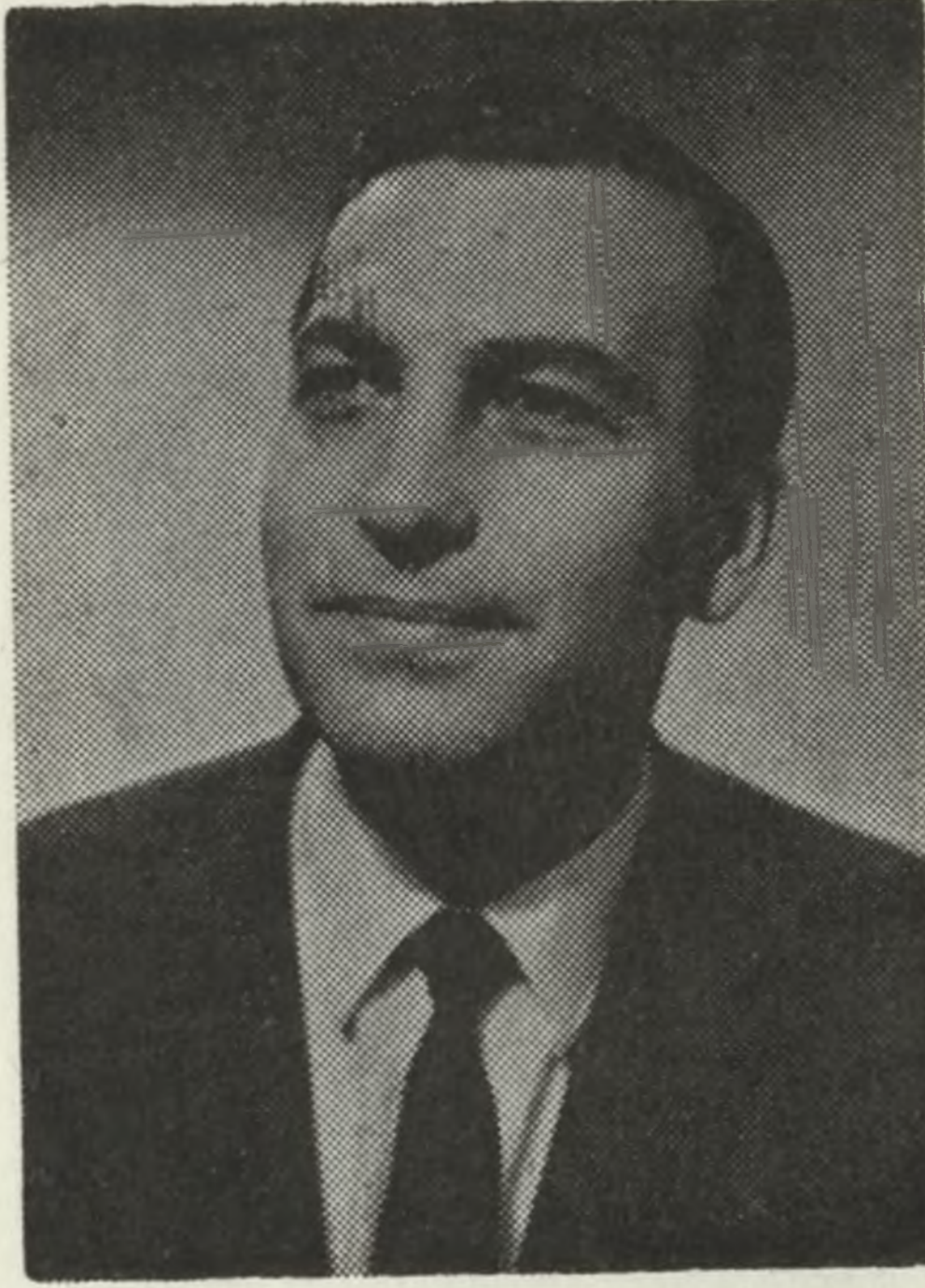
Ankara, 1931

Kırsal 1926
10876

1973
1.1.1983 -

1.9.1981 -

T. C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
KUTUPHANASI

Gündüz TUNÇBİLEK

Konsolosluk, Hukuk ve Sosyal İşler Genel Müdürü
Büyükelçi

Kırşehir, 1926

10731

1.9.1981 -

**T. C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
KÜTÜPHANESİ**

Muammer AKÇER

Müsterek Güvenlik İşleri Genel Müdürü, Büyükelçi

Paris, 1926

10741

1.9.1981

Nazmi AKIMAN

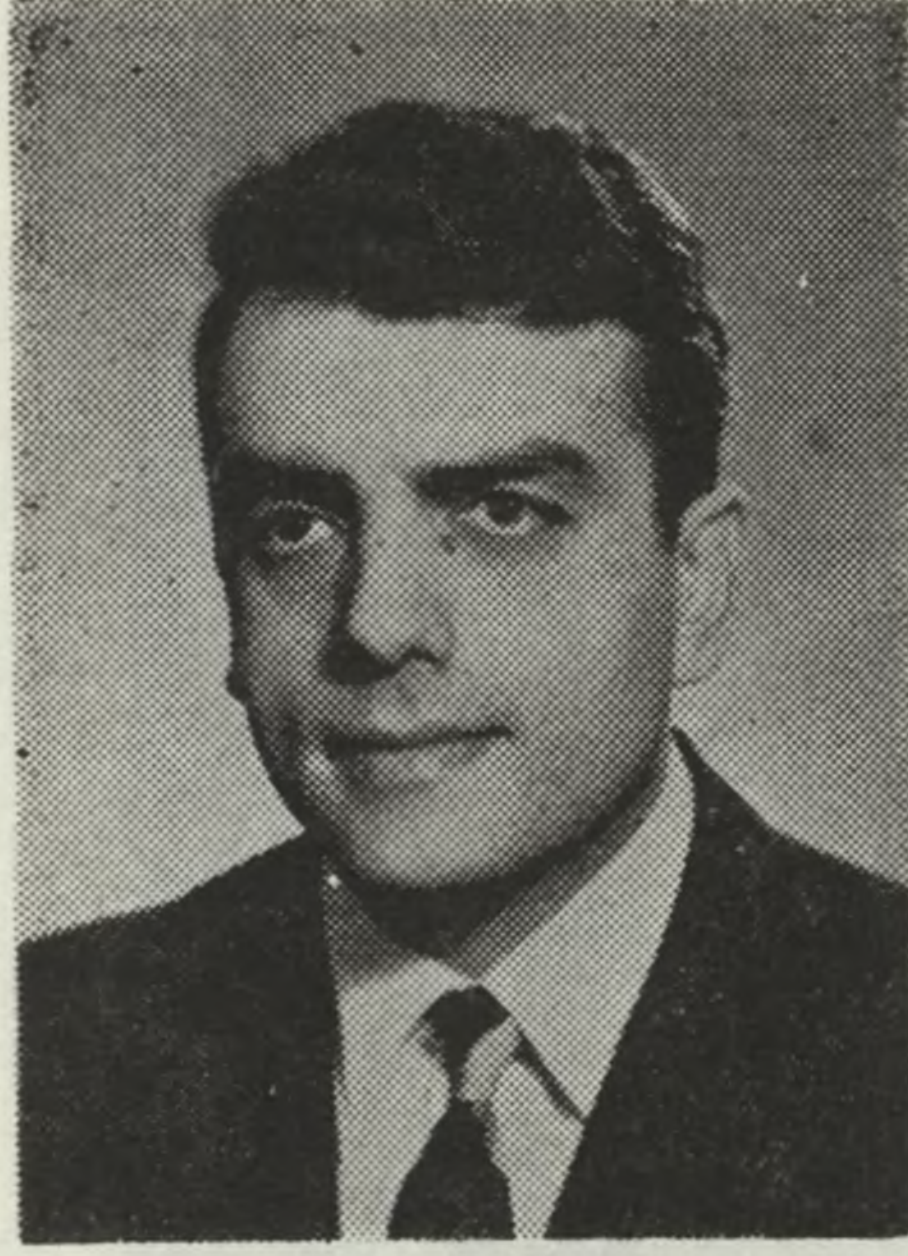
Kültür ve Enformasyon Genel Müdürü - Bakanlık Sözcüsü

(Eski ve Çek Büyükelçi (1981-1982))

Ankara, 1929

10975

5.8.1981 - 1982

Orhan AKA

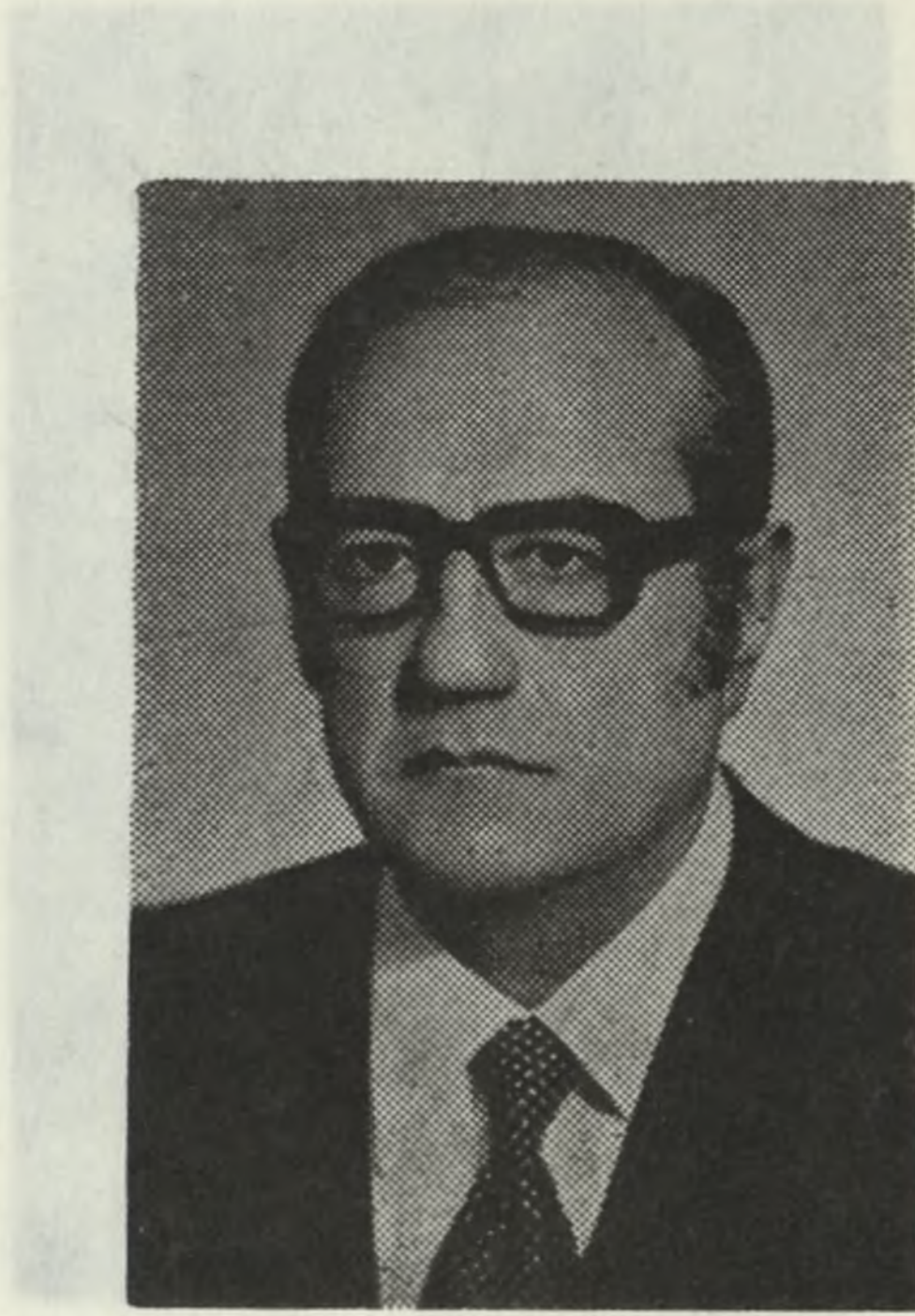
Kültür ve Enformasyon Genel Müdür Yardımcısı, Elçi

(İkili ve Çok Taraflı Kültürel İlişkiler)

İstanbul, 1931

11018

15.9.1980 - 31.12.1982

Salih DILER

Konaklar, H. Personel Dairesi Başkanı, Eği Yabancı, Eği

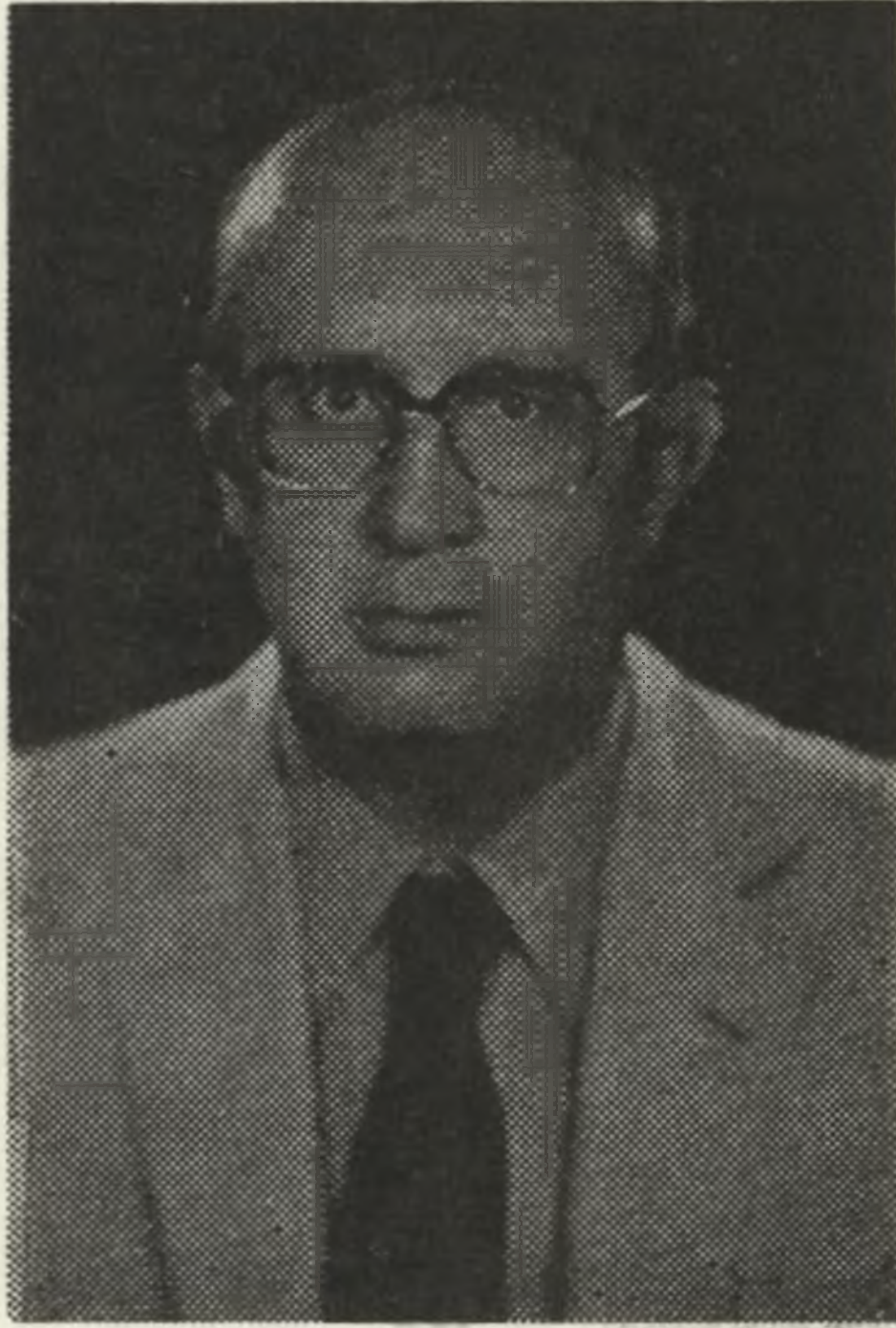
(Müstakil Daire Başkanı)

Antalya, 1925

10689

1.6.1981

T.C.
DİŞİŞLERİ BAKANLIĞI
KÜTÜPHANESİ

Zeki GÖNEN

Konsolosluk, Hukuk ve Sosyal İşler Genel Müdür Yardımcısı, Elçi

(Konsolosluk, Vize, Sosyal İşler)

Bursa, 1926

10759

2.1.1981 -

T. C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
KÜTÜPHANESİ

Metin İNEGÖLLÜOĞLU

İcra Sekreteri, Elçi

İstanbul, 1929

10804

1.9.1982 -

1.9.1981 -

Ömer Engin LÜTEM

İstihbarat ve Araştırma Dairesi Başkanı, Elçi

(Müstakil Daire Başkanı)

İstanbul, 1933

10972

19.8.1981 -

Kaya G. TOPERİ

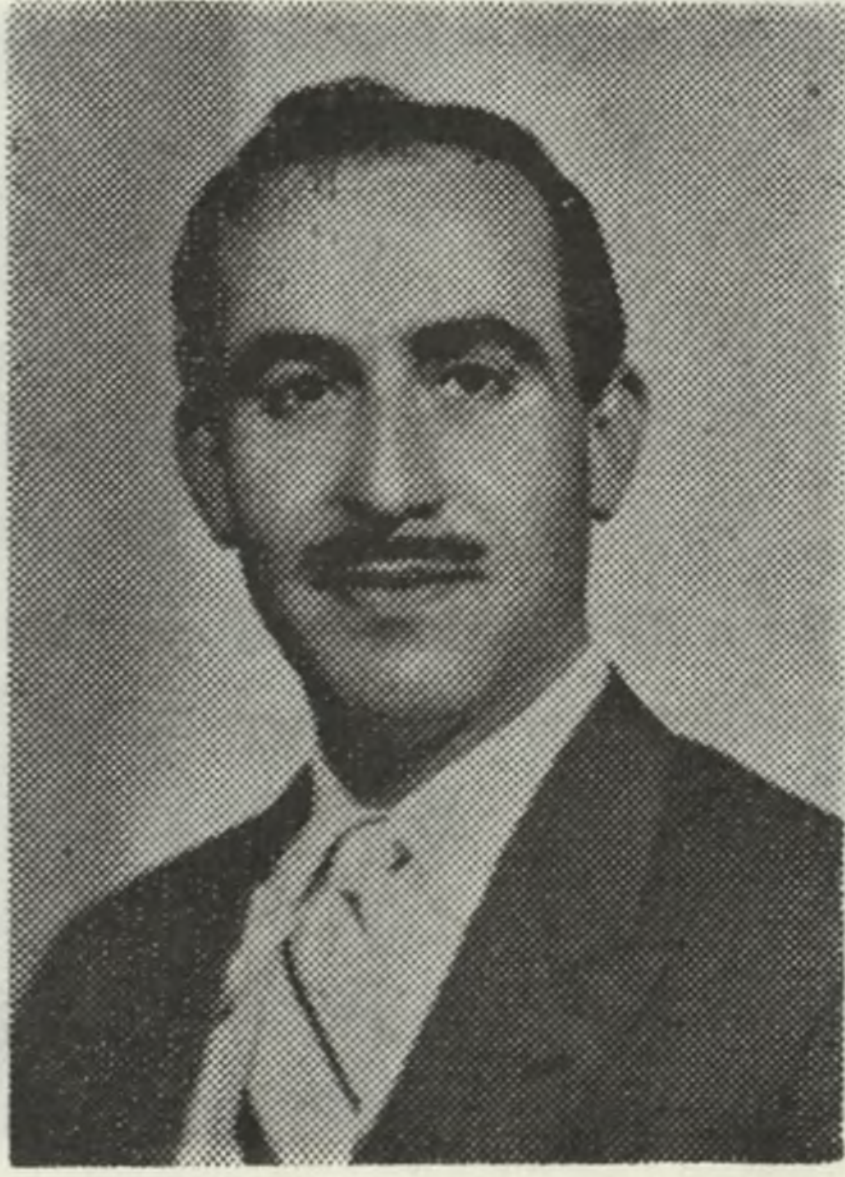
Kültür ve Enformasyon Genel Müdür Yardımcısı, Elçi

(Enformasyon - Tanıtma)

Ankara, 1933

10965

31.10.1980 -

Nejat TAYLAN

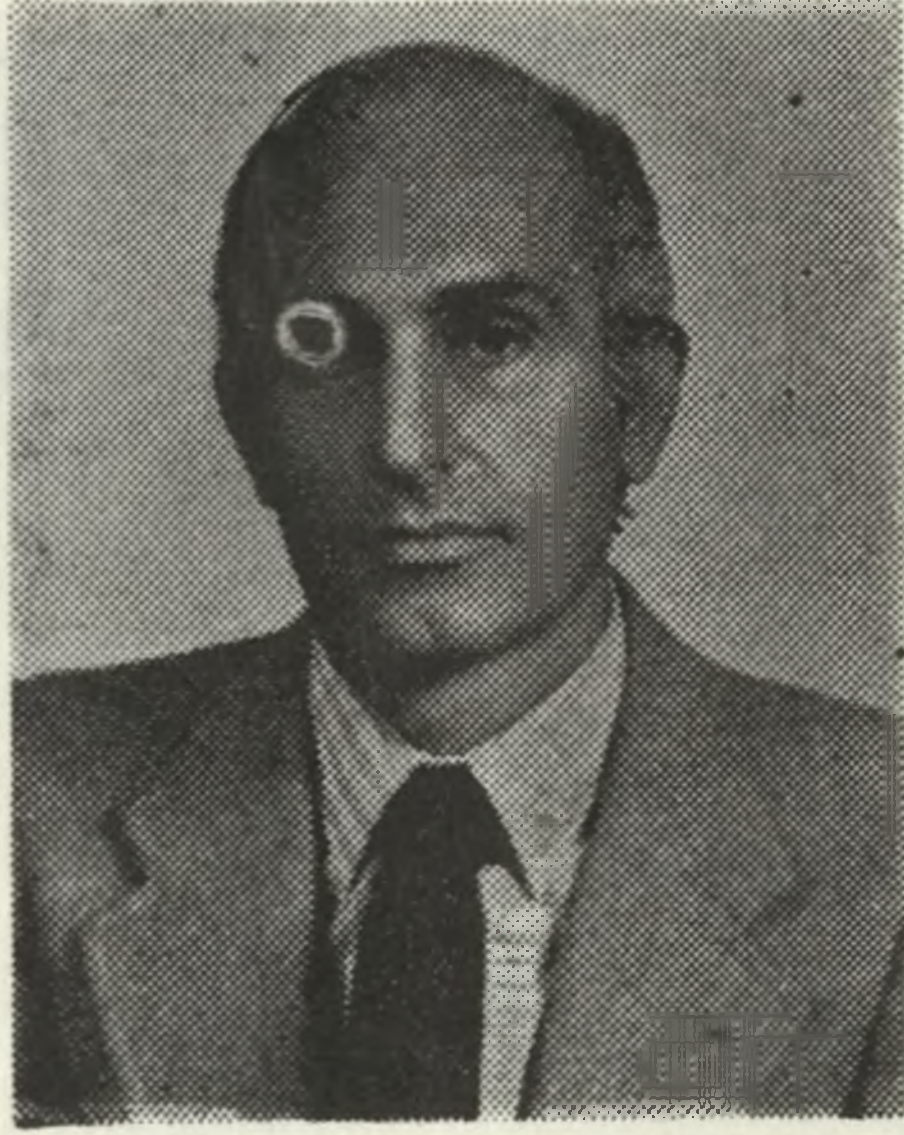
Kültür ve Enformasyon Genel Müdür Yardımcısı, Elçi

(Özel Kültürel Faaliyetler)

Silifke, 1930

11005

24.4.1981 -

Erhan TUNCEL

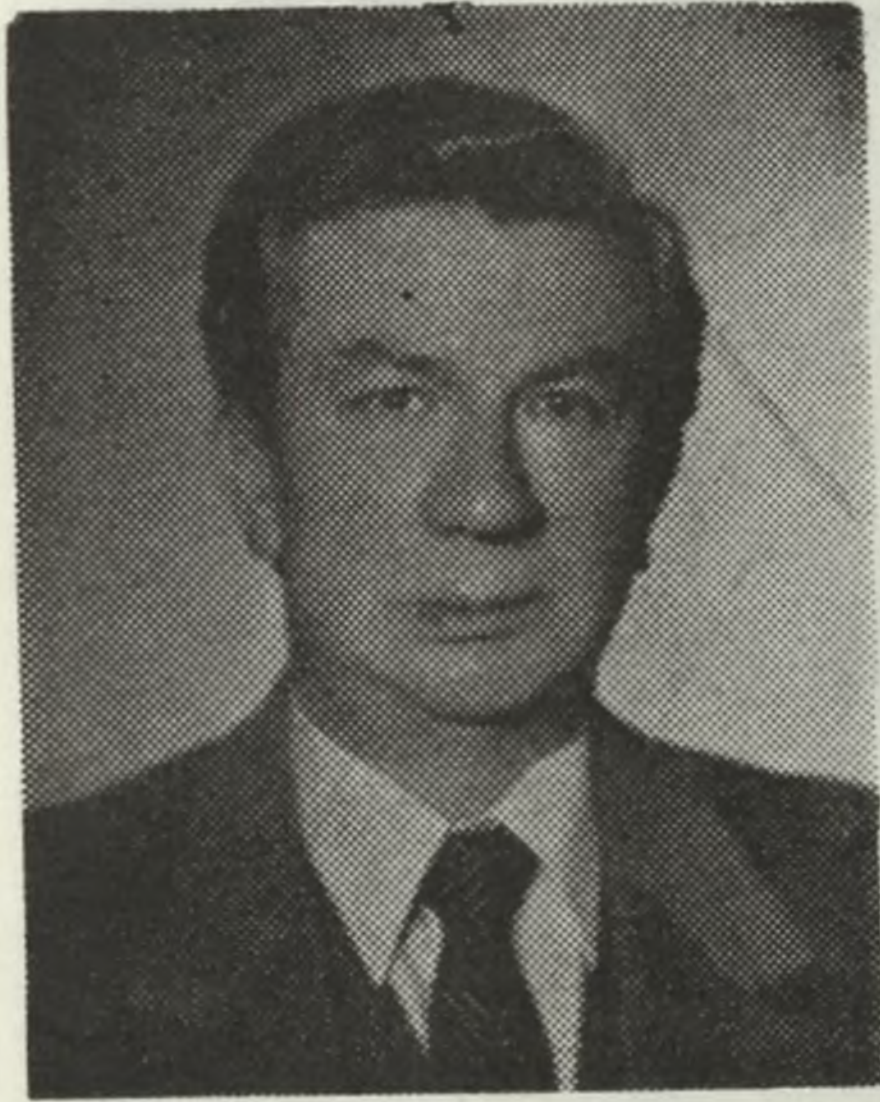
Telekomünikasyon Dairesi Başkanı, Elçi

(Müstakil Daire Başkanı)

Edirne, 1933

11105

1.10.1982 -

Metin MEKİK

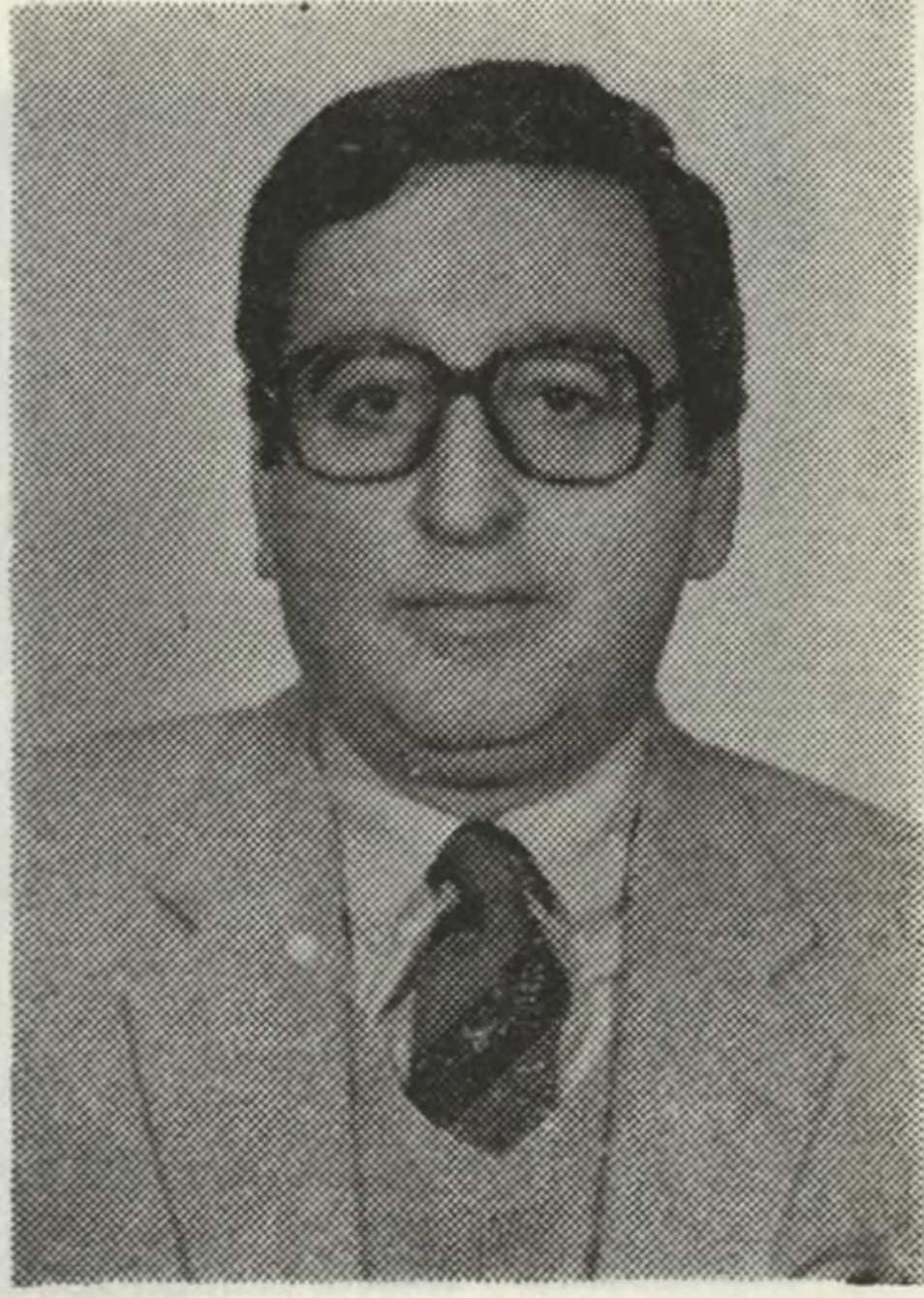
Komptrolörlük Dairesi Başkanı, Elçi

(Müstakil Daire Başkanı)

İstanbul, 1932

10922

30.12.1980 -

Orhan KULİN

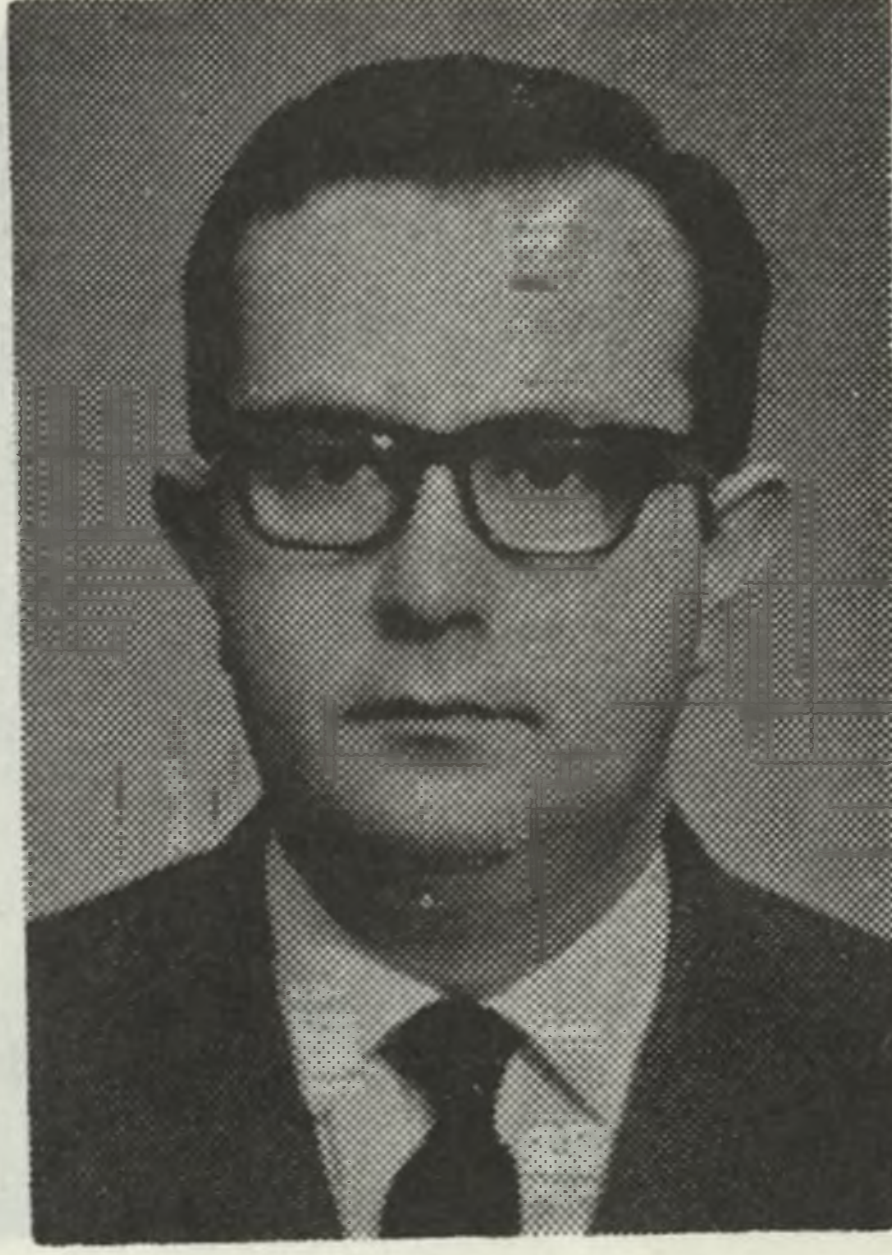
Konsolosluk, Hukuk ve Sosyal İşler Genel Müdür Yardımcısı, Elçi

(Hukuk, Emlâk, Hudut)

İstanbul, 1935

11011

24.11.1981 -

Güner ÖZTEK

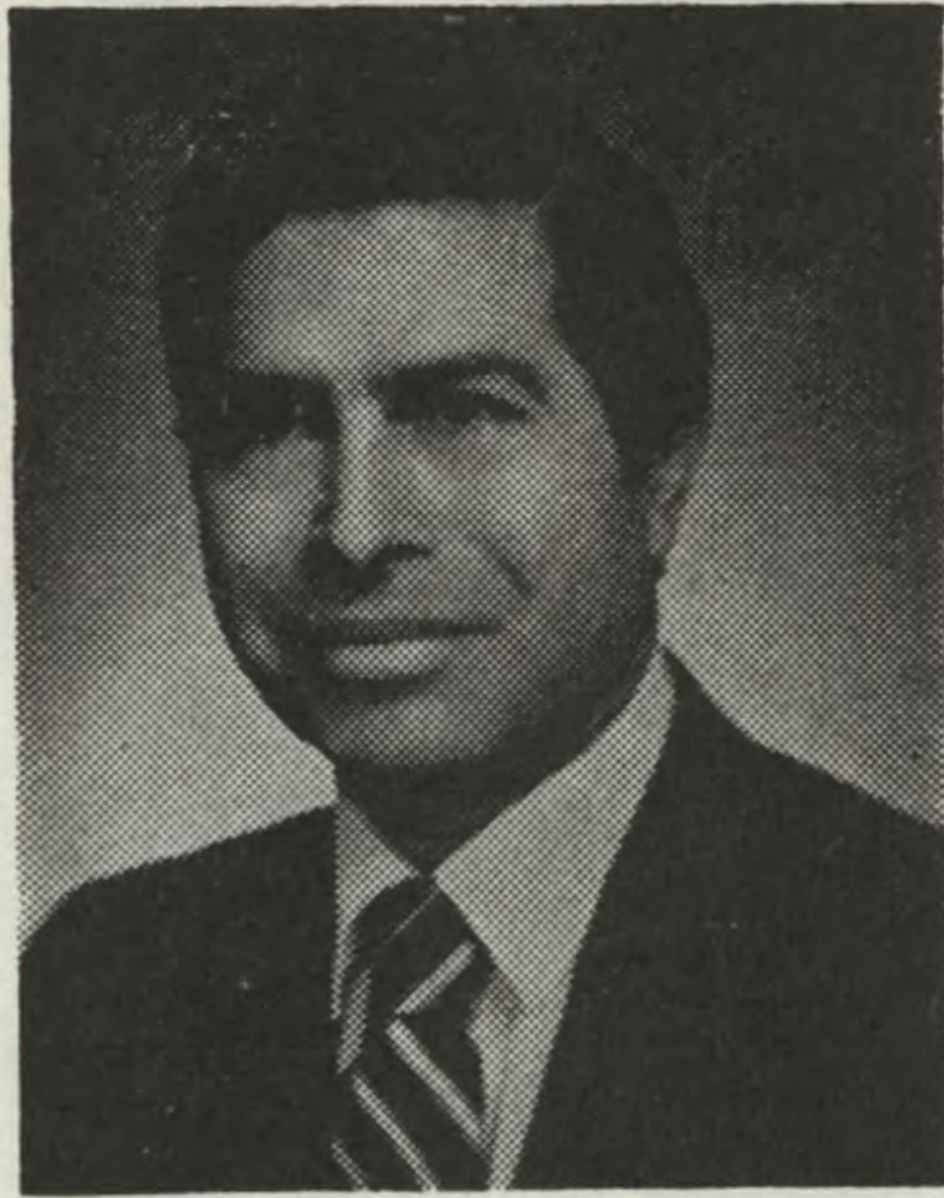
İkili Siyasî İşler Genel Müdür Yardımcısı, Elçi

(Kuzey-Güney Amerika, Pasifik)

Çankırı, 1935

11037

1.9.1982 -

İsmet BİRSEL

Ekonomik İşler Genel Müdür Yardımcısı, Elçi

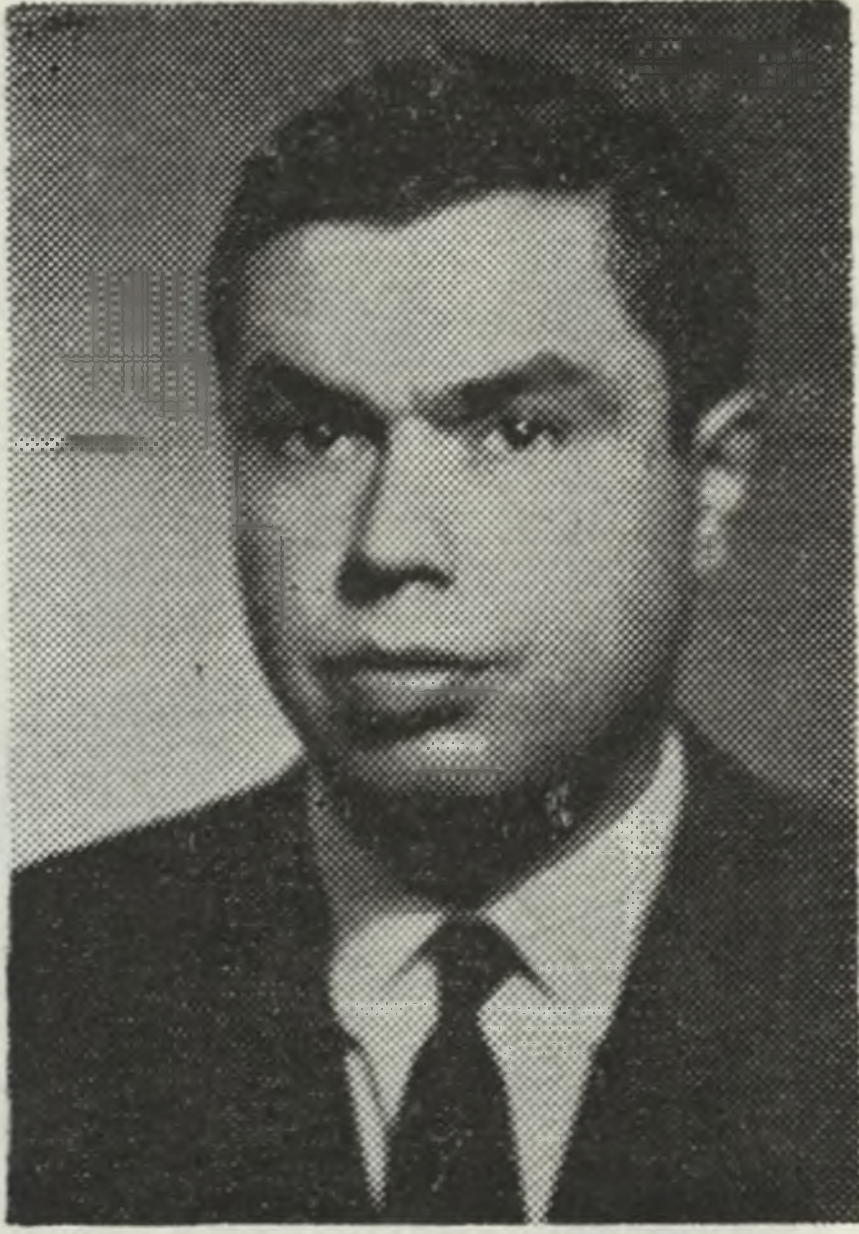
(Uluslararası Ekonomik İşler)

İzmir, 1934

11066

11.12.1980 -

Halit GÜVENER

İkili Siyasî İşler Genel Müdür Yardımcısı, Elçi

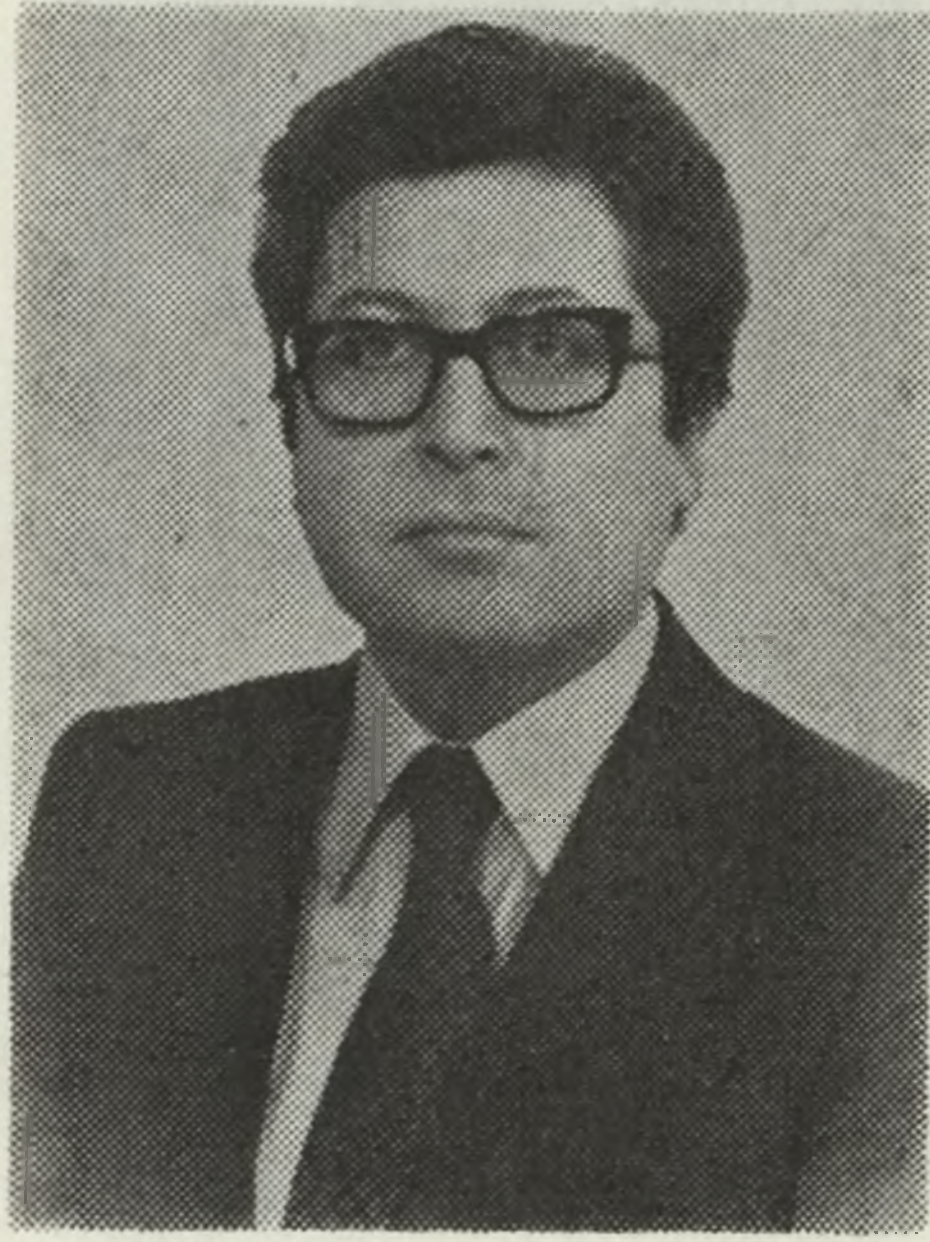
(Doğu Avrupa ve Asya)

İstanbul, 1935

11032

28.8.1981 -

T. C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
KÜTÜPHANESİ

Bilgin UNAN

İkili Siyasî İşler Genel Müdür Yardımcısı, Elçi

(Orta Doğu - Afrika)

İsparta, 1937

11041

5.3.1981 -

Bilâl ŞİMŞİR

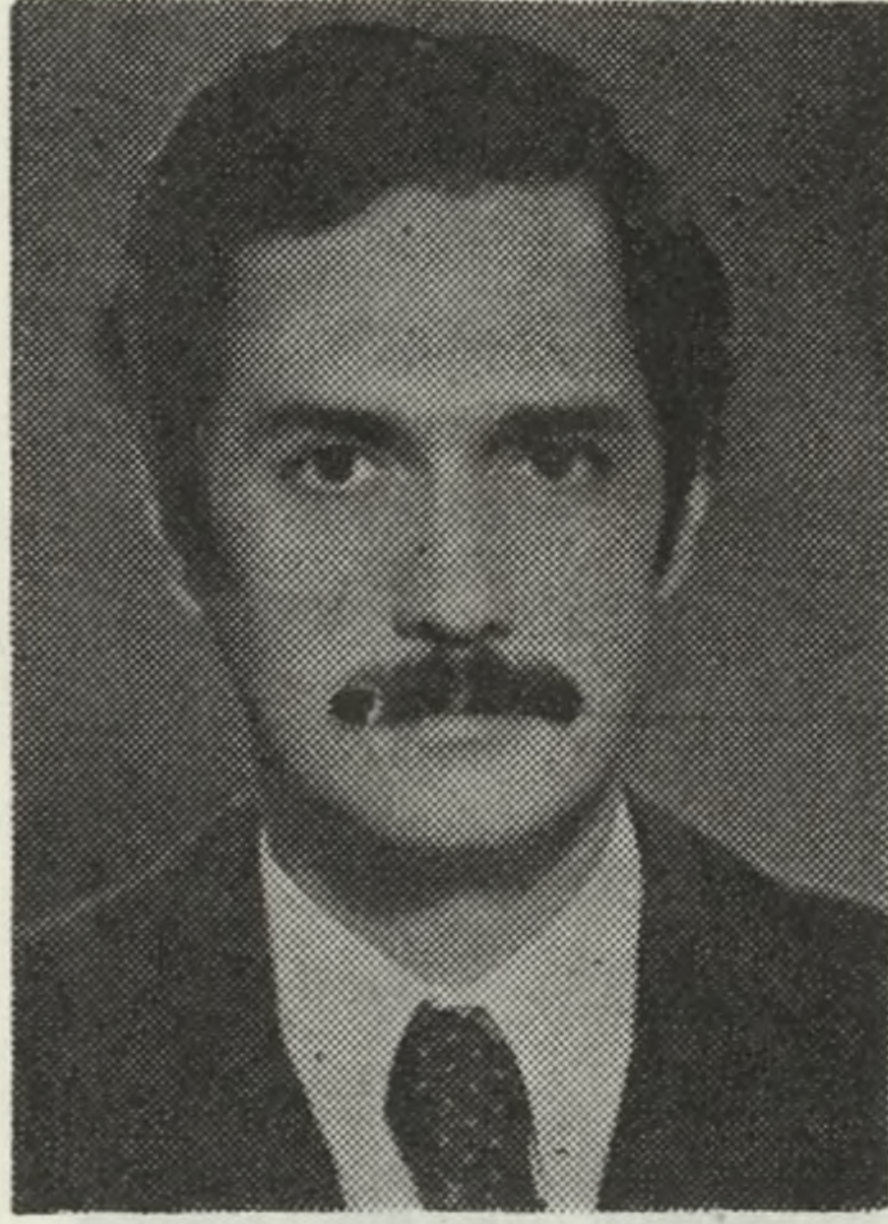
Çok Taraflı İlişkiler Genel Müdür Yardımcısı, Elçi

(Tarihî İncelemeler)

Omurtak, 1933

11057

4.12.1981 -

Oktay AKSOY

Çok Taraflı İlişkiler Genel Müdür Yardımcısı, Elçi

(Uluslararası Kuruluşlar)

İstanbul, 1938

11176

1.10.1982

Akg **Umut ARIK** İAN

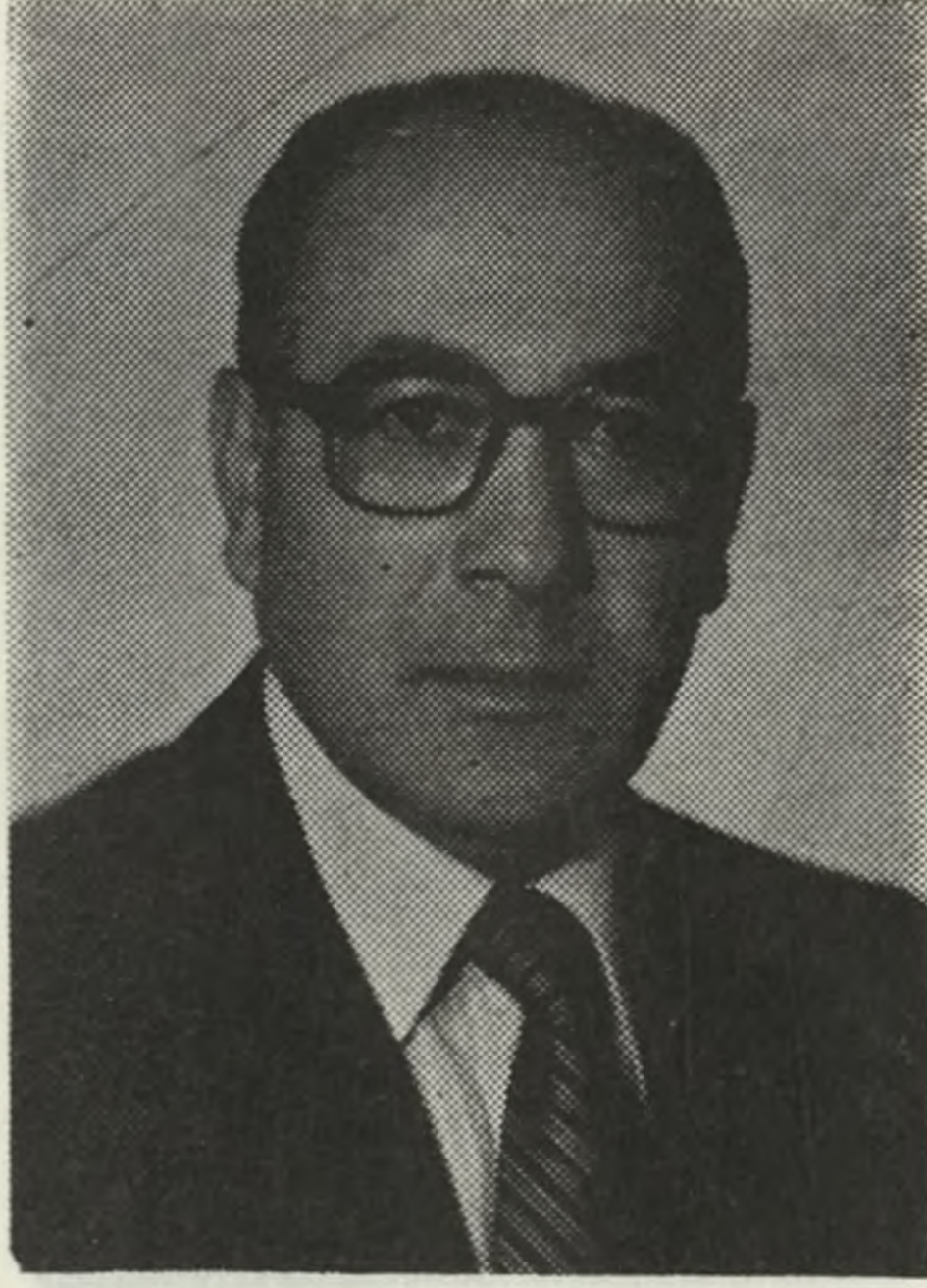
Ekonomik İlişkiler Genel Müdür Yardımcısı, Elçi

(İkili Ekonomik İşler)

Eskişehir, 1938

11100

14.1.1981 -

Akgünhan KICIMAN

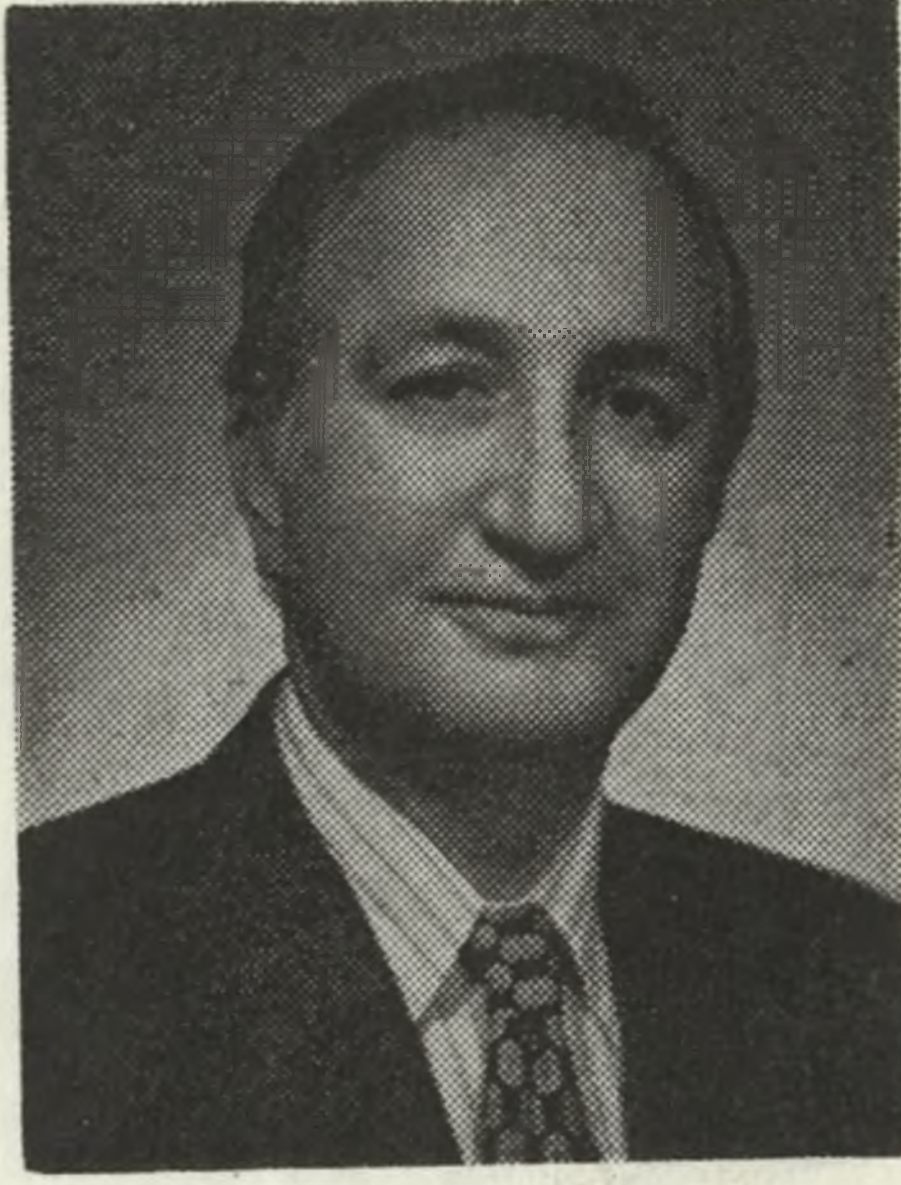
Protokol Dairesi Başkanı, Elçi

(Müstakil Daire Başkanı)

Ankara, 1934

11177

23.10.1980 -

Semih BELEN

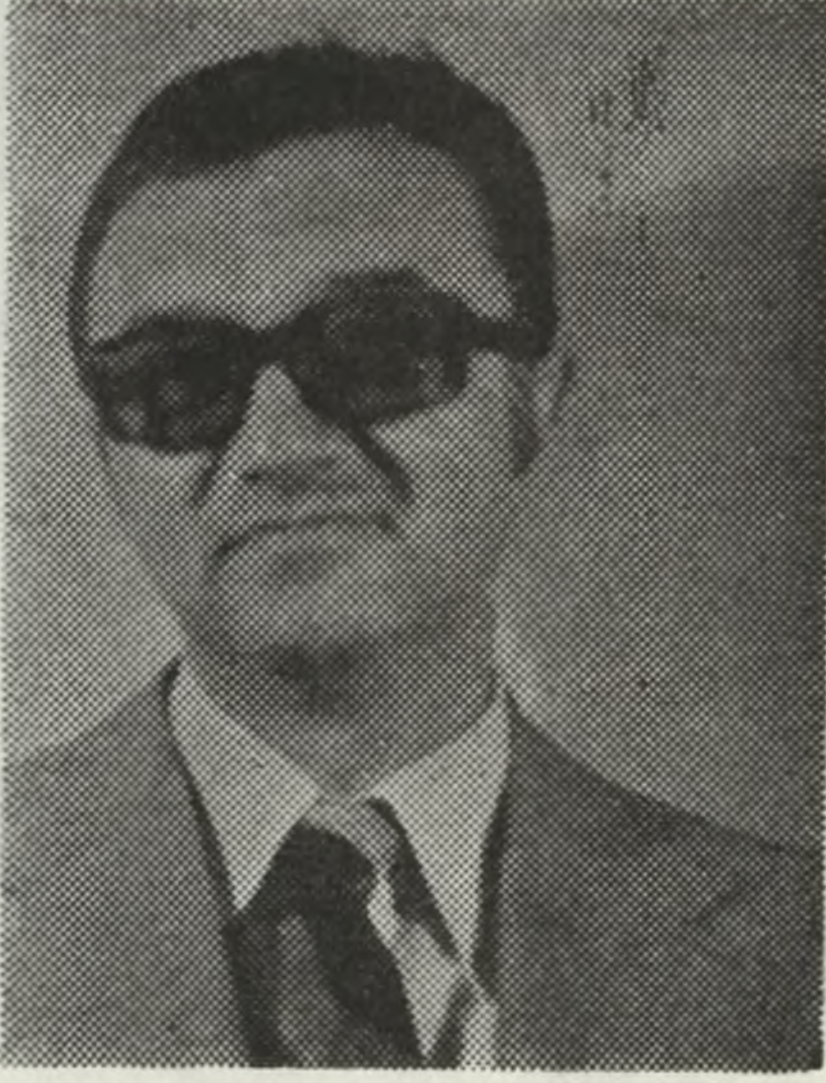
İkili Siyasî İşler Genel Müdür Yardımcısı, Elçi

(Batı Avrupa)

Eskişehir, 1933

11157

1.10.1981 -

Ömer ERSUN

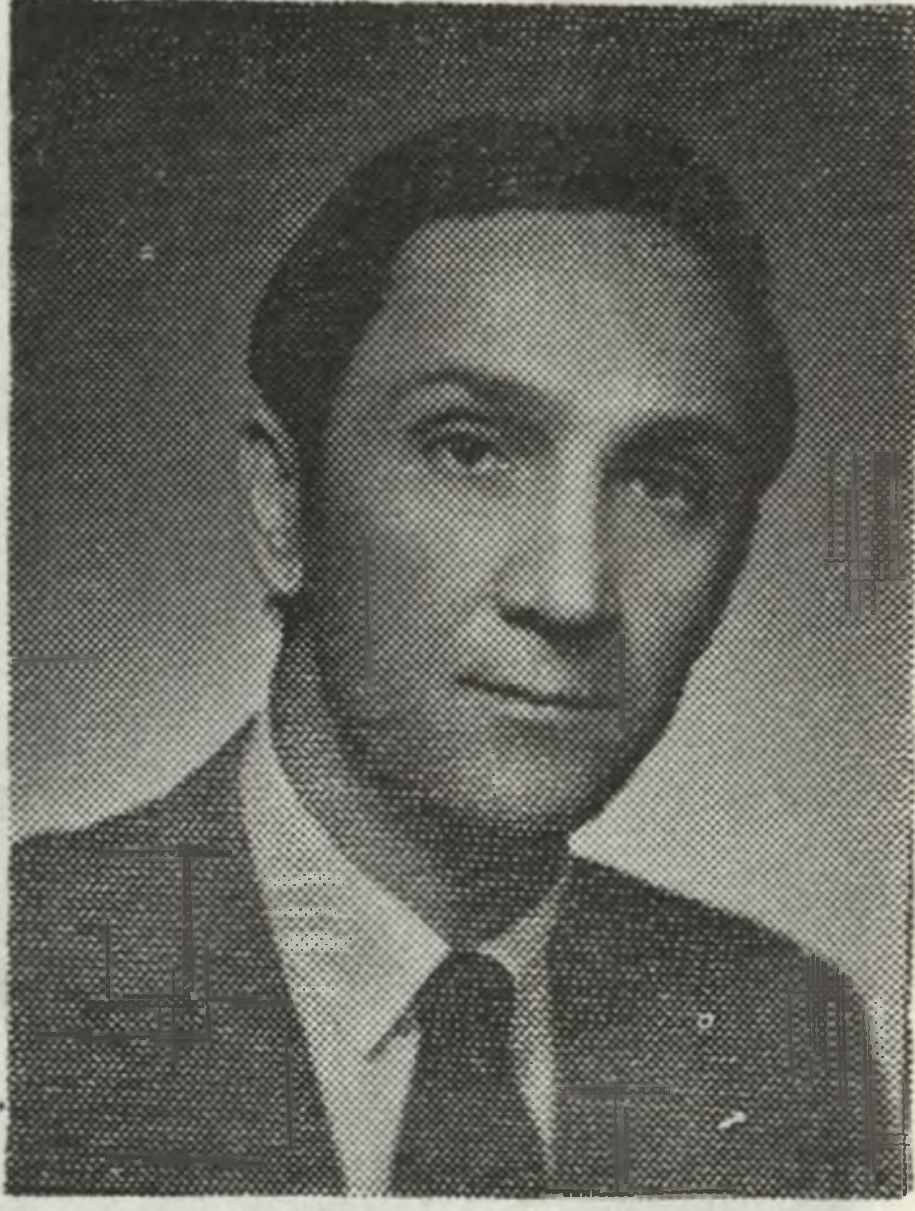
Siyaset Planlama Dairesi Başkanı, Elçi

(~~M~~istakil Daire Başkanı)

İstanbul, 1937

11184

1.10.1982 -

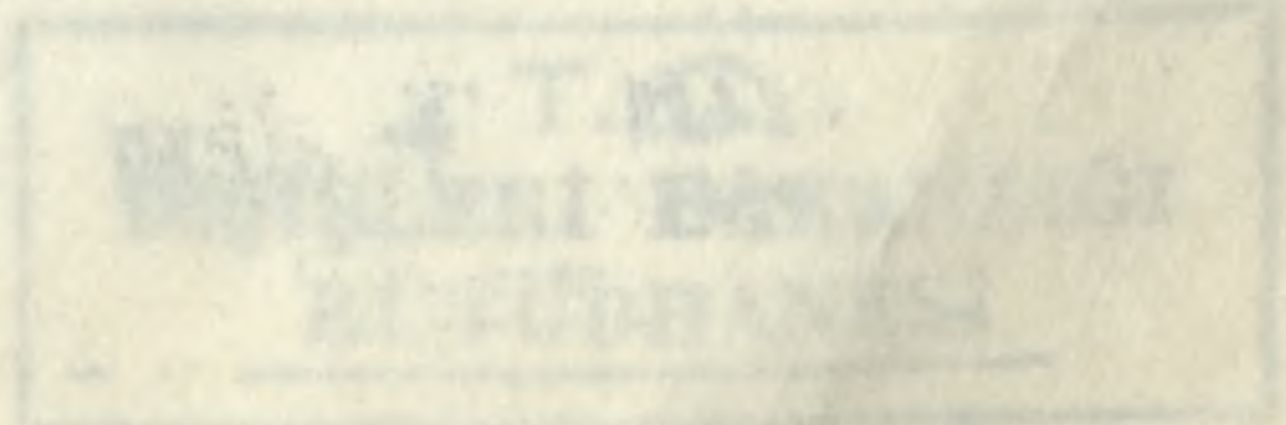
Ünal ÜNSAL

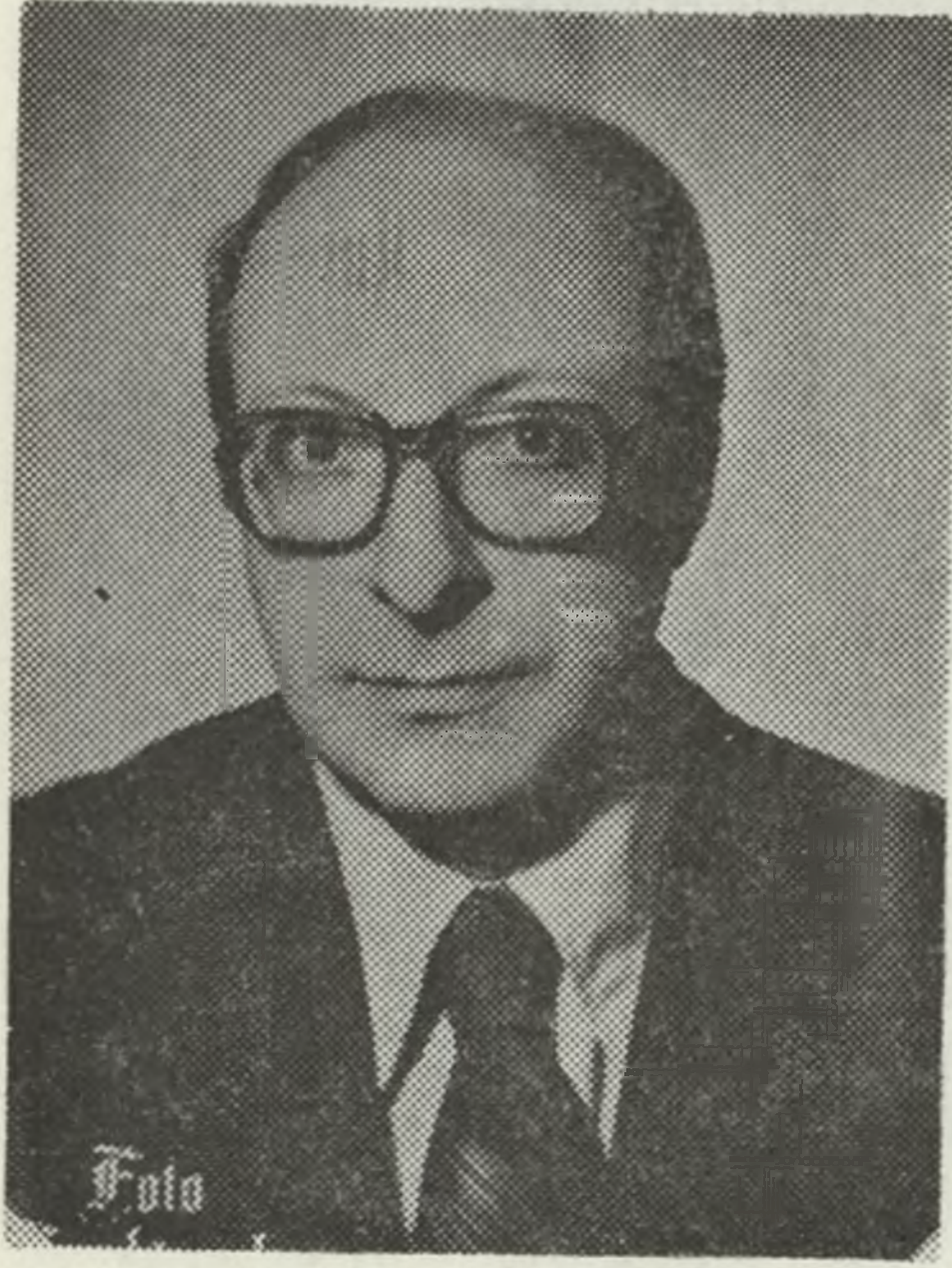
Müşterek Güvenlik İşleri Genel Müdür Yardımcısı, Elçi

Ankara, 1939

11139

1.9.1982 -

Rıza TÜRMEŒ

Çok Taraflı İlişkiler Genel Müdür Yardımcısı, Elçi

(Avrupa Konseyi, Denizcilik - Havacılık)

İstanbul, 1941

11297

5.10.1982 -

**T. C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
KÜTÜPHANESİ**

31.12.1982 TARİHİ İTİBARIYLA PERSONEL NİM LİSTESİ

Büyükelçiler (B. Elçi olan tarihli)

Mehmet BAYDUR 1.1.1961
Yusuf HALEPOĞLU 20.8.1962
Orhan OLCAY 27.9.1964
İsmail SOYSAL 20.9.1965
Lütfi BATU 20.12.1966
Ali SINKAYA 25.1.1967

Özdemir BENLER
Feryat SUBAŞI
İlter TÜRKMEN
Gündoğdu ÜSTÜN
Doğan TÜRKMEN
Nihat DİNÇ

Özdemir YIGİT
Coşkun KIRCA
Turgut İLKAN
Nazif ÇUHBUK
Şehit FENMEN
Ercüment YAVUZALP

Adnan BULAK
Sükrü ELEKDAG
Asaf İNİCAN

Fahri ALAÇAM 27.11.1971
İsmail Feridun OLCAY 27.11.1971

Ö. Faruk ŞAHİNBAŞI (Kıbrıs - Yunanistan)

Haluk SAYINBOY Ankara, 1939

Fahri MELEK 11360

Rahmi GÜMRÜKÇÜOĞLU 5.10.1982 -

Oktaf İŞÇEN 30.4.1972

Ezra DİŞLİOĞLU 20.8.1972

Ali Suat BİLGE 14.1.1973

Celal ÇALISLAR 20.2.1973

Erdem ERNER 22.11.1973

A. Oktay ÇANKAYDEŞ 19.12.1973

Celal AKBAY 27.1.1974

Ahmet Asım AKYAMAÇ 17.3.1975

Hikmet ÖZKAN 5.2.1976

M. Yalçın KURBAY 30.4.1976

Bekir TÜREMEN

Turgay ULUÇEVİK

İkili Siyasî İşler Genel Müdür Yardımcısı, Elçi

(Kıbrıs - Yunanistan)

Ankara, 1939

11360

5.10.1982 -

30.4.1972

20.8.1972

14.1.1973

20.2.1973

22.11.1973

19.12.1973

27.1.1974

17.3.1975

5.2.1976

30.4.1976

31.12.1982 TARİHİ İTİBARIYLA PERSONEL İSİM LİSTESİ

Büyükelçiler (B. Elçi oluş tarihi)

Mehmet BAYDUR	1.11.1961
Vahit HALEFOĞLU	29.6.1962
Osman OLCAY	27.9.1964
İsmail SOYSAL	30.9.1965
Hamit BATU	30.12.1966
Ali BİNKAYA	26.1.1967
Özdemir BENLER	9.4.1967
Pertev SUBAŞI	29.5.1968
İlter TÜRKMEN	28.6.1968
Gündoğdu ÜSTÜN	30.9.1968
Doğan TÜRKMEN	28.1.1969
Nihat DİNÇ	30.7.1969
Özdemir YİĞİT	31.3.1970
Coşkun KIRCA	29.4.1970
Turgut İLKAN	23.9.1970
Nazif CUHRUK	2.10.1970
Şefik FENMEN	28.10.1970
Ercüment YAVUZALP	25.11.1970
Adnan BULAK	23.11.1970
Şükrü ELEKDAĞ	30.11.1970
Asaf İNHAN	30.11.1970
Fahir ALAÇAM	30.11.1970
İsmail Berduk OLGAÇAY	27.11.1971
Ö. Faruk ŞAHİNBAŞ	28.11.1971
Halûk SAYINSOY	29.12.1971
Faik MELEK	31.12.1971
Rahmi GÜMRÜKÇÜOĞLU	31.12.1971
Oktay İŞÇEN	29.1.1972
Sulhi DİŞLİOĞLU	30.4.1972
Ali Suat BİLGE	29.9.1972
Celal ÇALIŞLAR	14.1.1973
Erdem ERNER	26.2.1973
A. Oktay CANKARDEŞ	22.11.1973
Celal AKBAY	10.12.1973
Ahmet Asım AKYAMAÇ	27.1.1974
Hikmet ÖZKAN	17.3.1975
M. Yalçın KURTBAY	5.2.1976
Behçet TÜREMEN	30.4.1976

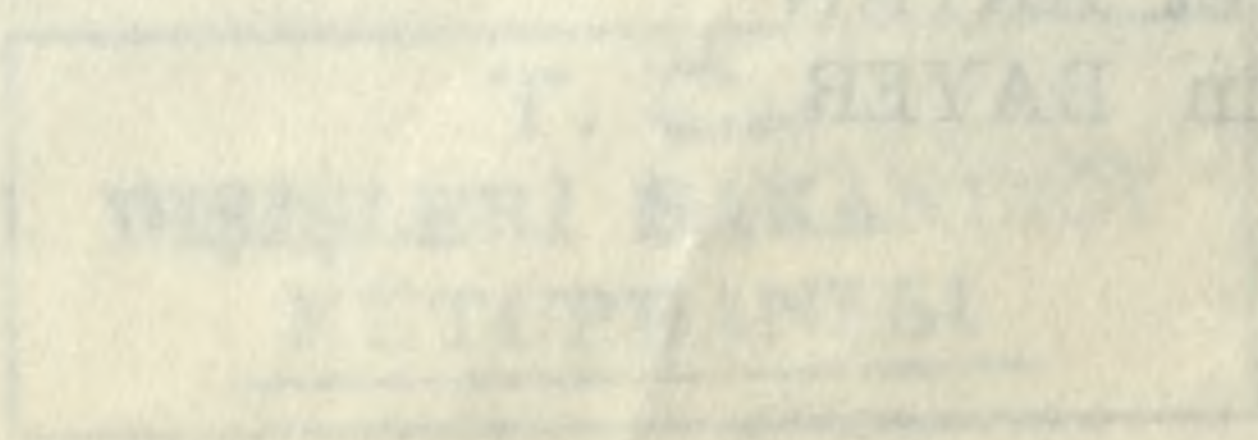
T.C. DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI KÜTÜPHANESİ

Necdet TEZEL	20.9.1976
Candemir ÖNHON	28.9.1976
Savlet AKTUĞ	29.9.1976
H. Semih AKBİL	4.10.1976
Nahit ÖZGÜR	4.10.1976
Gündüz TUNÇBİLEK	11.10.1976
Muammer TUNCER	15.10.1976
Ecmel BARUTÇU	29.11.1976
Nurettin KARAKÖYLÜ	20.6.1978
Faruk CELİLOĞLU	22.6.1978
Metin Özdemir KARACA	30.6.1978
Necdet Esat İLGİ	10.7.1978
Nejat H. BALKAN	18.7.1978
Mustafa AŞULA	25.7.1973
İlhan YAŞAR	27.7.1978
A. Güngör ALACAKAPTAN	28.7.1978
Ekrem B. GÖKŞİN	28.7.1978
Hasan ÜNER	29.7.1978
Muammer AKÇER	29.7.1978
Osman BAŞMAN	30.7.1978
M. İlhan BAKAY	31.7.1978
A. Metin SİRMAN	31.7.1978
Behiç HAZAR	2.8.1978
Suphi MERİÇ	4.8.1978
Sadi AKARCALIOĞLU	8.8.1978
Sencer ASENA	9.8.1978
Mustafa AKŞİN	9.8.1978
Aydın YEĞEN	10.8.1978
Tahir ŞENTÜRK	31.8.1978
Halit Erol CELASUN	1.9.1978
Turgut TÜLÜMEN	2.9.1978
A. Selçuk KORKUD	2.9.1978
Cenap Y. KESKİN	6.9.1978
Nejat AYDIN	17.10.1978
Kamran İNAN	19.7.1979
Reşat ARIM	12.8.1979
İnal BATU	21.11.1979
Erdoğan SANALAN	29.11.1979
Metin KUŞTALOĞLU	1.12.1979
Ali Hikmet ALP	9.1.1980
Yıldırım KESKİN	9.1.1980
Nazmi AKIMAN	28.3.1980
İ. Haluk ÖZGÜL	28.6.1980

Erdil AKAY	8.7.1980
Ayhan KAMEL	13.11.1980
Tanşuğ BLEDA	15.12.1980
Nurver NUREŞ	30.1.1981
Hüseyin ÇELEM	26.2.1981
Pulat Y. TACAR	8.3.1981
İldeniz DİVANLIOĞLU	14.3.1981
Sıtkı COŞKUN	29.3.1981
Gündoğdu CAN	30.7.1981
Reha AYTAMAN	1.9.1981
Yüksel SÖYLEMEZ	28.9.1981
Galip BALKAR	1.10.1981
Tevfik ÜNAYDIN	22.10.1981
Bedrettin TUNABAŞ	23.4.1982
Nüzhet KANDEMİR	6.6.1982
Selçuk TOKER	1.9.1982
Taner BAYTOK	1.9.1982
Tanju ÜLGEN	23.9.1982
Filiz DİNÇMEN	24.9.1982
H. Kaya PIRNAR	26.9.1982
Orhan AKA	16.1.1983

Orhan KULIN
Gamer ÖZTEK
Ayhan TOŞUN
Aydoğan TUNÇER
Cihat ALPAN
Yüksel GERMEN
Kemal G. RİN
İsmet HİÇEL
Selçuk TAHLAN
Cengiz YAYUZCAN
Hakkı GÜVENER
Bülent UNAN
Emin GÜNDÜZ
İrfan SARHAN
Hali DAG
Ergül ÇOKÇEN
Ş. Kamil GÖRAL
T. Fazıl GELİCEN
Bilal SİMSİR
Mesut ORSA
Ali Süha ÇAKIR
Haruk AKMAN

ERKİN BAKKER
İsmail AKAY
Abdullah TALU
Muhittin BİLİR
Yılmaz KILINÇ
Zübeyir BEYSAN
Osman SİRMAN
Ferdun HUA
Salih DİLER
Kemalettin DEMİREL
Niyazi KALINBERLİ
Fahrettin TAŞAN
M. Çetin ORAN
Nihat B. ERMAN
İsmail KEMALİYERİ
Selçuk ÇORUK
M. Yavuz GÖR
Şehin ARMAOĞLU
Naim AKAÇ
Abdullah GÜLEN
Gevre TARAKÇI
Vedat ERKUL
Kamil URAS
Ali AKSAN
Zeki GÖRÜN
İbrahim DİCLELİ
Cengiz SEBÜKÇEBE
Turan SELLİOĞLU
Turgut ÇORATKIN
Kamuran TÜNEL
O. Fuat ÖZKILIÇ
Nejat UÇTUM
Y. Kadir DİCLE
İzzet YAZCAYIR
Mehmet İNEÇLÜOĞLU
Ali YAKIN
İsmail ŞENGENCİ
Ali TOROS
Haruk ARA
Nural AKTAN
Mehmet BAYIR

DİĞER 1. DERECE MEMURLAR

Fikret BERKER
İhsan AKAY
Alaeddin TALUY
Muhittin BİLİR
Yılmaz İKİZER
Zübeyir BENSAN
Osman SİRMAN
Feridun RUA
Salih DİLER
Kemalettin DEMİRER
Niyazi KALENDERLİ
Fahrettin TAŞAN
M. Çetin ORAN
Nihat B. ERMAN
Lemi KEMALYERİ
Sakıp CORUK
M. Yavuz GÖR
Sahir ARMAOĞLU
Namık AYKAÇ
Alaeddin GÜLEN
Cavit TARAĞCI
Vedat ERKUL
Kamil URAS
Akil AKSAN
Zeki GÖNEN
İbrahim DİCLELİ
Cengiz SEBÜKCEBE
Turan SELLİOĞLU
Turgut ÇORATEKİN
Kamuran TÜZEL
O. Fuat ÖZKILIÇ
Nejat UÇTUM
Y. Kadri DİCLE
İzzet YAZÇAYIR
Metin İNEGÖLLÜOĞLU
Aziz YAKIN
Hikmet ŞENGENÇ
Ali TOROS
Haluk AFRA
Nusret AKTAN
Mekin BAYER

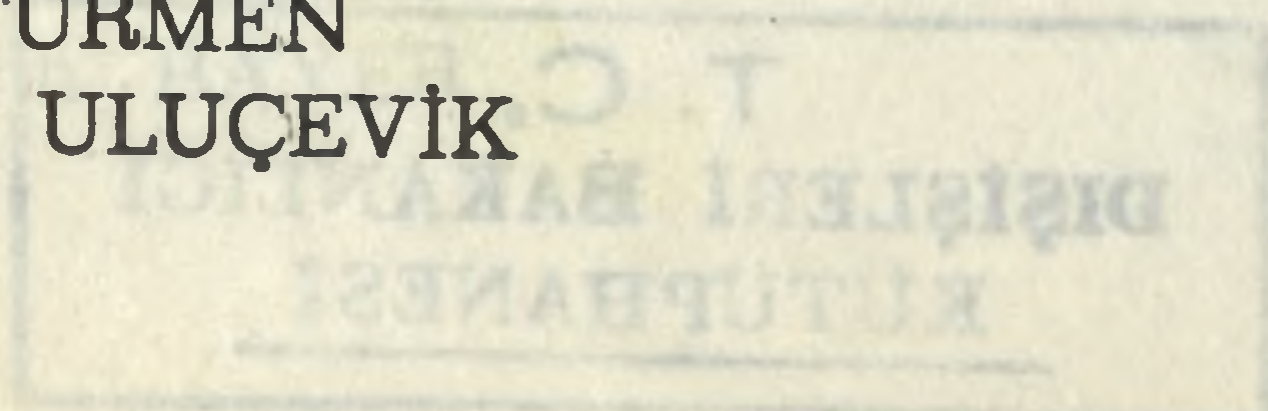
Erdil ARAY
Ayhan KAMEL
Turgut BİRDA
Nurver NUREŞ
Hüseyin ÇELİK
Pulat Y. TACAR
İbreniz DİVANLIOĞLU
Sıla COŞKUN
Gündoğdu CAN
Haber AYTAMAN
Yüksel SÖYLEMEZ
Gallip BALKAR
Tevfik ÜNAYDIN
Bedrettin TUNABAŞ
Nispet KANDEMİR
Selçuk TOKER
Taner BAYTOK
Tanju ÜÇGEN
Filiz DİNÇMEN
H. Kaş PİRİNAZ
Orhan AKA

Alptekin ÜNLÜTÜRK
Orhan TÜRELİ
Argun ÇOBAN
Ömer Engin LÜTEM
Barlas ERİKAN
İlhan GÖKBUDAK
Yüksel TAMTEKİN
Orhan AKTÜREL
Onur ÖYMEN
Oral AKGÜN
Taşkın ORAN
İlhan KICIMAN
Kaya G. TOPERİ
Nejat TAYLAN
Salih Zeki KARACA
Yalçın TUĞ
Erdoğan KARASAPAN
Erhan TUNCEL
Teoman SÜRENKÖK
Ertuğrul GÜRBÜZ
Metin MEKİK
Orhan KULİN
Güner ÖZTEK
Aydın TOSUN
Aydoğan TUNCER
Cihat ALPAN
Yüksel GERMEN
Kemal GİRGİN
İsmet BİRSEL
Selçuk TARLAN
Cengiz YAVUZCAN
Halit GÜVENER
Bilgin UNAN
Emin GÜNDÜZ
İrfan SARUHAN
Halil DAĞ
Ergül GÖKÇEN
Ş. Kamil GORAL
T. Fazlı GELEGEN
Bilal ŞİMŞİR
Mesut ORSA
Ali Suat ÇAKIR
Haluk AKMAN

T. C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
KÜTÜPHANESİ

Zeki ÇELİKKOL
Ekrem GÜVENDİREN
Kutlu ÖZGÜVENÇ
Saip SUNGURTEKİN
Oktay AKSOY
Umut ARIK
Akgün Han KICIMAN
Tahsin ÖZER
Ülkü BAŞSOY
Semih BELEN
Ahmet ERMİŞOĞLU
Ömer ERSUN
Acar GERMEN
Ünal ÜNSAL
Ergun SAV
Turhan FIRAT
Gün GÜR
Altan GÜVEN
Verşan ŞENTÜRKER
Bülent GÖRKEM
Erten KAYALIBAY
Önder ÖZAR
Akın EMREGÜL
Berhan EKİNCİ
Erdoğan AYTUN
Suat TUYGAN
Yalım ERALP
Tuncer TOPUR
Okan GEZER
Mete AKKAYA
Behiç KIŞINBAY
Doğan ALPAN
Kemal YURDADOĞAN
Temel İSKİT
Selçuk İNCESU
Burhanettin MUZ
Yaşar YAKIŞ
Yaşar TOGO
Altan KARAMANOĞLU
Ergun PELİT
Özdem SANBERK
Rıza TÜRMEK
Tugay ULUÇEVİK

Alpazade ÜNÜTÖRK
Orhan TÜRELLİ
Arçun ÇOBAN
Ömer Ergin LÜTEM
Barış ERKAN
İlhan GÖKBUDAK
Yüksel TAMTEKİN
Orhan AKTÜREL
Oruç ÖYMEN
Özal AKGÜN
Tasim OHAN
İlhan KICIMAN
Kaya G. TOPERİ
Nejat TAYLAN
Salih Zeki KARACA
Yalçın TUC
Erdoğan KARASAPAN
Erhan TUNCEL
Toman SÖRENKÖK
Ertuğrul GÖRBÜZ
Metin MEKİK
Orhan KULİN
Güler ÖZTEK
Ayhan TOŞUN
Aydoğan TUNÇER
Cihat ALPAN
Yüksel GERMEN
Kemal ÇIRGIN
İsmet BİRSEL
Selçuk TARLAN
Gengiz YAVUZCAN
Hali GÜVNER
Bilgin UNAN
Emin GÜNDÜZ
İlhan SARUHAN
Hali DAĞ
Ergül GÖKÇEN
S. Kamil GORAL
T. Fazlı GELGEN
Bilal ŞİMŞİR
Mesut ORSA
Ali Suat ÇAKIR
Haluk AKMAN

2. DERECE MEMURLAR

Şevki ÖZMEN
Cemal OĞUZ
Samim ŞAHİN
Mustafa VARDAR
Zeynel ÇELİK
Üstün DİNÇMEN
S .Erol GÜNÇER
Timuçin ARBAK
Ali ÜSTÜN
Argun ÖZER
Turgut SERDAROĞLU
Erol ALPTEKİN
Hatay SAVAŞCI
Sönmez KÖKSAL
Ömer AKBEL
Erhan YİĞİTBAŞIOĞLU
Onur GÖKÇE
Erdim TÜZEL
Metin GÖKER
Orhan ERDİVANLI
Ömür ORHUN
Volkan ÇOTUR
Yalçın ORAL
Erhan ÖĞÜT
Ünal MARAŞLI
Erkut ONART
Erdoğan ULUMLU
Sevinç DALYANOĞLU
Gündüz AKTAN
Aykut BERK
Tahsin TARLAN
Mete İNANÇ
Mehmet EZEN
Acar TÜZÜN
Ümit PAMİR
Nazım BELGER
Metin ÖRNEKOL
Necati UTKAN
Doğu GÜRAKAN
Erdoğan ERDÜN
Uluç ÖZÜLKER

Aydan KARAHAN
Ercan VURALHAN
Şefik ONAT
T. Ufuk OKYAYÜZ
Korkmaz HAKTANIR
Tansu OKANDAN
Süha NOYAN
Baki İLKİN
Erkan GEZER
Günaltay ŞİBAY
Argun ÖZPAY
Uğurtan AKINCI
Akın ALPTUNA
Kerem A. ALTAN
Fusun ÇETİNTAŞ
Atilla SUNAY
Ergun ÜLKÜ
Sencar ÖZSOY
Murat BİLHAN
Aydın İDİL
Fügen OK
Sadi ÇALIŞLAR
Uğur ZİYAL
İlhan YİĞİTBAŞIOĞLU
Taylan İZMİRLİ
Niyazi ADALI
Aykut ÇETİRGE
Gözen UNAN
Volkan VURAL

Mete AKKAYA
Behçet KISINBAY
Doğan ALPAN
Kemal TURDADOĞAN
Temel İSKİT
Salih İNCESU
ZUM MURAT
Yaşar YARIS
Yaşar TOGO
Alihan KARAMANLIOĞLU
Ergün PELİT
Özdemir SANBERK
Rıza TÜRKMEN
Tosun ULUÇEVİK

2. DERECE MEMURLAR
Şevki ÖZMEN
Cemal OĞUZ
Samim ŞAHİN
Mustafa VARDAR
Zeynel ÇELİK
Üstün DİNÇMEN
S. Errol GÜNÇER
Tuncçin ARBAK
Ali ÜSTÜN
Argun ÖZER
Turgut SERDAROĞLU
Errol ALPTEKİN
Hacıyev SAVAŞCI
Sönmez KÖKSAL
Ömer AKBEL
Erhan YİĞİTBAŞIOĞLU
Ömer GÖKÇE
Erhan TÜZEL
Metin GÖKER
Orhan ERDİVANLI
Ömer ORHUN
Volkan ÇOTUR
Yalçın ORAL
Erhan ÖGÜT
Ünal MARAŞLI
Erkut ONART
Erdiç ULUMLU
Sevinç DALYANOĞLU
Gündüz AKTAN
Aykut BERK
Tahsin TABLAN
Mete İNANÇ
Mehmet EZEN
Acet TÜNÜN
Ümit PAMİR
Naim BELGER
Metin ÖRNEKOL
Necati UTKAN
Doğu GURAKAN
Erdiç ERDÜN
Uluc ÖZÜMÜR

3. DERECE MEMURLAR

Adnan PAYIDAROL
İhsan AKSOY
Ülkü KARATAY
Cahit ÖZCAN
S. Cansen ONARAN
Tugay ÖZÇERİ
Ömer KAYA
Muammer OYAN
Daver DARENDE
Alkım KİREÇTEPE
Daryal BATIBAY
Fikret ÜÇCAN
Ali Engin OBA
Muzaffer ERÖKTEM
Yücel AYASLI
Ali TUYGAN
Şule SOYSAL
Şükrü TUFAN
Aydın ŞAHİNBAŞ
Türkekul KURTTEKİN
Doğan SENCER
Gönül DALYANOĞLU
Senbir TÜMAY
Balkan KIZILDELİ
Turan MORALI
Cenk DUATEPE
Mümin ALANAT
Suha UMAR
Candan AZER
S. Okyar GÜNDEN
Özcan DAVAZ
Raşit GÜRÜN
Burhan AND
Yavuz ERGÜVEN
Yaman BAŞKUT
Ömer ŞAHİNKAYA
Önder ALAYBEYİ
Numan HAZAR
Gazne SOYSAL
Murat SUNGAR
Faruk LOĞOĞLU

Nazım DUMLU
Telli KİŞİMİR
Solmaz ÜNAYDIN
Vahit ÖZKOÇAK
Erdal GÜROĞLU
M. Kazım GÖRKAY
Kurtuluş TAŞKENT
Ali AFSİN
Mehmet ÖZDEĞER
Okay ÖZÜYE
Hayati SOYSAL
Turan ALPMAN
Vahit ÖKTEM
Ömer ZEYİNOĞLU
Tulu TANÇ
Mehmet HALKAN
Aydemir ERMAN
Ahmet BANGUOĞLU
Yigit ALPOĞAN
Nuri YILDIZIM
Yavuz AKTAŞ
Fehri PARLA
Deniz ÜZMEN
Kaşif ERYALÇIN
Coşkun ALIDA
Hayri BAYKAL
Ayhan DUMLU
Uluk ÖZSANCAK
Erdal TÜMER
Ergül BAKAY
Yurtsev MİHÇİOĞLU
Sani TOPÇUOĞLU
Nebi ŞENSOY
Gürsel DEMİROK
Kaya İNAL
Aşer EREN ÖCÜT

Nazım DUMLU
Fazlı KEŞMİR
Solmaz ÜNAYDIN
Varol ÖZKOÇAK
Erdal GÜROL
M. Kazım GÖRKAY
Kurtuluş TAŞKENT
Ali ARSIN
Müfit ÖZDEŞ
Oktay ÖZÜYE
Hayati SOYSAL
Tufan ALPMAN
Vural ÖKTEM
Ömer ZEYTİNOĞLU
Tuluy TANÇ
Mithat BALKAN
Aydemir ERMAN
Ahmet BANGUOĞLU
Yiğit ALPOĞAN
Nuri YILDIRIM
Yavuz AKTAŞ
Reha PARLA
Deniz UZMEN
Kaşif ERYALÇIN
Coşkun ARDA
Hayri BAYKAL
Ayhan DUMLU
Ufuk ÖZSANCAK
Erdal TÜMER
Ergül BAKAY
Yurtsev MIHÇIOĞLU
Sanlı TOPÇUOĞLU
Nabi ŞENSOY
Gürsel DEMİROK
Kaya İNAL
Ayşe Esen ÖĞÜT

2. BİRİNCİ MEMURLAR
Adnan PAYIDAROL
İhsan AKSOY
Ümit KARATAY
Gabit ÖZCAN
S. Cansel ÖNARAN
Tugay ÖZÇEHİ
Ömer KAYA
Mümmet OYAN
Davut DARENDE
Akım KIREÇTEPE
Dalay BATIRAY
Fikret ÜÇCAN
Ali Rengin OBA
Muzaffer ERÖKTEM
Yücel AYASLI
Ali TUYSAN
Sule SOYSAL
Şakir TUTAN
Ayhan ŞAHİNBAŞ
Türkelin KURTTEKİN
Doğan SENCER
Gönlü DALYANOĞLU
Serdar TÜMAY
Balkan KINİDELLİ
Turan MORALI
Genç DUATEPE
Münir ALANAT
Süleyman UMAR
Gökdeniz AKER
S. Öküz GÜNDEM
Özcan DAVAZ
Raşit GÜRÜN
Burhan AND
Yavuz ERGÜVEN
Yaman BAŞKUT
Ömer ŞAHİNKAYA
Önder ALAYBEYİ
Nurman HAZAR
Gaznel SOYSAL
Mehmet SUNGAR
Fatih DOĞOĞLU

4. DERECE MEMURLAR

İzzet TUNABAŞ
Erol ETÇİOĞLU
Halil AKINCI
Barlas ÖZENER
Ferhat ATAMAN
Alev KILIÇ
Ateş BALKAN
Güneş ALTAN
Ahmet GÜRKAN
Sumru NOYAN
Yurdanur ÇETİRGE
Sami GÜNER
Rasin BURAK
Cem DUNA
Alev SELAMOĞLU
Burhanettin GÜRSÖZ
Feryal ÖZBİLEN
Can ALTAN
Ahmet AKSES
Ataman YALGIN
Şevki KİRACI
Funda TEZOK
Bilge CANKOREL
Ertuğrul APAKAN
Bülent AKIN
F. Fırat TOPÇUOĞLU
Sina YURTOĞLU
Ali KÖPRÜLÜ
Ramih CANKUR
Işık UZER
Hülya TUNCEL
Çınar ALDEMİR
Türel ÖZKAROL
Nurettin NURKAN
Murat ERSAVCI
Burak GÜRSEL
Erdal GÖLCÜKLÜ
Nihat AKYOL
Ömer ALTUĞ
Umur APAYDIN
Yusuf BULUÇ

İnci SARAÇOĞLU
Cem BAŞMAN
A. Rifat ÖKÇÜN
Uğur ERGUN
Aksel ÜLKER
Alp KARAOSMANOĞLU
Engin YAZICIOĞLU
Asım TEMİZGİL
Olcay BİLGİ
Yetkin ADAYILMAZ
Ercan ÖZER
Osman F. KORUTÜRK
Vefik FENMEN
Selim KARAOSMANOĞLU
Gürsu OKURER
Aydın DURUSOY
Birgen DEVRİMSEL
Okhan ATAKAN
Onur DİNÇ

A. DERECE MEMURLAR

İzzet TUNABAŞ
Erol ETÇİOĞLU
Hali AKINCI
Barlas ÖZENER
Ferhat ATAMAN
Alev KILIÇ
Ateş BALKAN
Güneş ALTAN
Ahmet GÜRKAN
Sumru NOYAN
Yurdanur ÇETİNGE
Sami GÜNER
Rasim BURAK
Cem DUNA
Alev SELAMOĞLU
Burhanettin GÜRSÖZ
Feryal ÖZBİLİR
Cem ALTAN
Ahmet AKSES
Ataman YALGIN
Sevki KIRACI
Funda TEZOK
Bilge ÇANKORAL
Ertuğrul APAKAN
Bülent AKIN
F. Fırat TOPÇUOĞLU
Sina YUNTOĞLU
Ali KÖPRÜLÜ
Remzi ÇANKUR
İsk UZER
Hilmi TUNCEL
Musta ALDEMİR
Tünel ÖZKAROL
Nurettin NURKAN
Musta ERSAVCI
Burak GÜRSEL
Erdal GÖÇÜKLÜ
Nihat AKYOL
Ömer ALTUÇ
Umut APAYDIN
Yusuf BULUÇ

5. DERECE MEMURLAR

Alpaslan YÜCESOY
Hüsnü KURHAN
Engin TÜRKER
Selahattin ALPAR
Duray POLAT
Ahmet ERTAY
Volkan BOZKIR
Veka İNAL
Rıza ERKMENOĞLU
Tahsin BURCUOĞLU
Tomur BAYER
O. Koray TARGAY
Tuncay İNKAYA
Mengü BÜYÜKDAVRAS
Ecvet TEZCAN
Murat OĞUZ
M. Haluk TANSUK
H. Naci AKINCI
Cengiz SANAY
Mehmet TAŞER
Kenan TEPEDELEN
Cem ERGİN
Hilâl BAŞKAL
Seçkin ÇETİNELLİ
Ender ARAT
Serpil ULUDOĞAN
Bozkurt ARAN
Necil NEDİMOĞLU
Reşit UMAN
Ahmet DEMİRBAĞ
Orhan ERTUĞRULOĞLU
Ahmet EROZAN
Selim KUNERALP
Kemal GÜR
Çetiner KARAHAN
Deniz BÖLÜKBAŞI
Mehmet AKAT
Atilla UZER
Oğuz ÖZGE
Ali YAKITAL
Doğan AKDUR

Mehmet Nuri EMRE
Ayşe Nur BASKIN
Oya İNKAYA
Sermet ATACANLI
Hayati GÜVEN
M. AH İRTEMCELİK
İzzet GÜÇYENER
Sevil YURDAKUL
İlhan ATINÇ
İhsan YÜCEL
Ahmet ACET
Fahri ERGİN
Celaleddin KART

Celalettin KART
Ferit ERGİN
Ahmet ACET
İhsan YÜCEL
İlhan ATINÇ
Sevil YURDAKUL
İzzet GÜÇYENER
M. Ali İRTEMÇELİK
Hayati GÜVEN
Sermet ATACANLI
Oya İNKAYA
Ayşe Nur BASKIN
Mehmet Nuri EMRE

6. DEĞERCE MEMURLAR
Alpaslan YÜCESOY
Hâşim KURHAN
Engin TÜRKER
Selahattin ALPAR
Dursun POLAT
Ahmet ERATAY
Volkan BOZKIR
Veka İNAL
Rıza ERKMENOĞLU
Tahsin BURCUOĞLU
Tomur BAYER
O. Korys TARÇAY
Tuncay İNKAYA
Mengu BÜYÜKDARAS
Fevzi TEZCAN
Musta ÖZÜZ
M. Haluk TANIRUK
H. Naci AKINCI
Cengiz SANAY
Mehmet TAŞER
Kenan TEPEDELEN
Cem ERGİN
Hilal BAŞKAL
Seçkin ÇETİNELLİ
Ender ARAT
Serpil ULUDOĞAN
Bozkurt ARAN
Necdi NEDİMOĞLU
Reşit UMAN
Ahmet DEMİRBAĞ
Orhan ERTUĞRULOĞLU
Ahmet EROZAN
Selim KURBANLI
Kemal GÜR
Çetiner KARAHAN
Deniz BÖLÜKBASI
Mehmet AKAT
Atilla ÜZER
Öğuz ÖZGE
Ali YAKITALI
Doğan AKDUR

6. DERECE MEMURLAR

Engin ANSAY
Bilge EROL
Yücel GÜÇLÜ
Mehmet ÖZYILDIZ
Tanju SÜMER
Ferit ÜLKER
Sinan BALKIR
Ahmet AKARÇAY
Osman ULUKAN
Yaşar PINAR
Önder ALPMAN
Nursel USTAOĞLU
Akın ALGAN
Nezihi ÖZKAYA
Ayşe Nur TEKİNÖZ
Ahmet ÜZÜMCÜ
İhsan SAKARYA
Hayri EROL
Tarık YALVAÇ
Osman S. DURAK
Sina BAYDUR
Gökberk ERGENEKON
M. Bülent GÖKAY
Yahya AKKURT
Alphan ŞÖLEN
Oğuz ÇELİKKOL
Osman PAKSÜT
Selah KORUTÜRK
Ateş ÖKTEM
Ertan TEZGÖR

6. DERECE MEMURLAR

Bilgin ATALA
Özer AYDAN
Sadık TOPRAK
Mehmet ÇINAR
Mentur SAHİNER
Hüner TUNÇER
Vefakan OCAK
Rafet AKGÜNAY
Şarvay KINILDELLİ
Zeytin TANIR
H. Servet ÖKTEM
Turan AKIN
Hassan GÖĞÜS
Ömer ŞÖLENDİL
Dicle KOPUZ
Y. Kaya ERENSÖY
Derin KANBAY
Haydar BERK
Berk DİBERK
Taner SEBEN
Haşmet SİNAV
Haluk ŞİPAHOĞLU
Oğuz DEMİRALP
A. Ünal ÇEVİKÖZ
Taner KARAKAŞ
Nejat AKÇAL
Naci SARIBAŞ
Necip EGÜZ
Halim ÖTMAN
E. Ahmet ENÇ
İhsan DİRİÖZ
Deniz KILÇER
H. Hayret YALAV
Fuat TANLAY
Cemil KARAMAN
Osman ÇETİNTAŞ
İ. Tayfur ÖZ
Bevza SU
Şakir FAKIL
Uğur DOĞAN
Külliğin POLAT

8. DERECE MEMURLAR

Bilgin ATALA
Özer AYDAN
Sadık TOPRAK
Mehmet ÇINAR
Menter ŞAHİNLER
Hüner TUNCER
Vefahan OCAK
Rafet AKGÜNAY
Şanıvar KIZILDELI
Zergün TANYAR
H. Servet ÖKTEM
Turan AKIN
Hasan GÖĞÜŞ
Ömür ŞÖLENDİL
Dicle KOPUZ
Y. Kaya ERENŞOY
Derya KANBAY
Haydar BERK
Berki DİBEK
Taner SEBEN
Haşmet SINAV
Haluk SİPAHİOĞLU
Oğuz DEMİRALP
A. Ünal ÇEVİKÖZ
Taner KARAKAŞ
Nejat AKÇAL
Naci SARIBAŞ
Necip EGÜZ
Haldun OTMAN
E. Ahmet ENÇ
Hüseyin DİRİÖZ
Deniz KILIÇER
H. Hayret YALAV
Fuat TANLAY
Cemil KARAMAN
Osman ÇETİNTAŞ
İ. Tayfur ÖZ
Beyza SU
Şakir FAKILI
Uğur DOĞAN
Kültigin POLAT

8. DERECE MEMURLAR

Engin ANŞAY
Bilge EROL
Yücel GÜÇLÜ
Mehmet ÖZYILDIZ
Tanju SÜMER
Ferit ÖZKER
Sinan BALKIR
Ahmet AKARÇAY
Osman ULUKAN
Yaşar PINAR
Önder ALPMAN
Nursel USTAĞLU
Akın ALGAN
Nezih ÖZKAYA
Ayşe Nur TEKİNÖZ
Ahmet ÜZÜMÇÜ
İhsan SAKARYA
Hayri EROL
Tahir YALVAÇ
Osman S. DURAK
Sina BAYDUR
Gökberk ERGENEKON
M. Bülent GÖKAY
Yahya AKKURT
Alphan SÖLEN
Oğuz ÇELİKOL
Osman PAKSÜT
Selah KORUTÜRK
Ata ÖKTEM
Erhan TEZGÖR

Tacan İLDEM
Kemal ASYA
Haydar GÜNVER
Ahmet N. ALPMAN
Aydın NURHAN
Aydın EVİRGEN
Akin ÖZÇER
Mehmet GÜCÜK
Birnur FERTEKLİGİL
Şenay EGÜZ
Cem ÇETİN
Günsel GÖKTAN
Erdoğan Ş. İŞCAN
Metin YOLBAZ
Ethem TOKDEMİR
Nihat ERŞEN
Hakan OKÇAL
Süphan ERKULA
Bülent TULUN
Selim YENEL
Ferhan ERKMENOĞLU
Berrin TULUN
Reyhan AYGİN
Ayşe ASYA
Halit ÇEVİK
Nihal TOPÇU
Altay CENGİZER
Sertaç SÖNMEZAY
H. Pınar IŞIK
Fevzi USLUBAŞ

DERECE MEMURLAR
Feyza ENGİN
Fatih CEYLAN
Selah GÖKTÜRK
Ali Rıza ÇOLAK
İrfan ACAR
Adnan BAŞAĞA
Abdül AYHAN
Ahmet YÜCEL
Ahmet ABDA
Aykut SEZGİN
Ali SAVUT
Suna İLÇAK
H. Gürhan TÜRKÖĞLU
Selma SAĞIROĞLU
Helva AKIL
A. Bülent MERİÇ
Haluk İLÇAK
Rahne KESKİNTEPER
Kaya TÜRKMEN
H. Can SOYSAL
Tunc ÖZDÜL
Deniz ÖZMEN
A. Naci KÖRÜ
Öğuz ATEŞ
Vakur GÖKDENİZLER
Millet BENDİ
D. Erkin ERÇİN
Mehmet Kadir GÖRBOZ
Aydın Adnan SEZGİN
Yaman VERAL
Mehmet Ömer TARKAN
H. Aslıgül İSLİMİYELİ
H. Haluk GÜRCÜNEŞ
Mehmet DÖNMEZ
M. Ömer AKENGİN
Hüseyin Avni KARSLIOĞLU
Becep PEKER
Uğur ALINER
İsmail Bahadır KALİELİ
Hacı SÜKRÜ APAYDIN
Ahmet Melih ULUBERK

9. DERECE MEMURLAR

Feyha ENÇ
Fatih CEYLAN
Şafak GÖKTÜRK
Ali Rıza ÇOLAK
İrfan ACAR
Adnan BAŞAĞA
Akif AYHAN
Ahmet YÜCEL
Ahmet ARDA
Aykut SEZGİN
Ali SAVUT
Suna ILICAK
H. Gürcan TÜRKOĞLU
Selda SAĞIROĞLU
Hakkı AKİL
A. Bülent MERİÇ
Haluk ILICAK
Reha KESKİNTEPE
Kaya TÜRKMEN
H. Can SOYSAL
Tunç ÜĞDÜL
Deniz ÖZMEN
A. Naci KORU
Oğuz ATEŞ
Vakur GÖKDENİZLER
Mithat RENDE
D. Ersin ERÇİN
Mehmet Kadir GÜRBÜZ
Aydın Adnan SEZGİN
Yaman VERAL
Mehmet Ömer TARKAN
H. Aslıgül İSLİMYELİ
H. Haluk GÜRGÜNEŞ
Mehmet DÖNMEZ
M. Ömür AKENGİN
Hüseyin Avni KARSLIOĞLU
Recep PEKER
Uğur ARINER
İsmail Bahadır KALELİ
Hamit ŞÜKRÜ APAYDIN
Ahmet Melih ULUEREN

Murat ADALI
Levent Murat BURHAN
Halit Gürol SÖKMENSÜER
Feridun Hadi SİNIRLIOĞLU
Mehmet F. MENGİ
Namık TAN
Ömer Ahmet BAŞARAN

Genel Müdür Yardımcısı (Enformasyon) (Müvazzıf)
Bakan Özel Kalem Müdürlüğü
Konsolosluk, Hukuk ve Sosyal İşler Genel Müdürlüğü
Müsteşar
Genel Müdür Yardımcısı (Konsolosluk, Vize, Sosyal İşler) (Müvazzıf)
Yüksek Siyaset Planlama Kurulu (Müvazzıf, Kısmi Zamanlı)
Denetim Kurulu
Dışişleri Akademisi
Hukuk Müşavirliği
Savunma Sekreterliği
Müsteşar Yardımcısı
Müsteşar Yardımcısı
İçişleri İşler Genel Müdürlüğü
Komptrolörük Dairesi Başkanlığı
Genel Müdür Yardımcısı (Batı Avrupa)
Genel Müdür Yardımcısı (Kuzey-Güney Amerika, Avustralya, Yeni Zelanda, Japonya)
Genel Müdür Yardımcısı (Doğu Avrupa ve Asya)
Genel Müdür Yardımcısı (Orta Doğu-Afrika)
Genel Müdür Yardımcısı (Kıbrıs-Yunanistan)
Çok Taraflı İşler Genel Müdürlüğü
Genel Müdür Yardımcısı (Tarihî İncelemeler)
Genel Müdür Yardımcısı (Ulusalatması Kuruluşları)
Genel Müdür Yardımcısı (Avrupa Konseyi, Denizcilik-Havacılık)
Müsteşar Yardımcısı
Ekonomik İşler Genel Müdürlüğü
Genel Müdür Yardımcısı (İçli Ekonomik İşler)
Genel Müdür Yardımcısı (Ulusalatması Ekonomik İşler)

6.

DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI MERKEZ TEŞKİLÂTI

«Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları» hakkındaki 27.2.1982 tarih ve 8/4334 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı (Resmî Gazete : 28.2.1982 gün, 17619 sayı) ile yapılan Teşkilât Değişikliği.

Bakan

Bakan Özel Müşavirliği

Bakan Özel Kalem Müdürlüğü

Müsteşar

Yüksek Siyaset Planlama Kurulu

Denetleme Kurulu

Dışışleri Akademisi

Hukuk Müşavirliği

Savunma Sekreterliği

Müsteşar Yardımcısı

Müsteşar Yardımcısı

İkili Siyasî İşler Genel Müdürlüğü

Genel Müdür Yardımcısı (Batı Avrupa)

Genel Müdür Yardımcısı (Kuzey-Güney Amerika, Avustralya,
Yeni Zelanda, Japonya)

Genel Müdür Yardımcısı (Doğu Avrupa ve Asya)

Genel Müdür Yardımcısı (Orta Doğu-Afrika)

Genel Müdür Yardımcısı (Kıbrıs-Yunanistan)

Çok Taraflı İlişkiler Genel Müdürlüğü

Genel Müdür Yardımcısı (Tarihî İncelemeler)

Genel Müdür Yardımcısı (Uluslararası Kuruluşlar)

Genel Müdür Yardımcısı (Avrupa Konseyi,
Denizcilik-Havacılık)

Müsteşar Yardımcısı

Ekonomik İşler Genel Müdürlüğü

Genel Müdür Yardımcısı (İkili Ekonomik İşler)

Genel Müdür Yardımcısı (Uluslararası Ekonomik İşler)

Müşterek Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü

Genel Müdür Yardımcısı

Kültür ve Enformasyon Genel Müdürlüğü-Bakanlık Sözcüsü

Genel Müdür Yardımcısı (İkili ve Çok Taraflı Kültürel İlişkiler)

Genel Müdür Yardımcısı (Özel Kültürel Faaliyetler)

Genel Müdür Yardımcısı (Enformasyon-Tanıtma)

Konsolosluk, Hukuk ve Sosyal İşler Genel Müdürlüğü

Genel Müdür Yardımcısı (Konsolosluk, Vize, Sosyal İşler)

Genel Müdür Yardımcısı (Hukuk, Emlâk, Hudut)

İcra Sekreteri

Protokol Dairesi Başkanlığı

İstihbarat ve Araştırma Dairesi Başkanlığı

Siyaset Planlama Dairesi Başkanlığı

Müsteşar Yardımcısı

Personel Dairesi Başkanlığı

Komptrolörlük Dairesi Başkanlığı

Telekomünikasyon Dairesi Başkanlığı

7. Antlaşma ve Anlaşmalar

(Tarih, ilgili devlet, mahal, anlaşmanın ismi)

Kısaltmalar

Uygun Bulma Kanunu : **UBK** (Kanun No.), yayın tarihi

Bakanlar Kurulu Onayı : **BKK** (Karar No.), karar tarihi

Metnin yayınlandığı Resmî Gazete : **RG** (Sayı), tarih

Onay Safhasında : **OS**

19.1.1982 Sovyetler Birliği, Ankara

«8 Ekim 1937 Tarihli Ticaret ve Tediye Anlaşmasına Ek 23. Protokol»

BKK 8/4310, 15.2.1982

RG 17643, 24.3.1982

27.2.1982 Bulgaristan, Varna,

«Büyük Aziziye Tepesinin Özel Statüsünün Kaldırılmasına Dair Protokol»

BKK 8/4460, 25.3.1982

RG 17657, 7.4.1982

22.3.1982 Kuveyt,

«Ekonomik, Sınai ve Teknik İşbirliği Anlaşması»

BKK 8/4521, 31.3.1982

RG 17685, 5.5.1982

23.3.1982 Suriye, Şam

— Genel Protokol

— Uzun Vadeli Ekonomik İşbirliği Anlaşması

— Bilimsel ve Teknik İşbirliği Anlaşması

— Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması

— Karma Komisyon Kurulmasına Dair Anlaşma

— 1982 Yılı için Mal Mübadelesi Protokolü

— Gümrük ve Kaçakçılığın Önlenmesi Alanında İşbirliği Protokolü

— Telekomünikasyon Alanında Mutabakat Muhtırası

BKK 8/4834, 4.6.1982

RG 17785, 17.8.1982

24.3.1982 Çekoslovakya, Ankara,

«Karma Ekonomik Komisyon 6. Toplantı Protokolü»

BKK 8/4666, 11.5.1982

RG 17737, 27.6.1982

30.3.1982 Avrupa Konseyi, Strazburg

«Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin 92 Sayılı Avrupa Sözleşmesi»

UBK 2649, 30.3.1982

BKK 8/5173, 5.8.1982

RG 17918, 4.1.1983

3.4.1982 Ürdün, Amman,

«Ticari ve Ekonomik İşbirliği Protokolü»

BKK 8/4848, 4.6.1982

RG 17775, 7.8.1982

8.4.1982 Romanya, Bükreş,

«Karadeniz'deki Türk ve Romen Limanları Arasında Doğrudan Bağlantıların Kurulmasına İlişkin Anlaşma»

BKK 8/5179, 5.8.1982

RG 17842, 18.10.1982

20.4.1982 B.M. Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu (UNESCO)

«Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair 16.11.1972 Tarihli Sözleşme»ye katılmamız

UBK 2658, 20.4.1982

22.4.1982 5 Ekim 1961'de Lahey'de imzalanan

«Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Uyuşmazlıkları Konusunda Sözleşme»ye katılmamız

UBK 2662, 24.4.1982

BKK 8/5717, 26.11.1982

RG 17931, 17.1.1983

29.4.1982 Polonya, Ankara,

«Türk ve Polonya Ekonomik Heyetleri Toplantı Protokolü»

BKK 8/4873, 16.6.1982

RG 17747, 7.7.1982

30.4.1982 Cenevre (14.11.1979)

«Uzun Menzilli Sınırlarötesi Hava Kirlenmesi Sözleşmesi»nin onaylanması

UBK 2667, 30.4.1982

3.5.1982 Sovyetler Birliği, Tiflis (11.9.1980)

«Karadeniz'de Türkiye Cumhuriyeti ile SSCB Karasuları Arasındaki Türk-Sovyet Deniz Hudut Hattının Geçişine Ait Tarif Proto-

kolü ve Ekleri»

UBK 2579, 21.1.1982

BKK8/4696, 3.5.1982

RG 17749, 9.7.1982

5.5.1982 Bulgaristan, Ankara,

«Ticarî ve Ekonomik Mutabakat Zaptı»

BKK 8/4945, 21.6.1982

RG 17776, 8.8.1982

7.5.1982 Tunus, Ankara

«Hava Ulaştırma Anlaşması»

OS

«Hukukî ve Ticarî Konularda Adli Yardımlaşmaya Dair Sözleşme»

UBK 2711, 24.11.1982

«Konsolosluk Sözleşmesi»

UBK 2713, 24.11.1982

«Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma ve Suçluların Geri Verilmesi Sözleşmesi»

UBK 2706, 25.9.1982

11.5.1982 Somali, Ankara (28.11.1980)

«Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması»

UBK 2646, 30.3.1982

BKK 8/4672, 11.5.1982

RG 17734, 24.6.1982

«Kültür Anlaşması»

UBK 2647, 30.3.1982

BKK 8/4688, 11.5.1982

RG 17716, 6.6.1982

13.5.1982 Demokratik Alman Cumhuriyeti, Ankara

«Karma Ekonomik Komisyonun 2. Toplantısı Protokolü»

BKK 8/5261, 23.8.1982

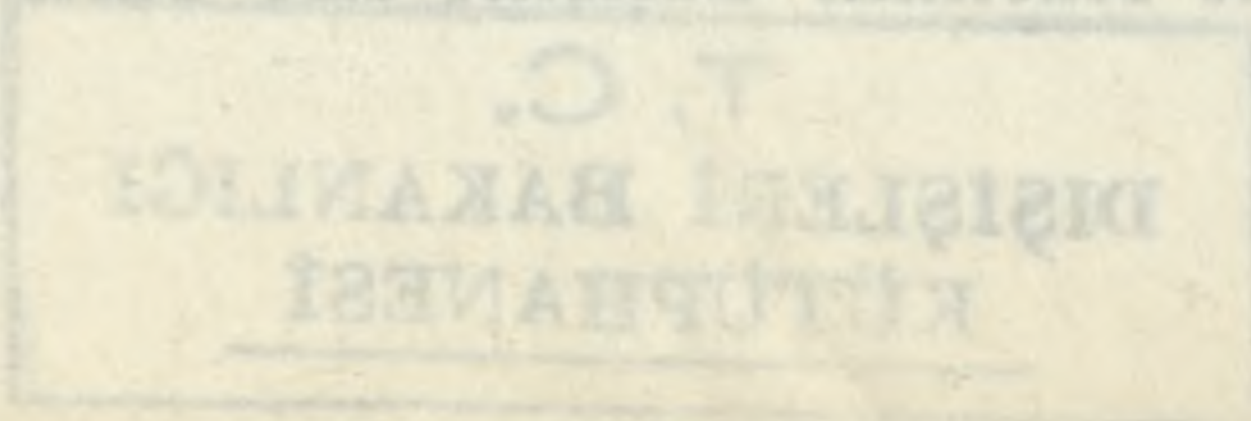
RG 17846, 22.10.1982

17.5.1982 Suriye, Ankara,

«Turizm Alanında İşbirliği Anlaşması»

BKK 8/5210, 16.8.1982

RG 17858, 4.11.1982

20.5.1982 SSCB, Moskova,

«T.C. Hükümeti ile SSCB Hükümeti Arasındaki Ödemelerde Serbest Döviz Sistemine Geçilmesine İlişkin Protokol»

BKK 8/5008, 22.6.1982

RG 17779, 11.8.1982

20.5.1982

MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK VE USUL HUKUKU HAKKINDA KANUN

Kanun No. 2675

RG 17701, 22.5.1982

20.5.1982

KARASULARI KANUNU

Kanun No. 2674

RG 17708, 29.5.1982

22.5.1982 İrlanda, Dublin (24.1.1980)

«Hava Ulaştırma Anlaşması»

UBK 2672, 22.5.1982

RG 17764, 27.7.1982

25.5.1982 BM Uyuşturucu Maddelerin Kötüye Kullanılmasını Önleme Fonu (UNFDAC), Viyana

«Araç, Gereç ve Eğitim Yardımı Anlaşması»

BKK 8/4973, 21.6.1982

31.5.1982 Gümrük İşbirliği Konseyi

«Gümrük Mevzuatına Aykırılıkların Men'i Takibi ve Tahkiki için Karşılıklı İdarî Yardıma İlişkin Uluslararası Sözleşme»ye katılma yoluyla taraf olmamız

BKK 8/4785, 31.5.1982

RG 17774, 6.8.1982

31.5.1982 İslam Konferansı, Cidde (29.12.1977)

«Üye Devletler Arasında İktisadî, Teknik ve Ticarî İşbirliği ile İlgili Genel Anlaşma»

UBK 2668, 30.4.1982

BKK 8/4784, 31.5.1982

RG 17742, 2.7.1982

3.6.1982 Bulgaristan, Sofya,

«Ekonomik ve Teknik İşbirliği Karma Komisyonunun 7. Dönem Toplantısı Protokolü»
BKK 8/5039, 8.7.1982
RG 17794, 26.8.1982

9.6.1982 Romanya, Ankara,

«İkraz Anlaşması»
BKK 8/5125, 5.8.1982
RG 17811, 13.9.1982

21.6.1982 İspanya, Madrid (15.7.1975)

«Hava Ulaştırma Anlaşması»
UBK 2673, 22.5.1982
BKK 8/4895, 21.6.1982
RG 17793, 25.8.1982

24.6.1982 KTFD, Ankara

— Ticaret Protokolü
BKK 8/5209, 16.8.1982
— Uluslararası Karayolu ile Eşya Taşımacılığına ilişkin Protokol
BKK 8/5211, 16.8.1982

8.7.1982 Ürdün, Ankara,

«İşgücü Anlaşması»
BKK 8/5225, 16.8.1982
RG 17836, 12.10.1982

2.8.1982 Irak, Ankara,

«Rödemarkasyon Ortak Komisyonu 2. Dönem Toplantıları Tutanağı»
OS

2.8.1982 Sudan, Ankara,

«Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması»
BKK 8/5244, 18.8.1982
RG 17821, 23.9.1982
«Kültür Anlaşması»
OS

13.8.1982 Avrupa Ekonomik Topluluğu

«Topluluğa Yeni Üye Devletlerin Katılmasından Dolayı Türkiye ile AET Arasındaki Ortaklık Anlaşmasını Tamamlayıcı Protokol»

«Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunun Yetki Alanına Giren Madde-
lerle ilgili Tamamlayıcı Protokol»

UBK 2700, 13.8.1982

BKK 8/5363, 21.9.1982

RG 17921, 7.1.1983

21.8.1982 Libya, Ankara,

«Ekonomik Komisyon Alt Komite Protokolü»

BKK 8/5610, 8.11.1982

RG 17916, 2.1.1983

24.8.1982 Suudî Kalkınma Fonu, Ankara,

«İletim Hatları Projesi III. Aşama İkraz Anlaşması»

BKK 8/5415, 23.9.1982

RG 17863, 9.11.1982

25.8.1982 Nijerya, Lagos,

«Ticaret Anlaşması»

BKK 8/5429, 12.10.1982

RG 17886, 2.12.1982

28.9.1982 Paris

«Uydular Aracılığı ile Haberleşme Avrupa Teşkilâtı (EUTELSAT)
Sözleşmesi ve İşletme Anlaşması»,

OS

2.10.1982 Tunus, Tunus,

«Karma Ekonomik Komisyon 1. Dönem Toplantısı Tutanağı»

BKK 8/5626, 8.11.1982

RG 17928, 14.1.1983

7.10.1982 Tunus, Tunus,

«Hukukî ve Ticarî Konularda Adli Kararların Tanınması ve Yerine
Getirilmesine İlişkin Sözleşme»

OS

20.10.1982 İran, Tahran,

«Hava Ulaştırma Anlaşması»

OS

5.11.1982 Sovyetler Birliği, Ankara

«Türkiye Cumhuriyeti ile SSCB Arasındaki Devlet Hudut Hattının
Arpaçay (Ahuryan) Nehrindeki Barajın Gövdesi ve Gölü Üzerinden

Geçişine Ait Ek Tarif Protokolü» ve Ekleri
«Türkiye Cumhuriyeti ile SSCB Hükümeti Arasında Arpaçay (Ahur-
yan) Baraj Gölü Bölgesine Konulan Yeni Hudut İşaretlerinin Kont-
rol, Bakım, Onarım, İhya veya Değiştirilmesi Hakkında Protokol»
ve Ekleri
OS

6.11.1982 Nairobi

«Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) Tam Yetkililer Kon-
feransı Nihai Senedi»,

10.11.1982 Macaristan, Budapeşte,

«Ekonomik İşbirliği Karma Komitesi 5. Dönem Toplantısı Protokolü»
BKK 8/5843, 14.12.1982
RG 17947, 2.2.1983

23.11.1982 Macaristan, Ankara,

«Turizm İşbirliği Anlaşması»
OS

26.11.1982 Polonya, Varşova,

«Ekonomi, Ticaret ve Teknik İşbirliği Karma Komisyonu 2. Toplan-
tısına ilişkin Protokol»
BKK 8/5856, 24.12.1982
RG 17915, 31.12.1982

2.12.1982 Avusturya, Viyana,

«Sosyal Güvenlik Sözleşmesi»
OS

2.12.1982 Irak, Bağdat,

«Ekonomik ve Teknik İşbirliği Karma Komisyonu 3. Dönem Tuta-
nağı»
BKK 8/5849, 14.12.1982
RG 17938, 24.1.1983

7.12.1982 A.B.D., Brüksel,

«NATO Takviye Planı Çerçevesinde Mutabakat Muhtırası»
BKK 8/5753, 7.12.1982

19.12.1982 Endonezya, Cakarta,

«Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması»
OS